

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Ν. 4046/2012, ΤΟΥ Ν. 4093/2012 ΚΑΙ ΤΟΥ Ν. 4127/2013 ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

A. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Η χώρα μας προχωρά με σταθερούς ρυθμούς στην εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών και ήδη έχει καταφέρει τη μεγαλύτερη μείωση του ελλείμματος που έχει επιτευχθεί ποτέ σε οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρωζώνης μέσα σε τρία χρόνια. Η προσπάθεια αυτή δεν αφορά μόνο τον εξορθολογισμό του δημοσίου τομέα αλλά συμπλέκεται με την αποκατάσταση της διαφάνειας, της χρηστής διαχείρισης και του σεβασμού στον Έλληνα φορολογούμενο, που δικαιούται να λαμβάνει αξιοπρεπείς δημόσιες υπηρεσίες και αγαθά, καθώς και με την αποκατάσταση του κύρους και της αξιοπιστίας της χώρας, που αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επάνοδο της χώρας σε τροχιά ανάπτυξης και για την εξασφάλιση της οικονομικής μας ανεξαρτησίας και αυτονομίας. Στόχος, είναι ένα κράτος που μπορεί να χρηματοδοτείται με τις δικές του δυνάμεις χωρίς ελλείμματα και αλόγιστες ανάγκες δανεισμού.

Ήδη, υπάρχουν ενθαρρυντικά σημάδια ανάκαμψης. Η βραχυπρόθεσμη πορεία των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών είναι γενικά συμβατή με τις μεσοπρόθεσμες μακροοικονομικές προβλέψεις του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής. Ο ρυθμός συρρίκνωσης του παραγόμενου προϊόντος έχει επιβραδυνθεί, ενώ σειρά δεικτών που σχετίζονται με τη ρευστότητα και την εμπιστοσύνη καταναλωτών και επιχειρήσεων προς την ελληνική οικονομία αποτελούν θετικές ενδείξεις για τη μεσοπρόθεσμη πορεία της οικονομικής δραστηριότητας. Παράλληλα, παρατηρείται σταδιακή μείωση των τιμών, η οποία εν μέρει περιορίζει τη μείωση των πραγματικών εισοδημάτων και της προσαρμογής του μισθολογικού κόστους. Στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας, η μείωση του μοναδιαίου κόστους εργασίας έχει ήδη συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας κόστους, ανακτώντας το μεγαλύτερο μέρος της απώλειας ανταγωνιστικότητας της προηγούμενης δεκαετίας. Η εξέλιξη αυτή σε συνάρτηση με τη θετική συμβολή των εξαγωγών στην προσαρμογή του ελλείμματος του εξωτερικού τομέα ενισχύει τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές για ένα εξαγωγικού τύπου πρότυπο οικονομικής μεγέθυνσης. Η βελτίωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών αντανακλάται στην παρατηρούμενη αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων στη χώρα. Βέβαια, στον αντίποδα των θετικών εξελίξεων, η σημαντική αύξηση της ανεργίας, ιδίως για τους νέους ηλικίας 15-24, σηματοδοτεί υψηλό κοινωνικό κόστος. Η

αποκατάσταση, όμως, της εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων θα ενισχύσει την αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας μακροπρόθεσμα. Η προσπάθεια συνεχίζεται και εντείνεται σε τομείς ,όπου η χώρα μας είναι υποχρεωμένη να αφήσει πίσω της τη λογική της προσωρινής διαχείρισης και της αδιαφάνειας, όπως στη φορολογική νομοθεσία και διοίκηση. Με το παρόν νομοσχέδιο εισάγεται ο νέος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, με τον οποίο επιδιώκεται η δημιουργία μιας δίκαιης βάσης αναδιανομής του εισοδήματος, μιας σταθερής πηγής χρηματοδότησης των δημόσιων υπηρεσιών και αγαθών και παράλληλα, η δημιουργία ενός κώδικα εύληπτου, κατανοητού και προσιτού στον κάθε πολίτη προκειμένου να επαναθεμελιώσουμε συνθήκες εμπιστοσύνης και σταθερότητας στο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον και να θέσουμε τις προϋποθέσεις ώστε η φορολογική διοίκηση να μπορεί να αντιμετωπίσει τη μεγαλύτερη πηγή οικονομικής αδικίας που είναι η φοροδιαφυγή.

Παράλληλα, με το παρόν νομοσχέδιο προωθούνται αλλαγές και επείγοντα μέτρα που στόχο έχουν να επαναφέρουν την χώρα το συντομότερο δυνατό σε τροχιά δημοσιονομικής σταθερότητας και βιωσιμότητας και την αποκατάσταση της φθίνουσας ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας μέσα από την εξυγίανση της λειτουργίας των ΟΤΑ, την εξοικονόμηση πόρων, την αποκατάσταση της διαφάνειας στη διαχείριση και λειτουργία των υποδομών υγείας και την δραστική βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας για τους πολίτες, τον εκσυγχρονισμό των ασφαλιστικών φορέων και τη ρύθμιση της αγοράς εργασίας, τη βελτίωση και εξορθολογισμό στην απονομή της δικαιοσύνης κ.α.

Η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, η προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών και η τήρηση των διεθνών υποχρεώσεών μας αποτελούν προτεραιότητα και αναγκαία συνθήκη για την επιβίωση και την ανάταξη της χώρας.

B. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Οι διατάξεις του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος εντάσσονται στον ευρύτερο σχεδιασμό του Υπουργείου Οικονομικών για τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος της χώρας με στόχο τη δημιουργία ενός δίκαιου, με βάση τις συνταγματικές επιταγές της φορολογικής δικαιοσύνης και ίσης μεταχείρισης, και αποτελεσματικού φορολογικού συστήματος, το οποίο θα συμβάλει καθοριστικά στην ενίσχυση της διαφάνειάς του στο ανταγωνιστικό διεθνές οικονομικό περιβάλλον και στην ουσιαστική καταπολέμηση της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής.

Με την εισαγωγή των διατάξεων αυτών που περιλαμβάνονται στο πρώτο μέρος του προτεινόμενου σχεδίου νόμου και αφορούν τη φορολογία εισοδήματος

φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων απλοποιείται σημαντικά και εξορθολογίζεται το υφιστάμενο φορολογικό σύστημα. Η μεταρρύθμιση αυτή είναι δημοσιονομικά ουδέτερη, καθώς οι ουσιαστικές μεταβολές με δημοσιονομικό αποτέλεσμα περιελήφθησαν στις διατάξεις του νόμου 4110/2013.

Οι προτεινόμενες διατάξεις αποτελούν ουσιαστικά το πρώτο σημαντικό μεταρρυθμιστικό βήμα και θα συμπληρωθούν μέχρι τον Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους με το μέρος που θα αφορά τον εξορθολογισμό των υφιστάμενων φορολογικών κινήτρων, τα οποία περιλαμβάνονται σε διαφορετικά νομοθετικά κείμενα. Στόχος είναι η ενίσχυση της διαφάνειας και του δημοσιονομικού ελέγχου στα φορολογικά κίνητρα ή ειδικά καθεστώτα, προκειμένου να απλοποιηθεί και να εκσυγχρονιστεί το πλαίσιο αυτό προς όφελος της εθνικής οικονομίας και των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας. Με την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης για τον νέο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος θα αντικατασταθούν τα υφιστάμενα φορολογικά κίνητρα με πρότυπα φορολογικά κίνητρα, όπως οι φορολογικές πριμοδοτήσεις για επενδύσεις, εκπτώσεις φόρου για επενδύσεις και επιτάχυνση των διενεργούμενων αποσβέσεων. Στο πλαίσιο αυτό θα είναι δυνατή η ποσοτικοποίηση των παρεχόμενων φορολογικών κινήτρων ως φορολογικές δαπάνες με αποτέλεσμα την καταγραφή τους στα κονδύλια του κρατικού προϋπολογισμού. Είναι σαφές ότι αυτή η παράμετρος είναι καθοριστική για τη σύνταξη του προϋπολογισμού από το 2014 και μετά προκειμένου να ελέγχονται τα έσοδα από τη φορολογία αλλά και οι τυχόν απώλειες των δημοσιονομικών εσόδων.

Επισημαίνεται ότι η εισαγωγή των ουσιαστικών διατάξεων για τη φορολογία φυσικών, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων επιτάσσει την διασύνδεσή της με την θέσπιση ενός νέου, αυτοτελούς, σύγχρονου Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας που θα λαμβάνει υπόψη τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές, κατά το πρότυπο και των άλλων ευρωπαϊκών χωρών και θα έχει στο επίκεντρο την απλοποίηση των φορολογικών διαδικασιών, συνεισφέροντας αποτελεσματικά στη χρηστή και διαφανή λειτουργία ενός αποτελεσματικού φορολογικού και ελεγκτικού μηχανισμού.

Προς την κατεύθυνση αυτή, κατά τους προηγούμενους μήνες, μεταξύ άλλων, έχει καταργηθεί ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων και έχει αντικατασταθεί από τον απλούστερο Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, έχει θεσπιστεί θέση Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων πενταετούς θητείας και αυξημένων προσόντων και έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την ενίσχυση του φοροελεγκτικού μηχανισμού της χώρας.

Οι προτεινόμενες διατάξεις του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος παρακολουθούν τις εξελίξεις στην διεθνή και ευρωπαϊκή οικονομική πραγματικότητα λαμβάνοντας υπόψη τους ορισμούς που απορρέουν αφενός από τους κανόνες του διεθνούς φορολογικού δικαίου (φορολογική κατοικία, τόπος πραγματικής διοίκησης, μόνιμη εγκατάσταση) και αφετέρου τους ορισμούς των επιμέρους εισοδημάτων (π.χ. τόκοι, μερίσματα, δικαιώματα),

όπως αποτυπώνονται και στο Πρότυπο Σύμβασης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης που εφαρμόζεται μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ κατά τη σύναψη των Συμβάσεων περί αποφυγής διπλής φορολογίας στο εισόδημα και στο κεφάλαιο.

Στον παρόντα Κώδικα εντάσσονται και σημαντικές διατάξεις για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής που είχαν εισαχθεί τα τελευταία τρία έτη, όπως οι διατάξεις για την προσαύξηση της περιουσίας καθώς και οι διατάξεις για την μη αναγνώριση ως εκπιπτόμενων των δαπανών που κατευθύνονται σε μη συνεργάσιμα κράτη ή κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς.

Επίσης, λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του δευτερογενούς ενωσιακού δικαίου για τις συγχωνεύσεις και διασπάσεις των εταιρειών, εισάγονται ειδικές διατάξεις για την καταπολέμηση της διεθνούς φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής στα επιμέρους εισοδήματα (π.χ. διατάξεις για την υποκεφαλαιοδότηση, απαλλαγές ενδοομιλικών μερισμάτων με προϋποθέσεις, διατάξεις για τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες). Με τις προτεινόμενες διατάξεις του νέου κώδικα φορολογίας εισοδήματος προβλέπεται φόρος υπεραξίας 15%, που εφαρμόζεται και στις μεταβιβάσεις ακίνητης περιουσίας και επεκτείνεται η εναλλακτικά προσδιοριζόμενη ελάχιστη (τεκμαρτή) φορολογία.

Για την επιτυχή ολοκλήρωση της καθοριστικής, για την ελληνική οικονομία και κοινωνία, μεταρρυθμιστικής αυτής προσπάθειας είναι αναγκαία η υιοθέτηση της δευτερογενούς νομοθεσίας (κανονιστικές αποφάσεις κόκκ) που θα συμπληρώσει και θα υποστηρίξει την εφαρμογή των διατάξεων του νέου Κώδικα από 1.1.2014.

Ειδικότερα, με το πρώτο μέρος (άρ.1-9) του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος θεσπίζονται οι γενικές διατάξεις, με το δεύτερο μέρος (άρ.10-43) θεσπίζονται διατάξεις σχετικά με τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων, με τις διατάξεις του τρίτου μέρους (άρ.44-58) ρυθμίζεται η φορολογία νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, με το τέταρτο μέρος (άρ.59-64) ρυθμίζονται ζητήματα παρακράτησης φόρου, με το πέμπτο μέρος (άρ.65-66), προβλέπονται διατάξεις για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, με το έκτο μέρος (άρ.67-71) ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και την προκαταβολή του φόρου και με το άρθρο 72 προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις και η έναρξη ισχύος του νομοθετήματος.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Πεδίο Εφαρμογής

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 1 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής φορολογίας φυσικών, νομικών προσώπων και των κάθε είδους νομικών οντοτήτων.

Με την **παραγραφο 2** του άρθρου αυτού ορίζεται ότι ο νόμος αυτός ρυθμίζει τον τρόπο φορολόγησης, ανά κατηγορία, των εισοδημάτων, τον τρόπο απόδοσης των φόρων, την προκαταβολή και την παρακράτηση του φόρου.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Με τις διατάξεις του **άρθρου 2** δίνονται οι ορισμοί όρων που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του ΚΦΕ σύμφωνα με τα βέλτιστα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα, προκειμένου να διευκολύνουν το έργο του ερμηνευτή του δικαίου

Άρθρο 3

Υποκείμενα του φόρου

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 3 ορίζεται ότι ο φορολογούμενος που έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα φορολογείται για το παγκόσμιο εισόδημα του. Εισάγεται ο όρος φορολογική κατοικία στο ελληνικό δίκαιο προκειμένου να προσδιοριστούν τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα, ακολουθώντας τα πρότυπα του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, γίνεται ιδιαίτερη μνεία στον α.ν 89/1967 (Α' 132) προκειμένου να αποσαφηνιστεί ότι το αλλοδαπό προσωπικό των εν λόγω γραφείων που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα μόνον για το εισόδημα του που προκύπτει στην ημεδαπή.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου διευκρινίζεται ότι ο φορολογούμενος του οποίου η φορολογική κατοικία είναι εκτός Ελλάδας φορολογείται μόνο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα σε συγκεκριμένο φορολογικό έτος. Με τη διάταξη αυτή ο νομοθέτης εισάγει στον ΚΦΕ ακολουθούμενη πρακτική σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας τις οποίες η Ελλάδα έχει συνάψει. Με τις ως άνω διατάξεις απλοποιείται και εκσυγχρονίζεται το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη ότι με τη σύνδεση της έννοιας του φορολογουμένου και της έννοιας της φορολογικής κατοικίας δεν απαιτείται αναλυτική απαρίθμηση των υποκειμένων στο φόρο.

Άρθρο 4

Φορολογική κατοικία

Με τις διατάξεις του **άρθρου 4** αποσαφηνίζεται η έννοια και τα κριτήρια της φορολογικής κατοικίας. Ειδικότερα, ακολουθούνται τα διεθνή πρότυπα και κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ, συμπεριλαμβανομένων των οδηγιών της ευρωπαϊκής ένωσης. Στόχος είναι να επιτευχθεί η κατά το δυνατόν οριζόντια και καθολική εφαρμογή ενιαίου πλαισίου, εκσυγχρονίζοντας το υφιστάμενο καθεστώς και υιοθετώντας και τις γενικές αρχές για την επιβολή του φόρου

βάσει της αρχής του τόπου άσκησης της πραγματικής φορολογικής διοίκησης, κριτήριο το οποίο ακολουθείται σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπλέον, με την παρούσα διάταξη και την αναλυτική παράθεση αναλυτικών κριτηρίων διασαφηνίζονται και επιλύονται περαιτέρω ζητήματα διπλής κατοικίας.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 4 καθορίζονται τα κριτήρια βάσει των οποίων ένα φυσικό πρόσωπο θεωρείται κάτοικος Ελλάδας. Τα κριτήρια αυτά είναι η μόνιμη ή κύρια κατοικία, η συνήθης διανομή και το κέντρο των προσωπικών, οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων. Επιπροσθέτως, ορίζεται ότι το προξενικό και διπλωματικό προσωπικό και κάθε άλλος δημόσιος λειτουργός συναφούς καθεστώτος που έχει την ελληνική ιθαγένεια και υπηρετεί στην αλλοδαπή θεωρείται φορολογικός κάτοικος Ελλάδας χωρίς να εξετάζεται προηγουμένως η συνδρομή ενός εκ των κριτηρίων της περίπτωσης α'. Το ίδιο ισχύει και για τους δημόσιους υπαλλήλους που συνδέονται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου με φορέα γενικής κυβέρνησης και υπηρετούν στην αλλοδαπή.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου 4 ορίζεται ένα πρόσθετο κριτήριο για τη θεμελίωση φορολογικής κατοικίας ενός φυσικού προσώπου στην Ελλάδα που αφορά στη φυσική παρουσία εκατόν ογδόντα τριών ημερών σε διάστημα οποιασδήποτε δωδεκάμηνης περιόδου, σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική. Για τη συνδρομή του εν λόγω κριτηρίου δεν απαιτείται αδιάλειπτη παρουσία στην Ελλάδα, αλλά τα διαλείμματα συνυπολογίζονται στη θεμελίωση της φυσικής παρουσίας των εκατόν ογδόντα τριών ημερών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου 4 ορίζονται τα τρία κριτήρια για να θεωρηθεί ένα νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα φορολογικός κάτοικος Ελλάδας. Ο τόπος σύστασης ή ίδρυσης, η καταστατική του έδρα, η οποία καταρχήν, αλλά όχι αναγκαία, συμπίπτει με τον τόπο σύστασης ή ίδρυσης και τέλος ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησης, ο οποίος διεθνώς αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία στη θεμελίωση της φορολογικής κατοικίας των νομικών προσώπων και σημαντικός αριθμός κρατών μελών έχει ενσωματώσει το κριτήριο αυτό στη νομοθεσία του.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του άρθρου 4 ορίζονται τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του τόπου άσκησης πραγματικής διοίκησης στην Ελλάδα. Όπως αναφέρεται στη διάταξη ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησης συνιστά μία έννοια που βασίζεται στα πραγματικά περιστατικά και τις συνθήκες της εκάστοτε περίπτωσης και έχει διαπλαστεί νομολογιακά. Στο πλαίσιο αυτό τα παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος κριτηρίων που λαμβάνονται υπόψη χωρίς να αποκλείεται η συνεκτίμηση πρόσθετων κριτηρίων. Επί παραδείγματι, ένα τέτοιο πρόσθετο κριτήριο που μπορεί να συνεκτιμηθεί από κοινού με τα απαριθμούμενα κριτήρια, αλλά δεν αρκεί αφ' εαυτού να θεμελιώσει τη φορολογική κατοικία του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας στην Ελλάδα είναι η κατοικία της πλειοψηφίας των μετόχων,

Άρθρο 5

Εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 5 ορίζονται οι πηγές από τις οποίες προκύπτει εισόδημα Ελλάδα. Οι πηγές αυτές ορίζονται αναλυτικά μεν, ενδεικτικά δε, προκειμένου να αποφευχθεί η κατηγοριοποίηση και οι συνακόλουθες ασάφειες για τον προσδιορισμό της πηγής προέλευσης του εισοδήματος πηγής Ελλάδος.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου 5 ορίζεται πότε ένα εισόδημα χαρακτηρίζεται ως εισόδημα από την αλλοδαπή, εξ αντιδιαστολής προς το εισόδημα από την ημεδαπή, όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 1

Άρθρο 6

Μόνιμη Εγκατάσταση

Με τις διατάξεις του **άρθρου 6** ορίζεται η έννοια της μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα των αλλοδαπών νομικών προσώπων και περιλαμβάνεται ένας κατάλογος παραδειγμάτων, σε καμία περίπτωση εξαντλητικός, καθένα από τα οποία μπορεί να θεωρηθεί εκ πρώτης όψεως ότι συνιστά περίπτωση μόνιμης εγκατάστασης.. Η έννοια της μόνιμης εγκατάστασης χρησιμοποιείται κυρίως για να προσδιοριστεί το δικαίωμα επιβολής της φορολογίας στα κέρδη μιας επιχείρησης σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του ΚΦΕ. Ακολουθείται το πρότυπο του μοντέλου του ΟΟΣΑ για τις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας, καθώς και οι σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες. Επιπλέον με τους ειδικότερους ορισμούς του όρου «μόνιμη εγκατάσταση» του εν λόγω άρθρου καταγράφονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα για τον προσδιορισμό της έννοιας αυτής, απαραίτητων για την επιβολή του φόρου. Ειδικώς στην περίπτωση του εργοταξίου αναφέρεται ότι για τη θεμελίωση μόνιμης εγκατάστασης του στην Ελλάδα απαιτείται χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών. Εξυπακούεται ότι η ρύθμιση αυτή αφορά αποκλειστικά εργοτάξια χωρών με τις οποίες η Ελλάδα μας δεν έχει υπογράψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας, δεδομένου ότι σε αντίθετη περίπτωση κατισχύουν οι διατάξεις της σύμβασης.

Άρθρο 7

Φορολογητέο εισόδημα

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 7 προσδιορίζεται το φορολογητέο εισόδημα και απλοποιείται ο τρόπος εξεύρεσής του κατά τα διεθνή πρότυπα και συγκεκριμένα ορίζεται ότι φορολογητέο εισόδημα είναι αυτό που προκύπτει μετά την αφαίρεση των δαπανών από το ακαθάριστο εισόδημα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου 7 καθιερώνεται το σύστημα των χωριστών κατηγοριών εισοδήματος που αναγνωρίζει ο παρών Κώδικας και οι οποίες περιγράφονται στα κατ' ιδίαν Κεφάλαια. Η εν λόγω κατηγοριοποίηση των εισοδημάτων ακολουθεί το μοντέλο του ΟΟΣΑ. Συναφώς

σημειώνεται ότι κάθε κατηγορία εισοδήματος υπόκειται σε χωριστό φορολογικό συντελεστή και κατά τούτο παύει να ισχύει πλέον η έννοια του συνολικού εισοδήματος.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι σε φόρο υπόκεινται μόνον τα εισοδήματα που εμπίπτουν σε μία από τις τέσσερις κατηγορίες που αναγνωρίζονται στο άρθρο αυτό και συνεπώς ό, τι δεν εμπίπτει στο εννοιολογικό πεδίο κανενός από τα αναφερόμενα εισοδήματα δεν υπόκειται σε φόρο. Για παράδειγμα οι υποτροφίες ή τα χρηματικά βραβεία που χορηγούνται από το Δημόσιο ή άλλους φορείς δεν υπάγονται σε καμία από τις αναγνωριζόμενες πηγές εισοδήματος και κατά τούτο δεν υπόκεινται σε φόρο. Ομοίως, τα κέρδη των αμοιβαίων κεφαλαίων του ν.3283/2004 και του ν.2778/1999, καθώς και η υπεραξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι αυτών από την εξαγορά των μεριδίων τους δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις προβλεπόμενες κατηγορίες εισοδημάτων και για το λόγο αυτό δεν θεωρούνται εισόδημα και συνεπώς δεν υπόκεινται σε φόρο.

Άρθρο 8

Φορολογικό έτος

Με τις διατάξεις του **άρθρου 8** ορίζεται η έννοια του φορολογικού έτους που συμπίπτει με το ημερολογιακό και το οποίο, όπως ορίζεται ρητά δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες. Ο όρος «φορολογικό έτος» αντικαθιστά τις έννοιες «διαχειριστική περίοδος» και οικονομικό έτος που χρησιμοποιούσε ο παλιός κώδικας.

Παράλληλα για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία διατηρείται η δυνατότητα λήξης του φορολογικού έτους την 30^η Ιουνίου ακόμη και σε περίπτωση έναρξης ή παύσης εργασιών.

Κατά παρέκκλιση από το γενικό κανόνα της **παραγράφου 1**, τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που είναι συνδεδεμένες με αλλοδαπά νομικά πρόσωπα μπορούν να χρησιμοποιούν διαφορετικό φορολογικό έτος, προκειμένου να καταστεί δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Επιπροσθέτως, στην **παράγραφο 4** τίθεται ως γενικός κανόνας για το χρόνο κτήσης εισοδήματος το σύστημα της δεδουλευμένης βάσης, ήτοι ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε το δικαίωμα είσπραξης του εισοδήματος. Ρητή εξαίρεση από το σύστημα αυτό εισάγεται αποκλειστικά για την περίπτωση του εισοδήματος από μισθωτή εργασία σε περίπτωση που ο μισθωτός εισπράττει καθυστερημένα δεδουλευμένες αποδοχές για οποιονδήποτε λόγο περιλαμβανομένης και της επίσχεσης εργασίας ή της κήρυξης του εργοδότη σε πτώχευση, οπότε ο χρόνος κτήσης του εισοδήματος του προσδιορίζεται με το σύστημα ταμειακής βάσης, ήτοι ο χρόνος που εισέπραξε τις αποδοχές του. Τέλος, ως προϋπόθεση για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου τίθεται η διακεκριμένη αναγραφή των καθυστερημένων αυτών αποδοχών στην ετήσια βεβαίωση αποδοχών που χορηγείται στο μισθωτό.

Άρθρο 9

Πίστωση φόρου αλλοδαπής

Κατά τα διεθνή πρότυπα με το **άρθρο 9** αντιμετωπίζονται ζητήματα διπλής φορολόγησης με την εφαρμογή της μεθόδου «πίστωσης φόρου αλλοδαπής» (credit method). Υπενθυμίζεται ότι η συγκεκριμένη πρόβλεψη συμπεριλαμβάνεται στις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής φορολογίας που έχει συνάψει η χώρα μας.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 9 ορίζεται ότι για φορολογικό κάτοικο Ελλάδος όταν έχει εισόδημα και από την αλλοδαπή, ο καταβλητέος φόρος εισοδήματος μειώνεται κατά το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για αυτό το εισόδημα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου 9 ορίζεται ότι η μείωση του φόρου εισοδήματος της προηγούμενης παραγράφου δεν δύναται να υπερβαίνει το αναλογούν ποσό του φόρου για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 10

Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων

Με τις διατάξεις του **άρθρου 10** προσδιορίζεται κατά τη συνήθη πρακτική ότι αντικείμενο του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων αποτελεί το εισόδημα που αυτά αποκτούν σύμφωνα με μία από τις αναφερόμενες στο άρθρο 7 κατηγορίες.

Άρθρο 11

Εξαρτώμενα μέλη

Με τις διατάξεις του **άρθρου 11** καταγράφονται τα μέλη που θεωρούνται εξαρτώμενα από το φορολογούμενο προκειμένου, μεταξύ άλλων να χορηγηθούν των οι μειώσεις φόρου που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα, καθώς και να καθοριστεί η φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος των εξαρτώμενων μελών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 11 προσδιορίζονται τα εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου.

Με την **παράγραφο 2** του ίδιου άρθρου διευκρινίζεται πότε τα φυσικά πρόσωπα δε θεωρούνται εξαρτώμενα μέλη.

Με την **παράγραφο 3** του ίδιου άρθρου διευκρινίζεται ποιες κατηγορίες εισοδημάτων δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της **παραγράφου 2** του άρθρου 11.

Με την **παράγραφο 4** του ίδιου άρθρου προβλέπεται η φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος των ανήλικων τέκνων, με την έννοια ότι το εισόδημα τους προστίθεται και φορολογείται στο εισόδημα του γονέα που ασκεί τη γονική μέριμνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Άρθρο 12

Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Με το **άρθρο 12** ορίζονται οι βασικές έννοιες του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, η έννοια της εργασιακής σχέσης και ειδικότερα η έννοια του ακαθάριστου εισοδήματος, η έννοια του απαλλασσόμενου εισοδήματος, ώστε να προσδιοριστεί το φορολογητέο εισόδημα το οποίο υπόκειται σε φόρο. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 12** οριοθετείται η έννοια του ακαθάριστου εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2 του άρθρου 12** προσδιορίζεται για τους σκοπούς του ΚΦΕ η έννοια της εργασιακής σχέσης η οποία οριοθετεί εννοιολογικά την κατηγορία του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου προσδιορίζονται οι κατ'ιδίαν μορφές των ακαθάριστων εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και συντάξεις, οι οποίες θα πρέπει να εξετάζονται συστηματικά με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 που προβλέπει απαλλαγές από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία. Επί παραδείγματι η αποζημίωση εξόδων στα οποία έχει υποβληθεί εργαζόμενος ή συγγενικό του πρόσωπο ενώ καταρχήν αναφέρεται ότι συνυπολογίζεται στο ακαθάριστο εισόδημα του μισθωτού, η παράγραφος 1 άρθρου 14 περιορίζει τα πεδία εφαρμογής της εξαιρώντας από το εισόδημα αυτό την αποζημίωση για έξοδα κίνησης κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας.

Άρθρο 13

Παροχές σε είδος

Με το **άρθρο 13** επιχειρείται η καθιέρωση γενικού κανόνα για το συνυπολογισμό των παροχών σε είδος που λαμβάνουν εργαζόμενοι ή συγγενικά τους πρόσωπα στο φορολογητέο εισόδημα, αναγνωρίζοντας ότι αποτελούν μισθό σε είδος. Παράλληλα, περιγράφονται ορισμένες κατηγορίες παροχών σε είδος για τις οποίες είναι αναγκαίο να προσδιοριστεί η αγοραία αξία τους προκειμένου να αποτελέσουν φορολογητέο για τον εργαζόμενο εισόδημα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 13** τίθεται ο γενικός κανόνας ότι κάθε παροχή, ανεξαρτήτως του είδους αυτής, που λαμβάνει ένας

εργαζόμενος ή συγγενικό αυτού πρόσωπο συνυπολογίζονται στο φορολογητέο εισόδημα εφόσον υπερβαίνουν το κατώτατο όριο των τριακοσίων ευρώ σε βάση φορολογικού έτους.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αγοραίας αξίας της παραχώρησης οχήματος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, με εξαίρεση τους φορείς γενικής κυβέρνησης, προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο, η οποία συνίσταται στο τριάντα τοις εκατό (30%) της σχετικής δαπάνης που εγγράφει για το όχημα ο εργοδότης, ανάλογα με το αν αποτελεί πάγιο στοιχείο της επιχείρησης ή αντικείμενο μίσθωσης. Οι φορείς της γενικής κυβέρνησης δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 129/2534/20-1-2010 ΚΥΑ (Β' 108).

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος αποτίμησης των παροχών σε είδος με τη μορφή δανείου από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο. Επιπλέον διευκρινίζεται ότι η προκαταβολή μισθού συνιστά δάνειο μόνον εφόσον υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού της αγοραίας αξίας των παροχών σε είδος που λαμβάνει εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών. Η εν λόγω κατηγορία εισοδήματος σε είδος καλύπτει μόνον το δικαίωμα προαίρεσης απόκτησης εισηγμένων μετοχών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5** του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος αποτίμησης της αγοραίας αξίας της παραχώρησης κατοικίας από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο ανάλογα με το αν το ακίνητο αποτελεί αντικείμενο μίσθωσης ή ανήκει στην επιχείρηση.

Άρθρο 14

Απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία

Με το **άρθρο 14** προσδιορίζονται και κατηγοριοποιούνται οι εξαιρέσεις και οι απαλλαγές του εισοδήματος από μισθωτή εργασία. Επιπλέον, ακολουθούνται τα διεθνή πρότυπα σε σχέση με την αναγνώριση των επαγγελματικών δαπανών, γίνεται προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου με βάση την πρόσφατη νομολογία των δικαστηρίων (απόφαση Ολομέλειας Συμβουλίου Επικρατείας υπ' αριθμ. 1840/2013 σχετικά με το επίδομα αλλοδαπής που χορηγείται σε υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και των λοιπών δημόσιων πολιτικών υπηρεσιών για την κάλυψη του αυξημένου κόστους διαβίωσης στην αλλοδαπή), εφαρμόζονται διεθνείς απαλλαγές για συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος και καταγράφονται συγκεκριμένες απαλλαγές που χορηγούνται βάσει κοινωνικών κριτηρίων.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 14** προσδιορίζονται οι κατηγορίες εισοδήματος οι οποίες *εξαιρούνται* από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2 του άρθρου 14** αναφέρονται περιοριστικά οι κατηγορίες εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, *απαλλάσσονται* από το φόρο. Ειδικά για το ποσό της διατροφής που λαμβάνει ο/η δικαιούχος βάσει δικαστικής απόφασης διευκρινίζεται ότι απαλλάσσεται του φόρου, δεδομένου ότι αποτελεί φορολογητέο εισόδημα του καταβάλλοντος αυτή.

Άρθρο 15

Φορολογικός συντελεστής

Με τις διατάξεις του **άρθρου 15** περιορίζονται οι φορολογικές κλίμακες και οι αντίστοιχοι φορολογικοί συντελεστές με την πρόβλεψη τριών κατηγοριών συντελεστών προκειμένου να απλοποιηθεί η διαδικασία και ο τρόπος φορολόγησης. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ειδική αυτοτελής φορολόγηση για συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος από μισθωτή εργασία

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 15** ορίζεται η κλίμακα βάσει της οποίας υποβάλλεται σε φόρο το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού ορίζονται οι φορολογικοί συντελεστές με τους οποίους φορολογείται το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετούν σε πλοία του εμπορικού ναυτικού.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού ορίζεται η κλίμακα βάσει της οποίας φορολογείται αυτοτελώς η εφάπαξ αποζημίωση που παρέχεται στο δικαιούχο εξαιτίας διακοπής της σχέσης εργασίας του.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του άρθρου αυτού ορίζονται οι συντελεστές βάσει των οποίων φορολογούνται αυτοτελώς οι παροχές που καταβάλλονται σε εργαζόμενους και οι οποίες προέρχονται από ασφαλισματα που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων. Επιπροσθέτως προβλέπεται αύξηση κατά πενήντα τοις εκατό των εν λόγω συντελεστών σε περίπτωση είσπραξης από το δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Από την έννοια της πρόωρης εξαγοράς εξαιρείται η καταβολή σε εργαζόμενο που έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το 60^ο έτος, καθώς και η καταβολή που γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζομένου, όπως σε περίπτωση απόλυσης του ή πτώχευσης του εργοδότη.

Άρθρο 16

Αφορολόγητο όριο εισοδήματος ή φορολογική έκπτωση

Με το άρθρο 16 ορίζεται η χορήγηση φορολογικού πλεονεκτήματος σε εισόδημα που προκύπτει από μισθωτή εργασία ή συντάξεις, Το φορολογικό

αυτό πλεονέκτημα καθορίζεται με τη χορήγηση αφορολόγητου ορίου εισοδήματος ή φορολογικής μείωσης.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του ως άνω ο οφειλόμενος φόρος μειώνεται κατά το ποσό των δύο χιλιάδων εκατό (2.100) ευρώ, όταν το φορολογητέο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι ενός χιλιάδων (21.000) ευρώ. Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των δύο χιλιάδων εκατό (2.100) ευρώ, το ποσό της μείωσης περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου.

.Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ως άνω, σε περίπτωση που το φορολογητέο εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των είκοσι ενός χιλιάδων (21.000) ευρώ, το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά εκατό (100) ευρώ ανά χίλια (1.000) ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** ορίζεται ότι, όταν το φορολογητέο εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των σαράντα δύο χιλιάδων (42.000) ευρώ, δεν χορηγείται καμία μείωση φόρου.

Άρθρο 17

Πρόσθετες μειώσεις φόρου για εξαρτώμενα μέλη

Με τις διατάξεις του **άρθρου 17** καθορίζεται για ποιες κατηγορίες εξαρτώμενων μελών με βάση συγκεκριμένα κοινωνικά κριτήρια προβλέπεται πρόσθετη μείωση του φόρου η οποία ανέρχεται στα διακόσια (200) ευρώ.

Άρθρο 18

Μειώσεις φόρου για ιατρικές δαπάνες

Με το άρθρο 18 επιχειρείται ο προσδιορισμός των ιατρικών δαπανών προκειμένου να εφαρμοστεί η μείωση φόρου κατά δέκα τοις εκατό (10%) σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος. Τέλος, τίθεται όριο στη χορηγούμενη μείωση η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2 του άρθρου 18** προσδιορίζονται οι δαπάνες οι οποίες περιλαμβάνονται στα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου προσδιορίζεται πως οι ιατρικές δαπάνες που πραγματοποιούνται για τα εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου συνυπολογίζονται για τον προσδιορισμό του ποσού της μείωσης του φόρου της παραγράφου 1.

Άρθρο 19

Μειώσεις φόρου για δωρεές

Με τις διατάξεις του **άρθρου 19** καθορίζεται η μείωση φόρου για τις δωρεές σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί του ποσού της δωρεάς προς τους φορείς, με έδρα την ημεδαπή ή άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή χώρες του Ε.Ο.Χ. που αναγνωρίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Το ποσό των

δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος, ενώ πρόσθετη προϋπόθεση για τη χορήγηση της ανωτέρω μείωσης είναι το ποσό των δωρεών να υπερβαίνει στη διάρκεια του φορολογικού έτους τα εκατό (100) ευρώ.

Άρθρο 20

Πίστωση φόρου και ρυθμίσεις για τους φορολογούμενους που δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα

Με τις διατάξεις του **άρθρου 20**, κατά τα διεθνή πρότυπα και τη νομολογία ορίζεται ρητά ότι η χορήγηση του φορολογικού πλεονεκτήματος της μείωσης φόρου που χορηγείται υπό τις προϋποθέσεις του ΚΦΕ σε ημεδαπούς φορολογικές κατοίκους δεν χορηγούνται σε αλλοδαπούς, με τη εξαίρεση περιπτώσεων που διατηρούν τη φορολογική κατοικία τους σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. και τουλάχιστον το ενενήντα τοις εκατό (90%) του παγκόσμιου εισοδήματός τους αποκτάται στην Ελλάδα, καθώς και όταν το εισόδημα που αποκτά σε άλλο κράτος μέλος Ε.Ε είναι ιδιαίτερος χαμηλό, ώστε θα δικαιούνταν της απαλλαγής του φόρου δυνάμει της φορολογικής νομοθεσίας του κράτους της κατοικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα

Με τις διατάξεις των άρθρων 21-29 οριοθετείται εννοιολογικά η έννοια «των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα» ως το λογιστικό αποτέλεσμα μετά από τις φορολογικές αναπροσαρμογές που αναγνωρίζει ο παρών Κώδικας.

Επιπρόσθετα, εισάγεται γενικός κανόνας εκπεσιμότητας επιχειρηματικών δαπανών, παρατίθεται περιοριστικός κατάλογος μη εκπιπτόμενων δαπανών, ρυθμίζεται η φορολογική μεταχείριση των αποσβέσεων, η αποτίμηση των αποθεμάτων, η φορολογική μεταχείριση των επισφαλών απαιτήσεων, η μεταφορά ζημιών, καθώς και η χρήση έμμεσης μεθόδου προσδιορισμού των κερδών σε ορισμένες περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η εξεύρεση του εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα. Τέλος, προβλέπονται οι συντελεστές φορολόγησης των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα. Ειδικότερα:

Άρθρο 21

Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα

Με την **παράγραφο 1 του άρθρου 21** ορίζεται η έννοια του φορολογητέου κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα ως το σύνολο των εσόδων από επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση επιχειρηματικών δαπανών, αποσβέσεων και επισφαλών απαιτήσεων. Ειδικά για την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δεδομένου του διαφορετικού συντελεστή φορολόγησης της ατομικής αγροτικής επιχείρησης, γίνεται ιδιαίτερη μνεία στα

έσοδα που περιλαμβάνονται στην έννοια του εισοδήματος αυτού και αυτά είναι αποκλειστικά τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών,, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων.

Με την **παράγραφο 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι το κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα, συμπίπτει με το λογιστικό αποτέλεσμα που προκύπτει κατ' εφαρμογή του Ελληνικού Λογιστικού Σχεδίου ή του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών. Κατ' εξαίρεση σε περίπτωση που η επιχείρηση τηρεί Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, το φορολογικό αποτέλεσμα προκύπτει από το λογιστικό αποτέλεσμα με τις αναγκαίες φορολογικές αναπροσαρμογές, όπως αποτυπώνονται στον πίνακα φορολογικών αποτελεσμάτων χρήσης.

Με την **παράγραφο 3** του ίδιου άρθρου ορίζεται η έννοια της επιχειρηματικής συναλλαγής, η οποία καθορίζει τον τρόπο φορολόγησης κάθε μεμονωμένης, συμπτωματικής πράξης ή και συστηματικής διενέργειας πράξεων που αποβλέπουν στην επίτευξη κέρδους σύμφωνα με τους συντελεστές που προβλέπονται στο άρθρο 29. Για τον καθορισμό της συστηματικής διενέργειας τίθενται κριτήρια ανάλογα με το αν πρόκειται για ακίνητα ή κινητά περιουσιακά στοιχεία.

Τέλος, με την **παράγραφο 4** προβλέπεται ότι κάθε προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από διαρκή, μη σταθερή πηγή ή αιτία, θεωρείται κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας στην περίπτωση του κατ' εκτίμηση προσδιορισμού φόρου. Με τη διάταξη αυτή παρέχεται η νομική βάση για τη φορολόγηση κάθε προσαύξησης περιουσίας η οποία θεωρείται εισόδημα και υπόκειται σε φορολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 29.

Άρθρο 22

Εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Με το **άρθρο 22** τίθεται ο γενικός κανόνας για την εκπεσιμότητα των επιχειρηματικών δαπανών με την έννοια ότι καταρχήν εκπίπτουν όλες οι δαπάνες που πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης και επιπροσθέτως πληρούν τα λοιπά κριτήρια που τίθενται στο άρθρο αυτό. Το εν λόγω άρθρο πρέπει να εξετάζεται συστηματικά με το επόμενο άρθρο των μη εκπιπτόμενων δαπανών, αφού ο κανόνας είναι ότι όποια δαπάνη πληροί τα κριτήρια του άρθρου 22 και συγχρόνως δεν εμπίπτει στον περιοριστικό κατάλογο των μη εκπιπτόμενων δαπανών του άρθρου 23 εκπίπτει.

Άρθρο 23

Μη εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Με το **άρθρο 23** ορίζονται περιοριστικά οι κατηγορίες δαπανών που δεν εκπίπτουν. Οι μη εκπιπτόμενες δαπάνες διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, σε αυτές που λόγω του είδους τους δεν εκπίπτουν χωρίς να απαιτείται η συνδρομή

άλλου όρου ή προϋπόθεσης, και σε αυτές που δεν εκπίπτουν μόνον κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το τιθέμενο στο άρθρο αυτό αριθμητικό όριο.

Άρθρο 24

Αποσβέσεις

Με την **παρ. 1 του άρθρου 24** καθορίζεται ο κανόνας ότι ο δικαιούχος διενέργειας αποσβέσεων των στοιχείων του ενεργητικού είναι καταρχήν ο ιδιοκτήτης των πάγιων στοιχείων με εξαίρεση την περίπτωση της χρηματοοικονομικής μίσθωσης, όπου την απόσβεση διενεργεί ο μισθωτής του παγίου στοιχείου. Με την **παρ. 2** του άρθρου αυτού περιγράφονται λεπτομερώς τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται, για να υφίσταται ο όρος της χρηματοοικονομικής μίσθωσης, έτσι ώστε να υπάρξει δυνατότητα έκπτωσης των αποσβέσεων στοιχείων ενεργητικού από το μισθωτή.

Στην **παρ. 3** περιγράφονται τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που δεν υπόκεινται σε απόσβεση.

Με την **παρ. 4** προσδιορίζονται οι ετήσιοι συντελεστές απόσβεσης ανά κατηγορία παγίου στοιχείου. Ειδικά, για τα άυλα στοιχεία και δικαιώματα προβλέπεται ότι ο συντελεστής απόσβεσης είναι δέκα τοις εκατό (10%), εκτός από τις περιπτώσεις όπου προκύπτει συμβατικά από την αρχική συμφωνία οικονομική διάρκεια ζωής δικαιώματος διαφορετική από δέκα έτη. Στην περίπτωση αυτή ο συντελεστής διαμορφώνεται ως το πηλίκο «1 δια έτη διάρκειας ζωής δικαιώματος». Με την **παρ. 5** καθορίζεται το ποσοστό απόσβεσης όλων των παγίων με βάση το χρόνο λειτουργίας ή χρήσης τους.

Με την **παρ. 6** καθορίζεται ότι η απόσβεση ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει από τον επόμενο μήνα εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία από το φορολογούμενο κατ' αναλογία με τους συντελεστές της παραγράφου 4.

Με την **παρ. 7** οι νέες επιχειρήσεις δύνανται να αναβάλουν την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά τα πρώτα τρία (3) φορολογικά έτη.

Άρθρο 25

Αποτίμηση αποθεμάτων και ημικατεργασμένων προϊόντων

Με το **άρθρο 25** παρέχεται στις επιχειρήσεις η δυνατότητα επιλογής της μεθόδου αποτίμησης των αποθεμάτων και ημικατεργασμένων προϊόντων, με την επιφύλαξη βέβαια ότι κατόπιν επιλογής μίας μεθόδου αποτίμησης δεν υπάρχει η δυνατότητα αλλαγής της για τα επόμενα τέσσερα έτη μετά το φορολογικό έτος κατά το οποίο χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά η εφαρμοσθείσα μέθοδος.

Άρθρο 26

Επισφαλείς απαιτήσεις

Με τις **παραγράφους 1 έως και 4** του **άρθρου 26** εισάγεται νέος κανόνας για το σχηματισμό προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων και διαγραφής αυτών επί τη βάση του χρόνου κατά τον οποίο παραμένουν ανείσπρακτες και ανάλογα με το ποσό της απαίτησης.

Έτσι για ποσά απαιτήσεων μέχρι χίλια (1.000) ευρώ που δεν έχουν εισπραχθεί για διάστημα άνω των δώδεκα μηνών, ο φορολογούμενος δύναται να σχηματίσει πρόβλεψη για το εκατό τοις εκατό (100%) της απαίτησης, εφόσον έχει αναλάβει τις κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης. Η προϋπόθεση της ανάληψης κατάλληλων ενεργειών σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο για τη διασφάλιση δικαιώματος είσπραξης θέτει ένα ελάχιστο όριο για τη διεκδίκηση είσπραξης της απαίτησης, χωρίς να προσδιορίζει το μέσο για τη διεκδίκηση και κατά τούτο μπορεί να αναληφθεί οποιαδήποτε ενέργεια για την είσπραξη, αρκεί να είναι πρόσφορη για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης. Τέτοιο μέσο δεν είναι απαραίτητα η άσκηση ένδικου βοηθήματος με τη στενή έννοια του όρου, αλλά μπορεί να είναι και η κατάθεση διαταγής πληρωμής, η σφράγιση μίας επιταγής κ.α Σε κάθε περίπτωση ο κατάλληλος ή μη χαρακτήρας κρίνεται ad hoc με βάση το ύψος της απαίτησης, το φερέγγυο ή μη του καθ' ου η απαίτηση, καθώς και από άλλους παράγοντες.

Για τα ποσά άνω των χιλίων (1.000) ευρώ προβλέπεται ο κλιμακωτός σχηματισμός προβλέψεων σε ποσοστό πενήντα (50%) , εβδομήντα (70%) και εκατό τοις εκατό (100%) ανάλογα με τη χρονική διάρκεια που παραμένουν ανείσπρακτες οι επισφαλείς απαιτήσεις.

Στην **παράγραφο 3** προβλέπονται οι περιπτώσεις ανάκτησης της πρόβλεψης με τη μεταφορά της στα κέρδη της επιχείρησης και στην **παράγραφο 4** ορίζονται σωρευτικά οι προϋποθέσεις για τη διαγραφή της απαίτησης για φορολογικούς σκοπούς.

Τέλος, με τις **παραγράφους 5 έως και 7** ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού της πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων για τις τράπεζες, τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης και τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, αντίστοιχα, ο οποίος διατηρεί το ισχύον για τις επιχειρήσεις αυτές καθεστώς σχηματισμού προβλέψεων για διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων.

Άρθρο 27

Μεταφορά ζημιών

Στις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 27** προβλέπεται το ο δικαίωμα μεταφοράς ζημίας σε πέντε φορολογικά έτη, προκειμένου να συμψηφιστεί με μελλοντικά επιχειρηματικά κέρδη.

Στην **παράγραφο 2** του ίδιου άρθρου περιλαμβάνεται η σχετική διάταξη του ν.4046/2012 σχετικά με την έκπτωση της χρεωστικής διαφοράς που προέκυψε σε βάρος των επιχειρήσεων κατ' εφαρμογή του προγράμματος συμμετοχής της στην αναδιάταξη του ελληνικού χρέους.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου καθιερώνεται ο κανόνας της απαγόρευσης συμψηφισμού του αρνητικού στοιχείου εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή με επιχειρηματικά κέρδη που προκύπτουν στην ημεδαπή, με εξαίρεση το εισόδημα που προκύπτει σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή χώρα του Ε.Ο.Χ και δεν υπάρχει πρόβλεψη σε κάποια συνθήκη αποφυγής διπλής φορολόγησης.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του ίδιου άρθρου ορίζονται οι περιπτώσεις όπου παύουν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί μεταφοράς ζημίας τόσο για τις ζημίες του διανυόμενου φορολογικού έτους όσο και αυτών της προηγούμενης πενταετίας, σε περίπτωση που μεταβληθεί η ιδιοκτησία της εταιρείας σε ποσοστό άνω του τριάντα τοις εκατό (30%) , προκειμένου να αποφευχθεί καταστρατήγηση της διάταξης για τη μεταφορά ζημιών. Ο φορολογούμενος στην περίπτωση αυτή φέρει το βάρος της απόδειξης ότι η μεταβολή της ιδιοκτησίας έγινε για επιχειρηματικούς λόγους και όχι με σκοπό τη φοροαποφυγή ή τη φοροδιαφυγή.

Άρθρο 28

Έμμεση μέθοδος προσδιορισμού κερδών

Με τις διατάξεις του **άρθρου 28** του σχεδίου νόμου προβλέπεται τρόπος προσδιορισμού, με έμμεσες μεθόδους ελέγχου σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, του εισοδήματος των φυσικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων που ασκούν ή προκύπτει ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα όταν δεν τηρούνται τα προβλεπόμενα βιβλία ή τηρούνται βιβλία απλογραφικά αντί διπλογραφικά, κλπ. με αποτέλεσμα να καθίστανται αδύνατες οι ελεγκτικές επαληθεύσεις ή όταν δεν διαφυλάσσονται ή δεν προσκομίζονται τα βιβλία και λοιπά δικαιολογητικά έγγραφα για έλεγχο μετά από δύο προσκλήσεις.

Άρθρο 29

Φορολογικός συντελεστής

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του **άρθρου 29** προβλέπεται η κλίμακα φορολόγησης των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του πιο πάνω άρθρου προβλέπεται μείωση του φορολογικού συντελεστή του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας της παραγράφου 1 κατά πενήντα τοις εκατό (50%), για τα φυσικά πρόσωπα που προβαίνουν σε πρώτη έναρξη επιτηδεύματος από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και για τα τρία (3) πρώτα έτη άσκησης της δραστηριότητας τους, εφόσον το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα τους από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του πιο πάνω άρθρου προβλέπεται ότι τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας

Με τις διατάξεις των **άρθρων 30 έως 34** παρέχεται η δυνατότητα εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας, προκειμένου να ενισχυθεί η δυνατότητα αντιμετώπισης της φοροαποφυγής διαμέσου σαφών αντικειμενικών κριτηρίων. Η διαδικασία αυτή βασίζεται στη χρήση αντικειμενικών κριτηρίων προκειμένου να υπολογιστεί το τεκμαρτό εισόδημα, ώστε να συγκριθεί με τα συνολικά δηλωθέντα εισοδήματα. Ο υπολογισμός του τεκμαρτού εισοδήματος βασίζεται στις δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών.

Άρθρο 30

Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας

Με τις διατάξεις των **παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 30** θεσπίζεται εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημα του φυσικού προσώπου είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του. Η διαφορά φορολογείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου προσδιορίζεται η έννοια του συνολικού εισοδήματος που αποκτά ο φορολογούμενος από τις τέσσερις κατηγορίες ακαθάριστων εισοδημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 7Τέλος, με την **παράγραφο 4** εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας ο αλλοδαπός διπλωματικός ή προξενικός εκπρόσωπος, κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε πρεσβεία, διπλωματική αποστολή, προξενείο ή αποστολή αλλοδαπού κράτους για την διεκπεραίωση κρατικών υποθέσεων που είναι πολίτης του εν λόγω κράτους και κάτοχος διπλωματικού διαβατηρίου, καθώς και κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνούς Οργανισμού που έχει εγκατασταθεί βάσει διεθνούς συνθήκης την οποία εφαρμόζει η Ελλάδα.

Άρθρο 31

Αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 31** προσδιορίζεται το τεκμαρτό εισόδημα με βάση τις ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών του.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι μπορεί να αμφισβητηθεί από τον φορολογούμενο το ετήσιο συνολικό ποσό της αντικειμενικής δαπάνης, ενισχύοντας τη διαφάνεια του όλου συστήματος των αντικειμενικών κριτηρίων, όταν αυτό είναι μεγαλύτερο από την πραγματική δαπάνη του ίδιου και των εξαρτώμενων μελών, εφόσον αυτό αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά ή στοιχεία.

Άρθρο 32

Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Με τις διατάξεις του **άρθρου 32** ορίζεται σε ποιες περιπτώσεις τα χρηματικά ποσά, που πραγματικά καταβάλλονται, λογίζονται ως ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών του.

Άρθρο 33

Μη εφαρμογή αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών

Με τις διατάξεις του **άρθρου 33** προσδιορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν εφαρμόζονται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Η μη εφαρμογή της ετήσια αντικειμενικής δαπάνης διασφαλίζει τη μη εφαρμογή του εναλλακτικού τρόπου προσδιορισμού της ελάχιστης φορολογίας σε περιπτώσεις που δε σχετίζονται με φοροαποφυγή.

Άρθρο 34

Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 34** προβλέπεται ότι η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος φορολογείται:

α) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου, 15 εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις, ή

β) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 29, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από επιχειρηματική δραστηριότητα ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του δεν προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά για τα οποία ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης και απαριθμούνται στην παράγραφο αυτή.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι στην περίπτωση διαφοράς μεταξύ τεκμαρτού και συνολικού εισοδήματος, η ζημία του ίδιου φορολογικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα φορολογικά έτη.

Με την **παραγραφο 4** του ίδιου άρθρου αναφέρονται οι περιπτώσεις στις οποίες οι υπόχρεοι υπόκεινται στις κυρώσεις και τα πρόστιμα σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Εισόδημα από κεφάλαιο

Άρθρο 35

Εισόδημα από κεφάλαιο

Με τις διατάξεις του **άρθρου 35 ορίζεται** η γενική έννοια του εισοδήματος από κεφάλαιο για φορολογικούς σκοπούς σύμφωνα με το μοντέλο του ΟΟΣΑ, η οποία περιλαμβάνει τα μερίσματα, τους τόκους, τα δικαιώματα, καθώς και το εισόδημα από ακίνητη περιουσία.

Άρθρο 36

Μερίσματα

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 36** ορίζεται η έννοια των μερισμάτων, σύμφωνα με τα πρότυπα του ΟΟΣΑ, η οποία καταλαμβάνει όλα τα διανεμόμενα κέρδη ανεξαρτήτως νομικής μορφής του διανεμόντος φορέα, καθώς και κάθε άλλο συναφές διανεμόμενο ποσό. Επιπλέον, εκτός των σκοπών του ΚΦΕ, η εισαγωγή του εν λόγω ορισμού διευκολύνει τον προσδιορισμό του τύπου φορολογίας για την εφαρμογή των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας που έχει συνάψει η Ελλάδα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι με την παρακράτηση του φόρου, όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε. (με συντελεστή 10%) στα διανεμόμενα μερίσματα εξαντλείται η φορολογική μεταχείριση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα, καθώς τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υπόκεινται στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 37

Τόκοι

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 37** ορίζεται για φορολογικούς σκοπούς η έννοια των τόκων, η οποία καταλαμβάνει τις απαιτήσεις κάθε είδους με ή χωρίς ασφάλεια είτε παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη του οφειλέτη είτε όχι.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου προβλέπεται η απαλλαγή του εισοδήματος από τόκους ομολογιακών δανείων και εντόκων γραμματίου του Ελληνικού Δημοσίου που αποκτούν φυσικά πρόσωπα. .

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου ρυθμίζεται η φορολογική μεταχείριση των τόκων που προκύπτουν από ομόλογα που εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις τις Ελλάδας όπως έχουν προκύψει από την ίδρυσή του. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι με την παρακράτηση του φόρου, όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε. (με συντελεστή 15%) στους τόκους εξαντλείται η φορολογική μεταχείριση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα, καθώς τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 38

Δικαιώματα (royalties)

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 38** ορίζεται η έννοια των δικαιωμάτων, έτσι ώστε να συνάδει με το πρότυπο μοντέλο του ΟΟΣΑ και τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες. Επιπλέον, εκτός των σκοπών του ΚΦΕ, η εισαγωγή του εν λόγω ορισμού διευκολύνει τον προσδιορισμό του τόπου φορολογίας για την εφαρμογή των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας που έχει συνάψει η Ελλάδα. Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι η έννοια του εισοδήματος από δικαιώματα είναι ευρύτερη σε σχέση με το μοντέλο του ΟΟΣΑ, καθώς λαμβάνει υπόψη τη σχετική επιφύλαξη που είχε εκφράσει η Ελλάδα και κατά τούτο καταλαμβάνει το αντάλλαγμα για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης λογισμικού για εμπορική εκμετάλλευση ή προσωπική χρήση, καθώς και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται ηλεκτρονικά μέσω δικτύων πληροφορικής

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι με την παρακράτηση του φόρου όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε. (με συντελεστή 20%) στα δικαιώματα εξαντλείται η φορολογική μεταχείριση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα, καθώς τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 39

Εισόδημα από ακίνητη περιουσία

Με τις διατάξεις του **άρθρου 39, παράγραφος 1** του σχεδίου νόμου ορίζεται το ακαθάριστο εισόδημα που προκύπτει από την εκμίσθωση, ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση της ακίνητης περιουσίας

Στην **παράγραφο 2** ορίζεται το τεκμαρτό μίσθωμα σε περίπτωση ιδιοχρησιμοποίησης και δωρεάν παραχώρησης ως το τρία τοις εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου. Επιπροσθέτως, προβλέπεται η απαλλαγή από το φόρο του τεκμαρτού εισοδήματος που προκύπτει στην περίπτωση της δωρεάν παραχώρησης κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τμ) προς ανιόντες ή κατιόντες.

Με τη διάταξη της **παραγράφου 3** καθορίζονται οι δαπάνες που εκπίπτουν από αυτό, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, προκειμένου να προσδιοριστεί το φορολογητέο εισόδημα από ακίνητη περιουσία.

Άρθρο 40

Φορολογικός συντελεστής για το εισόδημα από κεφάλαιο

Με τις διατάξεις του **άρθρου 40** του σχεδίου νόμου ορίζονται οι συντελεστές φορολόγησης του εισοδήματος από κεφάλαιο, στο οποίο περιλαμβάνονται εισοδήματα από μερίσματα, τόκους και δικαιώματα, καθώς και φορολογική κλίμακα με δύο κλιμάκια για τη φορολόγηση του εισοδήματος από ακίνητη

περιουσία χωρίς να προβλέπεται πλέον η επιβολή συμπληρωματικού φόρου για το εισόδημα από ακίνητη περιουσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου

Άρθρο 41

Μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1-7 του άρθρου 41 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το εισόδημα από υπεραξία που προκύπτει από μεταβίβαση με επαχθή αιτία ακινήτων.

Ειδικότερα ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της υπεραξίας, η δυνατότητα μεταφοράς της ζημίας που προκύπτει χωρίς χρονικό περιορισμό και η οποία συμψηφίζεται μόνον με μελλοντικά κέρδη από την ίδια αιτία, καθώς και οι περιπτώσεις που περιλαμβάνονται στην έννοια της μεταβίβασης. Στην παράγραφο 5 προβλέπεται συντελεστής απομείωσης της υπεραξίας που προκύπτει προκειμένου να ληφθεί υπόψη η παλαιότητα του ακινήτου.

Στην παράγραφο 7 απαριθμούνται οι περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στην έννοια της μεταβίβασης κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 8 προσδιορίζεται ο χρόνος γέννησης της φορολογικής υποχρέωσης όταν το ακίνητο αποκτάται αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής.

Στην παράγραφο 9 καθορίζεται η αξία της ψιλής κυριότητας, της επικαρπίας, της χρησικτησίας, της προσωπικής δουλείας ή άλλης δουλείας επί του ακινήτου.

Στην παράγραφο 10 προβλέπεται απαλλαγή υπό προϋποθέσεις από το φόρο της υπεραξίας για το ποσό της υπεραξίας, το οποίο μετά την απομείωση του σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 5, δεν υπερβαίνει τις είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ. Στην παράγραφο 11 δίδεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να εκδίδει απόφαση για το καθορισμό της τιμής κτήσης σε ειδικές περιπτώσεις που αυτή δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί.

Άρθρο 42

Μεταβίβαση τίτλων

Με τις διατάξεις του άρθρου 42 προσδιορίζεται το εισόδημα που προκύπτει από υπεραξία μεταβίβασης τίτλων και επιχείρησης εν συνόλω, προσδιορίζονται και εκσυγχρονίζονται οι ορισμοί των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, ακολουθώντας διεθνή πρότυπα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού και καθορίζεται λεπτομερώς ο τρόπος υπολογισμού της υπεραξίας. Με τον ως άνω προσδιορισμό αποσαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής του ΚΦΕ, όσον αφορά - κυρίως - τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα. Ειδικότερα:

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 42** προβλέπονται οι τίτλοι κατά τη μεταβίβαση των οποίων τα φυσικά πρόσωπα αποκτούν υπεραξία από μεταβίβαση κεφαλαίου, εφόσον η εν λόγω πράξη δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα. Επιπλέον ορίζεται ότι, εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου θεωρείται και η μεταβίβαση ολόκληρης επιχείρησης. Με τον τρόπο αυτό αποσαφηνίζεται ότι το εισόδημα που αποκτούν νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες από υπεραξία μεταβίβασης τίτλων θεωρείται εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και κατά τούτο υπόκειται στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2 του άρθρου 42** ορίζονται τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3 του άρθρου 42** καθορίζεται η έννοια της υπεραξίας. Με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της **παραγράφου 4 του άρθρου 42** καθορίζεται η τιμή κτήσης και πώλησης σε περίπτωση μεταβίβασης εισηγμένων τίτλων, ενώ στο δεύτερο εδάφιο προσδιορίζονται οι αντίστοιχες τιμές σε περίπτωση μεταβίβασης μη εισηγμένων τίτλων. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5 του άρθρου 42** ρυθμίζεται η φορολογική μεταχείριση της ζημίας από τη μεταβίβαση τίτλων, η οποία μπορεί να μεταφέρεται χωρίς χρονικό περιορισμό και συμψηφίζεται με μελλοντικά κέρδη μόνον από την ίδια αιτία.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 6 του άρθρου 42** μεταφέρεται η ρύθμιση του ν. 4051/2012 για την απαλλαγή των κεφαλαιακών κερδών που προκύπτουν από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου ή εταιρικών ομολόγων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου με άλλους τίτλους κατ' εφαρμογή του προγράμματος συμμετοχής στην αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος.

Άρθρο 43

Φορολογικός συντελεστής

Με τις διατάξεις του **άρθρου 43** καθορίζεται ο φορολογικός συντελεστής του εισοδήματος από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου (15%).

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Γενικές διατάξεις

Με τα **άρθρα 44 έως 46** κατά τη συνήθη πρακτική ορίζεται το αντικείμενο της φορολογίας νομικών προσώπων, των νομικών οντοτήτων, τα υποκείμενα του φόρου και τα απαλλασσόμενα νομικά πρόσωπα. Δια της παραπομπής στους σχετικούς ορισμούς του ΚΦΕ αποσαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής για την επιβολή της φορολογίας νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων. Εξάλλου

με τη ρητή αναφορά των απαλλασσομένων νομικών προσώπων προσαρμόζεται η εθνική νομοθεσία στα διεθνή πρότυπα και τη νομολογία.

Άρθρο 44

Αντικείμενο της φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων

Με τις διατάξεις του άρθρου 44 ρυθμίζεται το αντικείμενο της φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 45

Υποκείμενα του φόρου

Με τις διατάξεις του άρθρου 45 καθορίζονται τα υποκείμενα του φόρου.

Άρθρο 46

Απαλλασσόμενα νομικά πρόσωπα

Με τις διατάξεις του άρθρου 46 ρυθμίζονται τα απαλλασσόμενα από το φόρο εισοδήματος νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και γίνεται προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στη ΣΛΕΕ και τη νομολογία του ΔΕΕ (π.χ απαλλαγή των εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των ΟΣΕΚΑ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Φορολογητέο εισόδημα

Άρθρο 47

Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 47 ορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα για τα νομικά πρόσωπα ή τις νομικές οντότητες του άρθρου 45, ο οποίος γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 21 του παρόντος Κώδικα.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου τίθεται ο κανόνας ότι τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων τους και συνεπώς όλα τα έσοδα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες του άρθρου 45 θεωρούνται έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα και συνεπώς υπόκεινται στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Άρθρο 48

Απαλλαγή ενδοομιλικών μερισμάτων

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού κρίνονται απαραίτητες προκειμένου να αντιμετωπισθούν περιορισμοί, μειονεκτήματα ή στρεβλώσεις του υφιστάμενου φορολογικού συστήματος με την εισαγωγή ουδέτερων φορολογικών κανόνων για να ενισχυθεί η ανταγωνιστική θέση των ελληνικών επιχειρήσεων διεθνώς. Ειδικότερα, ορίζεται η φορολογική μεταχείριση (απαλλαγή) των ενδοομιλικών

μερισμάτων που εισπράττουν φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας καθώς και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να τύχουν της απαλλαγής τα πιο πάνω εισοδήματα που αποκτούν τα εν λόγω πρόσωπα. Τα παραπάνω ισχύουν επίσης για νομικά πρόσωπα που δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, εφόσον το ενδοομιλικό μέρισμα συνδέεται με επιχειρηματικές δραστηριότητες που διεξάγονται από αυτά τα νομικά πρόσωπα εντός ή μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα. Επιπλέον, για την εφαρμογή της απαλλαγής σε περιπτώσεις διανομής κερδών σε λήπτη φορολογούμενο που δεν έχει διακρατήσει το ελάχιστο προβλεπόμενο ποσοστό συμμετοχής καθορίζεται ειδική διαδικασία προσωρινής απαλλαγής με παροχή εγγυήσεων στη φορολογική διοίκηση

Άρθρο 49

Υποκεφαλαιοδότηση

Με τις διατάξεις του **άρθρου 49** εισάγονται, για την αντιμετώπιση καταχρήσεων, κανόνες υποκεφαλαιοδότησης σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική και τα οριζόμενα στις οδηγίες του Ψηφίσματος του Συμβουλίου Ευρωπαϊκής Ένωσης της 8ης Ιουνίου 2010 για το συντονισμό των κανόνων περί ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιριών (EAE) και περί υποκεφαλαιοποίησης εντός της ΕΕ (2010/C 156/01). Συγκεκριμένα,

Στην **παράγραφο 1** καθορίζεται η έννοια της υποκεφαλαιοδότησης σε συνάρτηση με το EBITDA. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι οι καθαροί τόκοι δεν εκπίπτουν κατά το βαθμό που υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10) % των φορολογητέων κερδών προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων, ήτοι το EBITDA.

Στην **παράγραφο 3** σημειώνεται ότι οι δαπάνες τόκων της παραγράφου 1 αναγνωρίζονται πλήρως ως εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες εφόσον η επιχείρηση: α. δεν είναι μέλος ομίλου και β. το ποσό των εγγεγραμμένων στα βιβλία καθαρών δαπανών τόκων δεν υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ το χρόνο.

Στην **παράγραφο 4** προβλέπεται ότι οι δαπάνες τόκων που δεν εκπίπτουν σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορούν να μεταφέρονται για πέντε (5) έτη.

Τέλος, στην **παράγραφο 5** αναφέρεται η γενική εξαίρεση των πιστωτικών ιδρυμάτων από την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Άρθρο 50

Ενδοομιλικές συναλλαγές

Με το άρθρο 50 καθιερώνεται η υιοθέτηση της αρχής των ίσων αποστάσεων (ανοιχτής αγοράς, πλήρους ανταγωνισμού - Arm's Length Principle) προκειμένου να διαπιστωθεί εάν μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων πραγματοποιούνται συναλλαγές με οικονομικούς όρους διαφορετικούς από εκείνους που θα είχαν συμφωνηθεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των συνδεδεμένων επιχειρήσεων και τρίτων, και επηρεάζουν τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών με μεταφορά τους.

Η αρχή αυτή καθιερώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Προτύπου Σύμβασης Φορολογικών Συμβάσεων του Ο.Ο.Σ.Α (OECD Model Tax Convention on Income and Capital), και αναλύεται λεπτομερώς στο κεφάλαιο Ι των « Κατευθυντήριων Οδηγιών του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και τις φορολογικές διοικήσεις».

Σημειώνεται ότι η διαδικασία που συνοδεύει την τεκμηρίωση των ενδοομιλικών συναλλαγών θα περιληφθεί στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

Άρθρο 51

Μεταφορά λειτουργιών

Με το άρθρο 51 μεταφέρονται στην εσωτερική νομοθεσία διατάξεις για την ορθή φορολογική μεταχείριση των «επιχειρηματικών αναδιαρθρώσεων/αναδιοργανώσεων (Business Restructurings)», που πραγματοποιεί μια επιχείρηση για λειτουργίες, περιουσιακά στοιχεία ή και κινδύνους, προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του συνεχώς μεταβαλλόμενου επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Οι αναδιαρθρώσεις/αναδιοργανώσεις αυτές μπορεί να αφορούν μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων, λήξη ή επαναδιαπραγμάτευση εμπορικών συμφωνιών με άλλες συνδεδεμένες επιχειρήσεις και συνεπώς να επιδρούν στην κατανομή των φορολογητέων κερδών ανάμεσα σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Συνεπώς, κρίνεται απαραίτητο να διαπιστωθεί εάν τηρείται από τις επιχειρήσεις η αρχή των ίσων αποστάσεων- αρχή της ανοιχτής αγοράς (Arm's Length Principle).

Ακόμη, αξίζει να σημειωθεί ότι οι εν λόγω διατάξεις είναι σύμφωνες με τις Οδηγίες του κεφαλαίου ΙΧ περί επιχειρηματικών αναδιαρθρώσεων/αναδιοργανώσεων (Business Restructurings)» που προστέθηκε στις «Κατευθυντήριες Οδηγίες του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και τις φορολογικές διοικήσεις» τον Ιούλιο του 2010.

Άρθρο 52

Εισφορές ενεργητικού έναντι μετοχών

Το άρθρο 52 αφορά σε μεταβιβάσεις κλάδων δραστηριότητας έναντι έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων του εταιρικού κεφαλαίου της λήπτριας εταιρείας προς την εισφέρουσα εταιρεία. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** ως εισφορά ενεργητικού θεωρείται κάθε πράξη με την οποία η εταιρεία χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει έναν ή περισσότερους κλάδους δραστηριότητας σε υφιστάμενη, ανεξάρτητα από το χρόνο λειτουργίας της, εταιρεία, ενώ με τις ίδιες διατάξεις καθορίζεται και η έννοια του κλάδου δραστηριότητας. Ως εισφορά ενεργητικού νοείται και η μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρεία. Η εισφορά του ενεργητικού δεν συνεπάγεται φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας (παραγράφος 3).

Με τις διατάξεις **των παραγράφων 4, 5, και 6 του άρθρου 52** ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν λόγω της υπόψη μεταβίβασης, όπως διενέργεια αποσβέσεων από τη λήπτρια εταιρεία, η φορολογική μεταχείριση των αποθεματικών και προβλέψεων της εισφέρουσας εταιρείας από τη λήπτρια καθώς και η φορολογική μεταχείριση της ζημίας της εισφέρουσας που σχετίζονται με τον εισφερόμενο κλάδο, αντίστοιχα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 7 του άρθρου 52** καθορίζεται ο τρόπος αποτίμησης των τίτλων του εταιρικού κεφαλαίου που λαμβάνει η εισφέρουσα τον κλάδο εταιρεία λόγω της εισφοράς αυτής.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 8 του άρθρου 52** διευκρινίζεται ότι το υπόψη άρθρο εφαρμόζεται μόνον εφόσον οι εισφέρουσες και οι λήπτριες εταιρείες έχουν την φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της **παραγράφου 9 του άρθρου 52** καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου ως προς την ύπαρξη ή μη φορολογικής κατοικίας στην Ελλάδα της εισφέρουσας ή της λήπτριας εταιρείας με την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση που η εισφέρουσα είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και η λήπτρια φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, τότε τα στοιχεία που μεταβιβάζονται δεν συνδέονται με μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας εκτός Ελλάδος, ενώ σε περίπτωση που η λήπτρια είναι κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και η εισφέρουσα φορολογικός κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους μέλους της ΕΕ με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, τότε η μεταβίβαση συνιστά μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας στην Ελλάδα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 10 του άρθρου 52** καθορίζεται ότι το άρθρο αυτό έχει εφαρμογή όταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδος εισφέρει την ευρισκόμενη σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ μόνιμη εγκατάστασή της. Ωστόσο στην περίπτωση αυτή η προκύπτουσα υπεραξία φορολογείται και από τον προκύπτοντα φόρο αφαιρείται ο φόρος που θα είχε επιβληθεί στο κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται η εισφερόμενη μόνιμη εγκατάσταση, αν δεν ίσχυαν οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 11 του άρθρου 52** καθορίζεται η νομική μορφή των νομικών προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, καθώς και το είδος του φόρου αυτών.

Τέλος, με τις διατάξεις της **παραγράφου 12 του άρθρου 52** καθορίζονται ορισμένες προϋποθέσεις με σκοπό την αποφυγή καταστρατηγήσεως των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 53

Ανταλλαγή μετοχών

Το άρθρο 53 αποσαφηνίζει το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο όσον αφορά την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/133 ΕΚ. Ειδικότερα, το εν λόγω άρθρο αφορά στην περίπτωση που ένας μέτοχος ή εταίρος μέσω ανταλλαγής μετοχών ή εταιρικών

μεριδίων, αποκτά τίτλους μίας εταιρείας σε αντάλλαγμα τίτλων άλλης εταιρείας. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της **παραγράφου 2 του άρθρου 53** καθορίζεται η έννοια της ανταλλαγής μετοχών, ενώ με την παράγραφο 3 καθορίζονται οι προϋποθέσεις προκειμένου η αποκτώσα εταιρεία να προβαίνει σε χρηματική καταβολή έναντι της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων. Η ανταλλαγή μετοχών δεν συνεπάγεται φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας για τον μέτοχο ή εταίρο της αποκτώμενης εταιρείας με εξαίρεση το τμήμα που αντιστοιχεί σε χρηματική καταβολή (**παράγραφος 4**). Περαιτέρω, με τις διατάξεις της **παραγράφου 5** και προκειμένου για τη μη ύπαρξη υπεραξίας, ο μέτοχος ή εταίρος αποδίδει στους τίτλους που λαμβάνει την αξία που είχαν οι ανταλλασσόμενοι τίτλοι αμέσως πριν από την ανταλλαγή μετοχών. Με τις διατάξεις των **παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 53** διευκρινίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν η αποκτώσα και η αποκτώμενη εταιρεία καθώς και ο μέτοχος ή εταίρος της αποκτώμενης εταιρείας, και περαιτέρω καθορίζεται η νομική μορφή των νομικών προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, καθώς και το είδος του φόρου αυτών.

Άρθρο 54

Συγχωνεύσεις και διασπάσεις

Το άρθρο 54 επίσης αποσαφηνίζει το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο όσον αφορά την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/133 ΕΚ. Ειδικότερα, το εν λόγω άρθρο αφορά σε συγχωνεύσεις και διασπάσεις. Με τις διατάξεις των **παραγράφων 2 και 3** καθορίζεται η έννοια της πράξης της συγχώνευσης και η έννοια της πράξης της διάσπασης, ενώ με την παράγραφο 4 καθορίζονται οι προϋποθέσεις προκειμένου η λήπτρια εταιρεία ή εταιρείες να προβαίνουν σε χρηματική καταβολή πέραν της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5 του άρθρου 54** διευκρινίζεται ότι το υπόψη άρθρο εφαρμόζεται μόνον εφόσον οι εισφέρουσες και οι λήπτριες εταιρείες έχουν την φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 6 του άρθρου 54** καθορίζεται η νομική μορφή των νομικών προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, καθώς και το είδος του φόρου αυτών.

Η συγχώνευση ή η διάσπαση δεν συνεπάγεται φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας (**παράγραφος 8**).

Με τις διατάξεις των **παραγράφων 9, 10, και 11 του άρθρου 54** ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν λόγω της υπόψη μεταβίβασης, όπως διενέργεια αποσβέσεων από τη λήπτρια, η φορολογική μεταχείριση των αποθεματικών και προβλέψεων της εισφέρουσας εταιρείας από τη λήπτρια καθώς και η φορολογική μεταχείριση της ζημίας της εισφέρουσας, αντίστοιχα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 12 του άρθρου 54** διευκρινίζεται ότι η υπεραξία που δημιουργείται υπέρ της λήπτριας εταιρείας κατά τη συγχώνευση

ή διάσπαση, η οποία οφείλεται στην ακύρωση της συμμετοχής της στο κεφάλαιο της εισφέρουσας εταιρείας απαλλάσσεται από το φόρο.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της **παραγράφου 13 του άρθρου 54** διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου μπορούν να εφαρμοστούν κατά τη μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και περαιτέρω καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου ως προς την ύπαρξη ή μη φορολογικής κατοικίας στην Ελλάδα της εισφέρουσας ή της λήπτριας εταιρείας με την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση που η εισφέρουσα είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και η λήπτρια φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, τότε τα στοιχεία που μεταβιβάζονται δεν συνδέονται με μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας εκτός Ελλάδος, ενώ σε περίπτωση που η λήπτρια είναι κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και η εισφέρουσα φορολογικός κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους μέλους της ΕΕ με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, τότε η μεταβίβαση συνιστά μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας στην Ελλάδα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 14 του άρθρου 54** καθορίζεται ότι το άρθρο αυτό έχει εφαρμογή όταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδος εισφέρει τον ευρισκόμενο σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ κλάδο ο οποίος συνιστά μόνιμη εγκατάστασή της. Ωστόσο στην περίπτωση αυτή η προκύπτουσα υπεραξία φορολογείται και από τον προκύπτοντα φόρο αφαιρείται ο φόρος που θα είχε επιβληθεί στο κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται η εισφερόμενη μόνιμη εγκατάσταση, αν δεν ίσχυαν οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 15 του άρθρου 54** διευκρινίζεται ότι ο μέτοχος ή εταίρος της εισφέρουσας εταιρείας δεν υπόκειται σε φόρο για την υπεραξία που αποκτά λόγω της συγχώνευσης ή της διάσπασης, με εξαίρεση το τμήμα που αντιστοιχεί σε χρηματική καταβολή από τη λήπτρια.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της **παραγράφου 16 του άρθρου 54** και προκειμένου για την μη ύπαρξη υπεραξίας ο μέτοχος ή εταίρος αποδίδει στους τίτλους που λαμβάνει την αξία που είχαν οι ανταλλασσόμενοι τίτλοι αμέσως πριν την ανταλλαγή μετοχών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 17 του άρθρου 54** διευκρινίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί ο μέτοχος που ανταλλάσσει τίτλους της εισφέρουσας με αυτούς της λήπτριας εταιρείας.

Άρθρο 55

Μεταφορά της καταστατικής έδρας μίας SE ή μίας SCE

Με το άρθρο 55 η ελληνική νομοθεσία ευθυγραμμίζεται πλήρως με διατάξεις κανονισμών της ΕΕ όσον αφορά τη μεταφορά της καταστατικής έδρας, της ευρωπαϊκής εταιρίας και της ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας. Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 55** ρυθμίζονται θέματα φορολογικής μεταχείρισης της υπεραξίας που προκύπτουν κατά τη μεταφορά

της καταστατικής έδρας μίας SE ή μίας SCE από την Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε.

Με τις διατάξεις των **παραγράφων 2, 3, και 4** του **άρθρου 55** ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν λόγω της υπόψη μεταφοράς, όπως διενέργεια αποσβέσεων από τη μόνιμη εγκατάσταση που δημιουργείται, η φορολογική μεταχείριση των αποθεματικών και προβλέψεων που σχηματίστηκαν πριν τη μεταφορά της καταστατικής έδρας, καθώς και η φορολογική μεταχείριση της ζημίας των SE ή SCE, αντίστοιχα.

Άρθρο 56

Μη εφαρμογή ευεργετημάτων

Με τις διατάξεις του **άρθρου 56** εισάγεται ειδικός αντι-καταχρηστικός κανόνας για την άρση των ευεργετημάτων των άρθρων 52, 53, 54 και 55.

Άρθρο 57

Εκκαθάριση

Με το **άρθρο 57** ρυθμίζεται ο τρόπος φορολόγησης του προϊόντος εκκαθάρισης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, το οποίο για τους σκοπούς του παρόντος Κώδικα θεωρείται διανομή κέρδους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Φορολογικός συντελεστής

Άρθρο 58

Φορολογικός συντελεστής

Με την **παράγραφο 1** του άρθρου 58 ορίζεται ο φορολογικός συντελεστής που επιβάλλεται στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα στα νομικά πρόσωπα ή στις νομικές οντότητες του άρθρου 45.

Με την **παράγραφο 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ο φορολογικός συντελεστής που επιβάλλεται στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των αγροτικών συνεταιρισμών και των ομάδων παραγωγών.

Με την **παράγραφο 3** του ίδιου άρθρου προβλέπεται η διαδικασία πίστωσης του φόρου που παρακρατήθηκε στις πληρωμές του άρθρου 62 έναντι του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ

ΚΑΦΑΛΑΙΟ Α΄

Φορολόγηση στην πηγή

Άρθρο 59

Φορολόγηση στην πηγή

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 59 ορίζονται τα πρόσωπα που υποχρεούνται να παρακρατούν φόρο σύμφωνα με το σύστημα φορολόγησης στην πηγή.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού ορίζεται, ότι το πρόσωπο που καταβάλλει εισόδημα από μισθωτή εργασία φέρει και την ευθύνη παρακράτησης και απόδοσής του στο κράτος. Εάν δεν διενεργηθεί η προβλεπόμενη παρακράτηση τότε ο υπόχρεος θα καταβάλλει τον μη παρακρατηθέν φόρο μαζί με τα τυχόν προβλεπόμενα πρόστιμα και ποινές.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού ορίζεται, ότι απαλλασσόμενο από το φόρο εισόδημα δεν υπόκειται σε παρακράτηση.

Άρθρο 60

Φορολογικός συντελεστής

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 60 ορίζεται η παρακράτηση φόρου στο μηνιαίο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις μετά από προηγούμενη αναγωγή του σε ετήσιο.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού ορίζονται οι συντελεστές παρακράτησης φόρου στο εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετεί σε πλοία του εμπορικού ναυτικού.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού ορίζεται ότι ο φόρος που παρακρατείται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους μειώνεται κατά 1,5 % κατά την παρακράτησή του.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** του άρθρου αυτού παρέχεται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να καθορίζει με απόφασή του τον τρόπο αναγωγής του μηνιαίου εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις σε ετήσιο καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Παρακράτηση φόρου

Άρθρο 61

Υπόχρεοι σε παρακράτηση

Με τις διατάξεις **του άρθρου 61** ορίζονται οι υπόχρεοι σε παρακράτηση φόρου, οι οποίοι προβαίνουν σε πληρωμές σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 62.

Άρθρο 62

Πληρωμές υποκείμενες σε παρακράτηση

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 62 ορίζονται οι περιπτώσεις πληρωμών (μερίσματα, τόκοι, δικαιώματα, αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, καταβολή ασφαλισματος)) που υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου. Σημειώνεται επίσης ότι υποκείμενη σε παρακράτηση είναι και η υπεραξία που αποκτά φυσικό πρόσωπο από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας σύμφωνα με το άρθρο 41. Στην περίπτωση αυτή υπόχρεος σε παρακράτηση όπως ορίζεται στο προηγούμενο άρθρο είναι ο συμβολαιογράφος.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι οι αμοιβές για υπηρεσίες που παρέχουν νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες δεν υπόκεινται σε παρακράτηση με εξαίρεση την παροχή τους προς τους φορείς γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 64.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα που δεν έχει τη φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα και λαμβάνει αμοιβές για υπηρεσίες υπόκειται σε παρακράτηση φόρου, εκτός αν επιλέξει να φορολογηθεί ως εάν είχε μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα. Στην τελευταία περίπτωση το εισόδημα της θα υπόκειται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων και κατά τούτο θα δύναται να εκπέσει τις σχετικές επιχειρηματικές δαπάνες που συνδέονται με τις υπηρεσίες αυτές. .

Άρθρο 63

Απαλλαγή για ορισμένες ενδοομιλικές πληρωμές

Με το παρόν άρθρο ευθυγραμμίζεται πλήρως η εθνική νομοθεσία με τις Οδηγίες 90/435/ΕΟΚ, 2009/133/ΕΚ, 2003/49/ΕΚ.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 63 ορίζεται η φορολογική μεταχείριση (απαλλαγή) των ενδοομιλικών μερισμάτων που καταβάλλονται σε νομικά πρόσωπα καθώς και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να τύχουν της απαλλαγής τα πιο πάνω εισοδήματα που αποκτούν τα εν λόγω πρόσωπα κατ' εφαρμογή της οδηγίας Μητρικών-Θυγατρικών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζεται η φορολογική μεταχείριση (απαλλαγή) των τόκων και δικαιωμάτων (royalties) που καταβάλλονται σε νομικά πρόσωπα καθώς και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να τύχουν της απαλλαγής τα πιο πάνω εισοδήματα κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2003/49/ΕΚ (τόκοι και δικαιώματα που καταβάλλονται μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων).

Άρθρο 64

Συντελεστές παρακράτησης φόρου

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 64 ορίζονται οι συντελεστές παρακράτησης φόρου στις περιπτώσεις πληρωμών μερισμάτων, τόκων, δικαιωμάτων, αμοιβών για τεχνικές υπηρεσίες, κ.λ.π..

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του ίδιου άρθρου ορίζονται οι περιπτώσεις παρακράτησης φόρου κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών από φορείς γενικής κυβέρνησης.

Με τις διατάξεις των **παραγράφων 3** ορίζονται οι περιπτώσεις εξάντλησης της φορολογικής υποχρέωσης των εισοδημάτων που αποκτούν οι δικαιούχοι επί των οποίων διενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** ορίζεται το δικαίωμα πίστωσης του παρακρατηθέντος φόρου έναντι του οφειλόμενου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα ή του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, στις περιπτώσεις που η παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου, δεν εξαντλεί την φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων.

Τέλος με την **παραγράφο 5** παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να καθορίσει με απόφαση του τον τρόπο και το χρόνο απόδοσης των παρακρατούμενων φόρων που προβλέπονται, καθώς και το περιεχόμενο της σχετικής δήλωσης και κάθε άλλο συναφές θέμα.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΑΠΟΦΥΓΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Τα **άρθρα 65 και 66** μεταφέρονται από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. και με την εφαρμογή των κανόνων που θέτουν ενισχύεται έμμεσα και η διοικητική συνεργασία, καθώς και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των φορολογικών διοικήσεων.

Άρθρο 65

Κράτη μη συνεργάσιμα στο φορολογικό τομέα και κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 65 καθορίζεται η έννοια του κράτους για την εφαρμογή των οριζομένων στο κεφάλαιο αυτό.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** καθορίζεται η έννοια της σύμβασης διοικητικής συνδρομής.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** ορίζονται οι προϋποθέσεις για τον καθορισμό των μη συνεργάσιμων κρατών.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4** παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών για τον καθορισμό των μη συνεργάσιμων κρατών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς πρακτικές σχετικά με τη διοικητική συνεργασία για την ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών κατά τα πρότυπα του ΟΟΣΑ.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5** ρυθμίζεται ο χρόνος έναρξης εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 6** καθορίζονται τα ειδικά προνομιακά καθεστώτα σε κράτη εκτός Ελλάδας, για την εφαρμογή των προβλέψεων του

άρθρου αυτού, ακολουθώντας διεθνή πρότυπα για τη διαπίστωση της πραγματικής ή μη φορολόγησης.

Άρθρο 66

Ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες (EAE)

Με τις διατάξεις του άρθρου 66 η εσωτερική φορολογική νομοθεσία προσαρμόζεται στις υποδείξεις/οδηγίες του Ψηφίσματος του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2010 για το συντονισμό των κανόνων περί ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιριών (EAE) και περί υποκεφαλαιοποίησης εντός της ΕΕ (2010/C 156/01) αλλά και της Ανακοίνωσης της Επιτροπής (COM (2007) 785), με την οποία συστήνεται η εφαρμογή κανόνων κατά των καταχρήσεων στον τομέα της άμεσης φορολογίας εντός της ΕΕ και όσον αφορά τρίτες χώρες με Κανόνες για τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες (EAE).

Συγκεκριμένα, εισάγονται για πρώτη φορά στο εσωτερικό δίκαιο κανόνες για την αποτροπή της φοροαποφυγής των εγχώριων εταιριών μέσω της μεταφοράς των εσόδων σε θυγατρικές που βρίσκονται σε χώρες με χαμηλή φορολογία και όπως κρίθηκε από το ΔΕΕ, οι κανόνες EAE είναι κατά κανόνα αποτελεσματικοί για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

Το πεδίο εφαρμογής των κανόνων αυτών ορίζεται γενικά με αναφορά σε κριτήρια που αφορούν τον έλεγχο, το ικανοποιητικό επίπεδο φορολόγησης, τη δραστηριότητα και τον τύπο εσόδων των EAE.

Σημειώνεται ότι ουσιώδους σημασίας για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και εφαρμογής των ανωτέρω αντικαταχρηστικών μέτρων αποτελεί η διοικητική συνεργασία μέσω Σ.Α.Δ.Φ. και της κοινοτικής Οδηγίας ΕΕ 2011/16/Ε.Ε.

Ανάλογες διατάξεις κανόνων EAE εφαρμόζουν και άλλα Κράτη-μέλη της Ε.Ε. όπως ενδεικτικά αναφέρουμε Γερμανία, Γαλλία, Η.Β. Σουηδία, Πορτογαλία, Γαλλία, Δανία, Φιλανδία, και Ιταλία.

Ειδικότερα, με το άρθρο 66 εισάγονται διατάξεις περί ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιριών (Controlled Foreign Companies) που αφορούν στην συμπερίληψη στο φορολογητέο εισόδημα μη διανεμηθέντος εισοδήματος νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που είναι φορολογικός κάτοικος άλλης χώρας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο αυτό.

Επιπλέον ορίζεται ότι σε περίπτωση που το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα είναι φορολογικός κάτοικος κράτους μέλους της Ε.Ε. ή κάτοικος χώρας που είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας για τον Ε.Ο.Χ και υφίσταται συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών, ανάλογης με την ανταλλαγή πληροφοριών, κατόπιν αιτήσεως που προβλέπεται στην οδηγία 2011/16/Ε.Ε, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιριών εκτός εάν η εγκατάσταση ή η οικονομική δραστηριότητα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας πληροί τις προϋποθέσεις επίπλαστης κατάστασης ή σειράς επίπλαστων καταστάσεων που δημιουργήθηκαν με ουσιαστικό σκοπό την αποφυγή φορολογίας.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 67

Υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η υποχρέωση δήλωσης όλων των εισοδημάτων που αποκτά ο φορολογούμενος φυσικό πρόσωπο με ηλεκτρονικό τρόπο, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις που καθορίζονται με υπουργική απόφαση στις οποίες επιτρέπεται η υποβολή σε έγχαρτη μορφή.

Στην **παράγραφο 3** ορίζεται ο χρόνος υποβολής της δήλωσης, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με τη δήλωση και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 68

Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η υποχρέωση δήλωσης όλων των εισοδημάτων που αποκτούν νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, ο χρόνος υποβολής της δήλωσης και δίδεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να καθορίσει τον τρόπο, τον χρόνο, τον τύπο και το περιεχόμενο των δηλώσεων.

Άρθρο 69

Προκαταβολή του φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν φυσικά πρόσωπα

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 69 ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο βεβαιώνεται βάσει της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και βάσει των λοιπών τίτλων βεβαίωσης του φόρου, ποσό ως ποσοστό του φόρου που προκύπτει από τους βεβαιωτικούς αυτούς τίτλους για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου φορολογικού έτους.

Με την **παράγραφο 2** του άρθρου αυτού ορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν βεβαιώνεται προκαταβολή φόρου.

Με την **παράγραφο 3** του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει στη βεβαίωση του προκαταβλητέου ποσού φόρου στην περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί δήλωση.

Με την **παράγραφο 4** του άρθρου αυτού ορίζεται ο προκαταβλητέος φόρος για τις αμοιβές των αρχιτεκτόνων και μηχανικών.

Με τις **περιπτώσεις α', β', γ' και δ' της παραγράφου 5** του άρθρου αυτού ορίζεται η οφειλή του προκαταβλητέου φόρου επί των δικηγορικών αμοιβών με συντελεστή, οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν υπολογίζεται και δεν αποδίδεται προκαταβλητέος φόρος επί των αμοιβών αυτών, η υποχρέωση παρακράτησης και ο υπολογισμός του φόρου κατά την καταβολή μερισμάτων από δικηγορικούς συλλόγους, ταμείο συνεργασίας ή διανεμητικό λογαριασμό

σε δικηγόρους καθώς και η υποβολή των στοιχείων που αποδεικνύουν το ύψος της δικηγορικής αμοιβής. Με την περίπτωση ε΄ της ίδιας παραγράφου ορίζεται, ότι με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο, ο τρόπος υποβολής της δήλωσης και καταβολής του φόρου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

Με την **παράγραφο 6** του άρθρου αυτού ορίζεται, ότι με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζεται ότι η προκαταβολή υπολογίζεται με άλλο τρόπο καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 70

Μείωση προκαταβλητέου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 1** του άρθρου 70 ορίζεται, ότι ο φορολογούμενος μπορεί να ζητήσει με αίτησή του τη μείωση του προκαταβλητέου φόρου που βεβαιώθηκε κατά τις διατάξεις του άρθρου 67 για τις περιπτώσεις που έχουμε μείωση του εισοδήματος άνω του 25%. Επίσης, ορίζεται το τι λαμβάνεται ενδεικτικά υπόψη προκειμένου για την εκτίμηση της μείωσης του εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 2** του άρθρου αυτού ορίζεται πως ο φορολογούμενος μπορεί να καταβάλλει τις ληξιπρόθεσμες απαιτητές δόσεις του φόρου για τις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3** του άρθρου αυτού ορίζεται, ότι αν γίνει νέα εκκαθάριση λόγω υποβολής τροποποιητικής δήλωσης και μειωθεί ο φόρος, τότε μειώνεται αναλόγως και η προκαταβολή του φόρου.

Άρθρο 71

Προκαταβολή του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων

Με την **παράγραφο 1** του **άρθρου 71** ορίζεται το ποσοστό της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων.

Με την **παράγραφο 2** του **άρθρου 71** ορίζεται το ποσοστό της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος των προσωπικών εταιρειών που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα, καθώς και των κοινοπραξιών των προσωπικών εταιρειών.

Με την **παράγραφο 3** του **άρθρου 71** ορίζεται το ποσοστό της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος για τα νέα νομικά πρόσωπα κατά τα τρία (3) πρώτα οικονομικά έτη από τη δήλωση έναρξης των εργασιών τους.

Με την **παράγραφο 4** του **άρθρου 71** ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσοστού της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων.

Με την **παράγραφο 5** του **άρθρου 71** ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσοστού της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση.

Με την **παράγραφο 6** του **άρθρου 71** ορίζονται οι φόροι που εκπίπτουν κατά τον υπολογισμό του ποσοστού της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων.

Με την **παράγραφο 7** του **άρθρου 71** ορίζεται η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 68 σχετικά με τη μείωση του προκαταβλητέου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα και για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, καθώς και η προθεσμία υποβολής της αίτησης για τη μείωση του προκαταβλητέου ποσού φόρου.

Με την **παράγραφο 8** του **άρθρου 71** ορίζεται η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 67 σχετικά με την προκαταβολή του φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα και για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες.

Με την **παράγραφο 9** του **άρθρου 71** προβλέπεται η μη βεβαίωση προκαταβολής σε βάρος των εταιρειών που μετατρέπονται ή συγχωνεύονται με τις διατάξεις του ν.δ.1297/1972, του ν.2166/1993, τις γενικές διατάξεις του κ.ν.2190/1920 ή του ν.3190/1955 ή ειδικότερες διατάξεις, καθόσον το προϋπάρχον νομικό πρόσωπο παύει να υφίσταται.

Άρθρο 72

Μεταβατικές Διατάξεις και έναρξη ισχύος

Με την **παράγραφο 1** του **άρθρου 72** τίθεται η γενική διάταξη για την έναρξη ισχύος των διατάξεων των άρθρων 1 έως και 71 του νόμου αυτού η οποία καταλαμβάνει όλα τα εισοδήματα που αποκτώνται και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά περίπτωση στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου του 2014.

Στις επόμενες παραγράφους προβλέπονται ειδικές διατάξεις για την έναρξη ισχύος ορισμένων άρθρων του παρόντος Κώδικα.

Τέλος, στην **παράγραφο 11** προβλέπεται μεταβατική διάταξη για τα μη διανεμηθέντα ή κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά των νομικών προσώπων του άρθρου 45, τα οποία προέρχονται από κέρδη που δεν φορολογήθηκαν κατά το χρόνο που προέκυψαν κατ' εφαρμογή του Ν.2238/1994 και των αποφάσεων που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση αυτού.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Με το άρθρο 73 ενσωματώνεται στο εσωτερικό μας δίκαιο η Οδηγία 2013/13/ΕΕ του Συμβουλίου της 13^{ης} Μαΐου 2013 για την προσαρμογή ορισμένων οδηγιών στο τομέα φορολογίας, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας. Ειδικότερα, τροποποιείται το Παράρτημα Α (Πίνακας Νομικών Μορφών που αφορούν στην Οδηγία Συγχωνεύσεων - Διασπάσεων), το Παράρτημα Α1 (Πίνακας Νομικών Μορφών που αφορούν στην Οδηγία Μητρικών - Θυγατρικών) και το Παράρτημα Β (Πίνακας Φόρων) του ν. 2578/1998, προκειμένου να συμπεριληφθούν σε αυτά οι τύποι εταιρειών και οι φόροι της Κροατίας.

Με τις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου 74 αποσαφηνίζεται το άρθρο 2 του ν. 3986/2011 ώστε να μην δημιουργείται αμφιβολία ως προς το πεδίο εφαρμογής του.

Με την **παράγραφο 4 του άρθρου 74** αποσαφηνίζονται οι διαχειριστικές χρήσεις τις οποίες αφορά η ρύθμιση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 17 του άρθρου 11 του ν. 4110/2013.

Με την **παράγραφο 5 του άρθρου 74** αποσαφηνίζεται το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων.

Λόγω των δυσμενών οικονομικών συνθηκών και για την αντιμετώπιση των επειγουσών αναγκών επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων και υλοποίησης του προϋπολογισμού, κρίνεται σκόπιμο οι διατάξεις για την επιβολή του φόρου πολυτελούς διαβίωσης να έχουν προγενέστερη εφαρμογή από το οικονομικό έτος 2013, αντί του 2014 που είχε αρχικά προβλεφθεί. Επίσης, λόγω της αδυναμίας συνβεβαίωσής του με τον φόρο εισοδήματος στο ίδιο εκκαθαριστικό κατά το τρέχον οικονομικό έτος, ρυθμίζεται νομοθετικά η ξεχωριστή βεβαίωσή του ειδικά για το οικονομικό έτος 2013 (**παράγραφος 6 του άρθρου 74**).

Με την **παράγραφο 7 του άρθρου 74** μεταφέρεται η έναρξη ισχύος για το φορολόγηση κερδών από πωλήσεις μετοχών ώστε να καταλαμβάνονται μετοχές που αποκτώνται από 1^η Ιανουαρίου 2014 κα μετά.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις **παραγράφου 8 του άρθρου 74**, ο φόρος της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν.2579/1998 και της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν.2703/1999 που επιβάλλεται κατά την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο, αντίστοιχα, αυξάνεται από δύο τοις χιλίοις (2‰) σε τριάμισι τοις χιλίοις (3,5‰).

Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στο άρθρο 68 του νόμου 3601/2007 (**παραγράφοι 9 και 10 του άρθρου 74**) βελτιώνονται επιμέρους πτυχές της ρύθμισης της ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων. Ιδίως παρέχεται η δυνατότητα ορισμού νομικού προσώπου ως ειδικού εκκαθαριστή, πράγμα που σε ορισμένες περιπτώσεις ενδείκνυται για την πιο αποτελεσματική οργάνωση της ειδικής εκκαθάρισης, περιγράφεται ενδεικτικά ο σκοπός της εποπτείας της Τράπεζας της Ελλάδος επί της ειδικής εκκαθάρισης, καθώς και διευκολύνεται, υπό προϋποθέσεις, η κοινοποίηση δικογράφων στους πιστωτές της ειδικής

εκκαθάρισης, η οποία κάποιες φορές έχει αποδειχθεί εξαιρετικά δυσχερής λόγω του όγκου των δικογράφων και του αριθμού των πιστωτών.

Με το προτεινόμενο άρθρο 68Α του νόμου 3601/2007 (**παράγραφος 11 του άρθρου 74**) σκοπείται η οργανωμένη και ασφαλής διαχείριση του ενεργητικού της ειδικής εκκαθάρισης. Συνιστάται έτσι Επιτροπή Ειδικών Εκκαθαρίσεων, η οποία, ως γνωμοδοτικό όργανο των εκκαθαρίσεων, θα παρέχει υποστήριξη στη λειτουργία τους εντός του πλαισίου της αρμοδιότητάς της σύμφωνα με αυτή τη διάταξη. Συγκεκριμένα, η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής θα απαιτείται για μεγάλης σημασίας συναλλαγές εντασσόμενες στη διαχείριση του ενεργητικού της ειδικής εκκαθάρισης, όπως ειδικότερα ορίζεται στην παράγραφο 2, ώστε οι αποφάσεις για αυτές τις συναλλαγές να προκύπτουν από σύμπραξη του ειδικού εκκαθαριστή και της Επιτροπής.

Με τις **παραγράφους 12 και 13 του άρθρου 74** τροποποιείται ο ν.3864/2010 που ρυθμίζει τη λειτουργία του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Σκοπός του Ταμείου είναι η διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας μέσω της κεφαλαιακής ενίσχυσης καθώς και η προστασία της αξίας της περιουσίας του Ταμείου, η αποτελεσματική διαχείριση των επενδύσεων καθώς και η αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στον τραπεζικό τομέα. Ο σκοπός αυτός θα πρέπει να ασκείται στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής καθώς και του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής του άρθρου 6Α του ν.2362/1995 (Α' 247) και του εκάστοτε εγκεκριμένου Μνημονίου Συνεννόησης (Memorandum of Understanding) μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και των Παραρτημάτων αυτού, όπως επικαιροποιούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 1 του ν.4046/2012 (Α' 28). Εφόσον το Ταμείο ακολουθεί το προδιαγεγραμμένο πλαίσιο λειτουργίας του, οι αποφάσεις των οργάνων του τεκμαίρονται σύμφωνες με τον σκοπό του Ταμείου και το δημόσιο συμφέρον και θεωρούνται επωφελείς και συμφέρουσες για το Ταμείο και το Ελληνικό Δημόσιο όσον αφορά την ευθύνη, αστική και ποινική, των μελών του Γενικού Συμβουλίου, της Εκτελεστικής Επιτροπής καθώς και του προσωπικού του Ταμείου.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 75 τροποποιείται το άρθρο 3 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων ενώ **με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου** τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4002/2011

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, ΥΓΕΙΑΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ,

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών

Άρθρο 76

Θέματα Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 76 παρέχεται η δυνατότητα στο Παρατηρητήριο να παρέχει γνώμη επί των σχεδίων των προϋπολογισμών των ΟΤΑ κατά το στάδιο κατάρτισής τους, προκειμένου οι ΟΤΑ να διευκολυνθούν στην εκπλήρωση του στόχου τους, που είναι η επίτευξη ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών και απολογισμών. Οι υποδείξεις του Παρατηρητηρίου λαμβάνονται υπόψη για την κατάρτιση του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που αποτυπώνεται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ).

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 76 απλοποιείται το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης του Ο.Π.Δ., καθώς το πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης δεν αποτελούν μέρη του, αλλά ωστόσο δύναται να τα αναζητά το Παρατηρητήριο από τους ΟΤΑ ως πρόσθετα στοιχεία στο πλαίσιο της αξιολόγησης και του ελέγχου της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Παράλληλα, μνημονεύονται ρητά πλέον οι απλήρωτες υποχρεώσεις και το οικονομικό αποτέλεσμα (ισοζύγιο) ως στοιχεία που πρέπει να αποτυπώνονται στο Ο.Π.Δ., ενώ ο καθορισμός του «πλήρους» περιεχομένου του Ο.Π.Δ. ορίζεται, ρητά πλέον, ότι αποτελεί αντικείμενο της Κοινής Υπουργικής Απόφασης που αναφέρεται στην παρ. 7 του άρθρου 4 του ν.4111/2013, όπως τροποποιείται με την παρ. 4 του παρόντος άρθρου. Επίσης αντιμετωπίζεται η καθυστέρηση αποστολής των Ο.Π.Δ. από τους ΟΤΑ, με την πρόβλεψη κυρώσεων, οι οποίες δύναται να επιβληθούν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, έπειτα από αιτιολογημένη εισήγηση του Παρατηρητηρίου. Επιπλέον, με τον τεκμαρτό προσδιορισμό των μηνιαίων στόχων εκτέλεσης του προϋπολογισμού των υπόχρεων φορέων που δεν έχουν αποστείλει εμπρόθεσμα Ο.Π.Δ., επιλύεται το ζήτημα λειτουργίας του Παρατηρητηρίου, δεδομένου ότι αυτό, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που το διέπει, θα πρέπει να παρακολουθεί τους στόχους αυτούς σε κάθε περίπτωση, τόσο για την ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας έκαστου ΟΤΑ όσο και για την επίτευξη ουσιαστικά των δημοσιονομικών στόχων που τίθενται για το σύνολο αυτών, σύμφωνα με το κάθε φορά ισχύον ΜΠΔΣ.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 76 διευκρινίζεται η δυνατότητα του Παρατηρητηρίου να αξιολογεί τις προβλέψεις των εσόδων που παρουσιάζουν οι ΟΤΑ τόσο στον Ετήσιο Προϋπολογισμό τους όσο και στο Ο.Π.Δ. που περιλαμβάνει τη μηνιαία οικονομική στοχοθεσία, καθώς και η ευχέρεια διατύπωσης προτάσεων τροποποίησής τους στο πλαίσιο της διαδικασίας που

προβλέπεται στην παρ. 9 του άρθρου 266 και στην παρ. 10 του άρθρου 268 του ν.3852/2010 (τριμηνιαίες εκθέσεις αποτελεσμάτων εκτέλεσης του προϋπολογισμού).

Τέλος, με την παράγραφο 4 του άρθρου 76 παρέχεται εξουσιοδότηση, στους Υπουργούς Οικονομικών και Εσωτερικών να ρυθμίζουν, με κοινή απόφαση, ζητήματα λειτουργίας του Παρατηρητηρίου (πχ. ελάχιστο περιεχόμενο του Κανονισμού Λειτουργίας του), καθώς και άλλα αναγκαία θέματα για την εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 4111/2013, ενώ παράλληλα δίνεται η δυνατότητα μετονομασίας του ΟΠΔ σε περίπτωση που αυτό κρίνεται απαραίτητο ανάλογα με το περιεχόμενό αυτού, το οποίο καθορίζεται με την ίδια απόφαση.

Άρθρο 77

Προϋπολογισμός δήμων

Άρθρο 78

Προϋπολογισμός Περιφερειών

Με τα άρθρα 77 και 78 εξειδικεύεται το εύρος της εξουσιοδοτικής διάταξης για τις κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, που αφορούν στις οδηγίες κατάρτισης των προϋπολογισμών των δήμων και των περιφερειών αντιστοίχως, ενώ επιπλέον βραχύνονται οι προθεσμίες στα στάδια της διαδικασίας κατάρτισης και ψήφισής τους από τα συλλογικά όργανά τους, αλλά και η προθεσμία ολοκλήρωσης του ελέγχου νομιμότητας που ασκεί επ' αυτών η αρμόδια Αρχή. Ουσιαστικά επιδιώκεται η επίτευξη ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών των ΟΤΑ, αλλά και η αποτροπή προβλημάτων από τις καθυστερήσεις που δημιουργούνται κατά την κατάρτιση, ψήφιση και έλεγχο του προϋπολογισμού τους. Οι καθυστερήσεις αυτές οδηγούν σε αδυναμία διενέργειας δαπανών απαραίτητων για τη στοιχειώδη έστω λειτουργία των ΟΤΑ, αλλά και δαπανών βαρύνουσας κοινωνικής σημασίας, όπως η καταβολή των επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας στους δικαιούχους ή η μεταφορά μαθητών. Τέλος, προβλέπονται κυρώσεις για όσους δήμους ή περιφέρειες καθυστερούν να ψηφίσουν και να αποστείλουν το σχέδιο του προϋπολογισμού τους προς διατύπωση γνώμης από το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ καθώς και έλεγχο, βάσει της γνώμης αυτής, από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Άρθρο 79

Εκπόνηση πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος

Η τροποποίηση που εισάγεται με το άρθρο 79 εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο επικαιροποίησης των διατάξεων που αφορούν στους προϋπολογισμούς του πρώτου και δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα, το προτεινόμενο άρθρο έχει ως στόχο την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών με την άρση δυσλειτουργιών και καθυστερήσεων που έχει διαπιστωθεί ότι

δημιουργεί η σύνδεση των προϋπολογισμών με τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα και τα Ετήσια Προγράμματα Δράσης. Ειδικά για τους δήμους, όμως, με την προτεινόμενη διάταξη διατηρείται ως προϋπόθεση για την ψήφιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού, η κατάρτιση Τεχνικού Προγράμματος, ώστε να υπάρχουν σε αυτόν οι σχετικές προβλέψεις των πιστώσεων, με τις οποίες θα αντιμετωπιστούν και οι αντίστοιχες δαπάνες εκτέλεσης των έργων.

Άρθρο 80

Κατάργηση ειδικότητας σχολικών φυλάκων

Με την **παράγραφο 1** προτείνεται η κατάργηση των θέσεων της ειδικότητας Σχολικών Φυλάκων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος κινητικότητας και με σκοπό τον εξορθολογισμό της διαχείρισης του ανθρωπίνου δυναμικού.

Άρθρο 81

Κατάργηση θέσεων κλάδου δημοτικής αστυνομίας

Με την **παράγραφο 1** προτείνεται η κατάργηση των θέσεων του κλάδου ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΤΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας και ΥΕ Δημοτικής Αστυνομίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος κινητικότητας και με σκοπό τον εξορθολογισμό της διαχείρισης του ανθρωπίνου δυναμικού. Με την **παράγραφο 2** λαμβάνεται η απαιτούμενη ειδική μέριμνα για ορισμένους από τους υπαλλήλους της παρ.1, με βάση κοινωνικά κριτήρια που επιβάλλουν την αυξημένη προστασία από την Πολιτεία ειδικών κατηγοριών πολιτών. Η **παρ. 4** ρυθμίζει τα απαραίτητα ζητήματα αναφορικά με την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων. Επισημαίνεται ότι η έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου είναι η 23η.9.2013.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Διατάξεις Αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

Άρθρο 82

Κατάργηση ειδικοτήτων κατά κλάδο και κατηγορία του προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις

Στο πλαίσιο της εξυγίανσης του εκπαιδευτικού συστήματος της Χώρας και με σκοπό την αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης και την εναρμόνισή της με τους στόχους της εθνικής οικονομίας, καθώς και τη σύνδεσή της με την αγορά εργασίας και τη μείωση του πληθωρισμού των ειδικοτήτων στην εκπαίδευση, σύμπτωμα στρεβλώσεων του παρελθόντος, κρίνεται αναγκαία, μέσω των **παραγράφων 1 έως και 4** του παρόντος άρθρου η κατάργηση των κλάδων του προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αναφέρονται στην προτεινόμενη ρύθμιση.

Στο πλαίσιο αναδιοργάνωσης και εξορθολογισμού του δημοσίου τομέα κρίνεται σκόπιμο, μέσω της **παραγράφου 5** του παρόντος άρθρου, τα δημόσια

Ι.Ε.Κ. να συνιστούν περιφερειακές υπηρεσίες, που αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες, της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, προκειμένου να εξυπηρετείται καλύτερα ο επιδιωκόμενος σκοπός τους και να καταστεί η λειτουργία τους περισσότερο εύρυθμη και αποτελεσματική.

Έως και την κατάρτιση σχεδίου νόμου αναφορικά με τη ρύθμιση της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης του εξωτερικού και την αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία της, κρίνεται σκόπιμη, μέσω της **παραγράφου 6** του παρόντος άρθρου, η παράταση λειτουργίας των ήδη λειτουργούντων ελληνόγλωσσων σχολείων του εξωτερικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Διατάξεις Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για τη ρύθμιση θεμάτων οργάνωσης και διεξαγωγής ιπποδρομιών

Με τις **διατάξεις των άρθρων 83 έως 87** επιδιώκεται η προσαρμογή του αναγκαίου νομοθετικού πλαισίου για την οργάνωση και διεξαγωγή ιπποδρομιών επί των οποίων διεξάγεται στοίχημα, ενόψει και της υπό εξέλιξη αξιοποίησης των δικαιωμάτων του Δημοσίου επί του αμοιβαίου ιπποδρομιακού στοιχήματος, σύμφωνα με τον ν. 4111/2013. Στο πλαίσιο αυτό σκοπείται η διαμόρφωση ενός λειτουργικά αποδοτικού και ισόρροπου πλαισίου λειτουργίας και ανάπτυξης της εν λόγω δραστηριότητας. Ειδικότερα:

Άρθρο 83

Πρόγραμμα Ιπποδρομιών

Με το άρθρο 83, ο Φορέας Ιπποδρομιών, όπου σαφώς περιλαμβάνεται ο παραχωρησιούχος που προβλέπεται από το άρθρο 13 παρ. 7 ν. 4111/2013, καθίσταται αρμόδιος για την κατάρτιση του Γενικού Προγράμματος Ιπποδρομιών, με την επιφύλαξη των κανόνων ισοζυγισμού και των αναγκαίων κριτηρίων (κατάταξης ίππων κλπ) που θα εξακολουθούν να καθορίζονται από την Φίλιππο Ένωση Ελλάδος. Σύμφωνα με την μέχρι σήμερα πρακτική, για κάθε ιπποδρομιακή ημέρα θα εκδίδεται και Επίσημο Ημερήσιο Πρόγραμμα Ιπποδρομιών, ομοίως με απόφαση του Φορέα Ιπποδρομιών. Η δημοσιότητα του Γενικού Προγράμματος, μετά των τυχόν τροποποιήσεών του, και του Επίσημου Ημερήσιου Προγράμματος θα συνίσταται στην διαδικτυακή ανάρτησή τους στην ιστοσελίδα του Φορέα Ιπποδρομιών.

Άρθρο 84

Έπαθλα Ιπποδρομιών

Με το άρθρο 84 ορίζεται, ότι ο Φορέας Ιπποδρομιών θα καθορίζει το ύψος και τον τρόπο κατανομής των επάθλων ανά ιπποδρομία, ενώ με την δεύτερη

παράγραφο του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι, πέραν των ως άνω υποχρεωτικών επάθλων, ο Φορέας Ιπποδρομιών δύναται να θεσμοθετεί και πρόσθετα βραβεία, είτε αυτοτελώς είτε μέσω χορηγιών, τα οποία θα αποδίδονται απευθείας από τον Φορέα στους εκάστοτε δικαιούχους.

Άρθρο 85

Κώδικας Ιπποδρομιών – Κανονισμός Προδιαγραφών Ιπποδρόμων

Με το άρθρο 85, προβλέπεται η έκδοση Κώδικα Ιπποδρομιών με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, η οποία θα θέτει το κανονιστικό πλαίσιο διεξαγωγής ιπποδρομιών στην Ελλάδα. Μέχρι την έκδοση νέου Κώδικα σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις, εξακολουθεί να ισχύει ο υφιστάμενος Κώδικας Ιπποδρομιών καθ' ο μέτρο δεν θίγεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στην δεύτερη παράγραφο του εν λόγω άρθρου. Προβλέπεται τέλος και η έκδοση Κανονισμού Προδιαγραφών Νέων Ιπποδρόμων με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, ο οποίος θα θέτει τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές προς ίδρυση και λειτουργία νέων ιπποδρόμων στην Ελλάδα. Στην τελευταία παράγραφο του προτεινόμενου άρθρου, ρητώς διευκρινίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, ο υπάρχων σε λειτουργία ιππόδρομος Μαρκόπουλου Μεσογαίας θεωρείται νομίμως αδειοδοτημένος από πλευράς τεχνικών προδιαγραφών στίβου και αναγκαίων εγκαταστάσεων για τις ανάγκες διεξαγωγής ιπποδρομιών.

Άρθρο 86

Τροποποιούμενες διατάξεις

Άρθρο 87

Καταργούμενες και τελικές διατάξεις

Με τα άρθρα 83 και 84, καταγράφονται οι αναγκαιώς τροποποιούμενες και καταργούμενες διατάξεις του α.ν.399/1968 και του ν. 191/1975 που αφορούν στην Φίλιππο Ένωση Ελλάδος, προκειμένου να συνάδουν με το πλαίσιο που θέτουν οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Περιλαμβάνονται, επίσης, στο ίδιο άρθρο διατάξεις που διευκρινίζουν θέματα αρμοδιότητας της Φιλιππου Ενώσεως, προκειμένου να συνάδουν με το πλαίσιο που θέτουν οι προαναφερθείσες διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Τέλος, προβλέπεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, η οποία συνδέεται με την αντίστοιχη έναρξη ισχύος της συμβάσεως παραχωρήσεως που προβλέπει το άρθρο 13 παρ. 7 ν. 4111/2013.

Άρθρο 88

Τροποποιήσεις του ν.4152/2013

Με το άρθρο 88 καταργείται από 1^{ης} Ιανουαρίου 2013 η περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Α.8. της παραγράφου Α. του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013 (Α' 107). Η προτεινόμενη τροποποίηση επιβάλλεται, αφενός από την επιταγή

του άρθρου 24 του Συντάγματος αλλά και από τις υποχρεώσεις απ' τους νόμους 2039/1992 «Κύρωση της Σύμβασης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ευρώπης» και 3028/2002 «Προστασία Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς» ως κίνητρο για της προστασία, διατήρηση και προαγωγή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς αφετέρου λόγω του ιδιαίτερου καθεστώτος υπό το οποίο τα διατηρητέα κτίσματα τελούν και το οποίο παρεμποδίζει την πλήρη, αδιατάρακτη και κατά προορισμό χρήση και εκμετάλλευση αυτών (βλ. άρθρο 6 παρ. 3 επ. ν. 4067/2012), με συνέπεια η διατήρηση, επισκευή και συντήρηση αυτών να είναι διοικητικά πολυπλοκότερη και οικονομικά δαπανηρότερη. Σε κάθε περίπτωση, η κατάργηση της διάταξης του ν. 4152/2013 δεν προκαλεί ουσιώδη μείωση των κρατικών εσόδων, δεδομένου ότι οι περιπτώσεις που καλύπτει είναι, κατά την εισηγητική έκθεση επί του νόμου αυτού σχετικώς ολίγες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Άρθρο 89

Διατάξεις για τις διαδικασίες του Α.Σ.Ε.Π.

Με το **άρθρο 89** το ΑΣΕΠ, σε απόκριση των ιδιαίτερων συνθηκών με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπη η Δημόσια Διοίκηση στην παρούσα δυσχερή συγκυρία, επιδιώκει με τις ακόλουθες νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν την εφαρμογή των άρθρων 17 (Γραπτός Διαγωνισμός) και 18 (με Σειρά Προτεραιότητας) του ν. 2190/1994, να επιτευχθεί εύλικτη και ταχεία κάλυψη των πιεστικών αναγκών φορέων της Δημόσιας Διοίκησης για προσωπικό, να εξυπηρετηθεί ο παραπάνω σκοπός με αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο και να μην αποδυναμωθεί ο αξιόπιστος & αξιοκρατικός χαρακτήρας των εφαρμοζόμενων διαδικασιών, ώστε να διασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή αποδοχή τους εκ μέρους των συμμετεχόντων και της κοινωνίας.

Άρθρο 90

Με την **παράγραφο 1 του άρθρου 90** προβλέπεται η δυνατότητα κατάργησης και θέσεων ή κλάδων ή και ειδικοτήτων σε υπουργεία, αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες, αποκεντρωμένες διοικήσεις, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με Κοινή Απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και του οικείου Υπουργού. Επίσης προβλέπεται και η δυνατότητα σύστασης θέσεων στους ανωτέρω φορείς με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού. Η απόφαση αυτή περιβάλλεται με όλες τις εγγυήσεις ορθολογικότητας και αξιοκρατίας, καθώς εκδίδεται με βάση τα πορίσματα των εκθέσεων αξιολόγησης των οργανικών μονάδων των φορέων και τα σχέδια στελέχωσής τους. Και εκτός

αυτής της άρτιας τεχνικής της τεκμηρίωσης, η οποία λειτουργεί ως ασπίδα προστασίας των υπαλλήλων από ενδεχόμενες αυθαιρεσίες και κακόβουλες σκοπιμότητες, η απόφαση νομιμοποιείται και ως πράξη εφαρμογής των πολιτικών που διαμορφώνονται από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Η εν λόγω ΚΥΑ αποτελεί στην ουσία μια πράξη συλλογικής επιλογής και ευθύνης της Κυβέρνησης, η οποία εγγράφεται στο πλαίσιο μιας ορθολογικά καταστρωμένης και κεντρικά σχεδιασμένης πολιτικής για τη διοικητική μεταρρύθμιση.

Με την **παράγραφο 2** του άρθρου 90 συμπληρώνεται το ισχύον νομικό πλαίσιο της διαθεσιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων. Αντιλαμβανόμενος ότι το μείζον λειτουργικό πρόβλημα της διοίκησης δεν είναι ποσοτικό αλλά κυρίως ποιοτικό και συνίσταται πρωτίστως στην ανορθολογική κατανομή του προσωπικού της, ο νομοθέτης εισάγει διατάξεις που εγγυώνται, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος αλλά και των ίδιων των υπαλλήλων, την αξιοκρατική και ορθολογική ανακατανομή του. Δεδομένων του υψηλού ρυθμού των αποχωρήσεων από το δημόσιο τομέα, του περιορισμού των προσλήψεων και της αναγκαίας προσαρμογής της διοίκησης στη δημοσιονομική συγκυρία, ο θεσμός της διαθεσιμότητας και της κινητικότητας είναι αυτός που θα διασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία της και την ποιοτική αναβάθμισή της. Ειδικότερα, στην προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται και θωρακίζεται νομικά η επιλογή των υπαλλήλων που τίθενται σε διαθεσιμότητα μετά την κατάργηση της οργανικής τους θέσης. Η επιλογή αυτή διενεργείται κατόπιν αποτίμησης και αντικειμενικής μοριοδότησης των προσόντων τους, τυπικών και ουσιαστικών, συνεκτιμωμένης της εργασιακής και διοικητικής εμπειρίας, της άσκησης ειδικών καθηκόντων και της εργασιακής φυσιογνωμίας του υπαλλήλου. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται, περαιτέρω, στον τρόπο εισαγωγής του υπαλλήλου στον οικείο φορέα. Έτσι, εξασφαλίζεται η αυξημένη μοριοδότηση όσων έχουν εισαχθεί μετά από διαγωνισμό με αξιοκρατικά κριτήρια. Η αποτίμηση των ανωτέρω κριτηρίων αποτυπώνεται σε σχετικό βαθμολογικό πίνακα από τα αρμόδια, σύμφωνα με το νόμο, Τριμελή Υπηρεσιακά Συμβούλια. Οι υπάλληλοι που διαθέτουν τα λιγότερα προσόντα, όπως αυτοί προκύπτουν κατά φθίνουσα σειρά από τον βαθμολογικό πίνακα, τίθενται σε καθεστώς διαθεσιμότητας. Η σύνθεση των Συμβουλίων αποτελεί πρόσθετη εγγύηση ανεξαρτησίας και αμεροληψίας της διαδικασίας. Παράλληλα, στο νόμο προβλέπονται ρητά οι περιπτώσεις των υπαλλήλων που εξαιρούνται από το καθεστώς της διαθεσιμότητας (προνοιακές εξαιρέσεις που αφορούν κυρίως ΑΜΕΑ, πολύτεκνους, προστάτες μονογονεϊκής οικογένειας κ.α.). Επίσης με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ότι εφεξής η διάρκεια της διαθεσιμότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες. Η τροποποίηση αυτή του χρονικού ορίου εντός του οποίου μπορεί να παραμείνει ο υπάλληλος σε καθεστώς διαθεσιμότητας κρίνεται αναγκαία για την επίσπευση της σχετικής διαδικασίας. Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικών

αποφάσεων με τις οποίες θα εξειδικεύονται ζητήματα εφαρμογής της παρούσης διάταξης.

Άρθρο 91

Με την **παράγραφο 1 του άρθρου 91** επεκτείνεται η εφαρμογή του ισχύοντος νομικού καθεστώτος της υποχρεωτικής μετάταξης ή μεταφοράς των δημοσίων υπαλλήλων στους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι η μετάταξη ή μεταφορά των υπαλλήλων πρέπει να ανταποκρίνεται στα ουσιαστικά και τυπικά τους προσόντα, όπως επίσης και να λαμβάνει υπόψη τα περιγράμματα θέσης, εφόσον αυτά υπάρχουν, αλλά και τις τυχόν δηλώσεις προτίμησής τους. Με αυτόν τον τρόπο, ενισχύεται η ορθολογική και αποτελεσματική λειτουργία του καινοφανούς θεσμού της υποχρεωτικής μετάταξης ή μεταφοράς των δημοσίων υπαλλήλων καθώς υπηρετείται πρωτίστως ο στόχος της βέλτιστης αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού.

Με την **παράγραφο 2 του άρθρου 91** διαμορφώνεται πλήρως, διοικητικά και κανονιστικά, η κινητικότητα των δημοσίων υπαλλήλων. Η διάταξη αυτή υπηρετεί την αντίληψη μιας δυναμικής και όχι στατικής διοίκησης, ικανής να ανταποκρίνεται με ευελιξία στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της διοικητικής πραγματικότητας. Σκοπός είναι η μέγιστη δυνατή και λειτουργική αξιοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού, η οποία είναι και η αναγκαία συνθήκη για τη βιωσιμότητα της διοίκησης και την παροχή των καλύτερων δυνατών υπηρεσιών στον πολίτη. Η κινητικότητα των υπαλλήλων διασφαλίζεται ότι αντιστοιχεί στην εργασιακή τους φυσιογνωμία και λαμβάνει υπόψη τα περιγράμματα θέσης και καθηκόντων τους, εφόσον αυτά υπάρχουν, καθώς και τις δηλώσεις προτίμησής τους. Η διαδικασία της μετάταξης ή μεταφοράς των υπαλλήλων συντονίζεται κεντρικά από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και η επιλογή των υπαλλήλων που θα μεταφερθούν ή θα μεταταχθούν διενεργείται, βάσει τυπικών και ουσιαστικών κριτηρίων, από τα αρμόδια Τριμελή Συμβούλια των φορέων υποδοχής τους. Η περιβολή της διαδικασίας με όλες τις αναγκαίες εγγυήσεις ανεξαρτησίας, με τις οποίες διασφαλίζεται ουσιαστικά ότι οι υπάλληλοι θα μεταφερθούν ή μεταταχθούν στις θέσεις που συνάδουν με τα προσόντα τους, προς όφελος τόσο των ιδίων όσο και των δημοσίων υπηρεσιών, και η συντόμευση των σχετικών προθεσμιών καθιστούν το θεσμό της κινητικότητας ένα σύγχρονο, αξιοκρατικό και ευέλικτο εργαλείο για την ορθολογική ανακατανομή του προσωπικού της δημόσιας διοίκησης.

Άρθρα 92 έως 94

Με τα **άρθρα 92 έως 94** προβλέπεται στο πλαίσιο της επικείμενης εφαρμογής του νέου οργανογράμματος του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η κατάργηση των αρμοδιοτήτων των Τμημάτων Κίνησης και Επισκευών που υπάγονται στην Διεύθυνση Κρατικών Αυτοκινήτων

και Επικοινωνιών. Με την παρούσα νομοθετική ρύθμιση ορίζεται η μεταφορά της άσκησης των εν λόγω αρμοδιοτήτων σε νέες υπηρεσίες /φορείς και η συνακόλουθη θέση του υφιστάμενου προσωπικού σε διαθεσιμότητα, με δυνατότητα αυτό να μεταφερθεί σύμφωνα με τη διαδικασία της υποπαραγράφου Ζ. 1 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

Οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες αφορούν στη διαχείριση των Κυβερνητικών Οχημάτων καθώς και στον έλεγχο και συντονισμό της χρήσης, κίνησης, λειτουργίας και συντήρησής τους, ώστε να διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον ταυτόχρονα με τον εξορθολογισμό του κόστους.

Ειδικότερα, μεταξύ των αρμοδιοτήτων συμπεριλαμβάνονται:

Α) Η διάθεση αυτοκινήτων και η συμμετοχή οδηγών του ΥΔΙΜΗΔ σε αποστολές για την εξυπηρέτηση ξένων επισήμων, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών,

Β) Η εξυπηρέτηση των αναγκών μετακίνησης κυβερνητικών προσώπων, επισήμων, επικεφαλής οργανισμών (όπως καθορίζονται με την ΚΥΑ 129/2010(ΦΕΚ108/τ'Β/4-2-2010), από το στόλο των κρατικών αυτοκινήτων, με τη συμμετοχή των οδηγών του ΥΔΙΜΗΔ.

Με τις **διατάξεις του άρθρου 92** καθορίζονται οι Υπηρεσίες / Φορείς στους οποίους μεταφέρονται οι εν λόγω αρμοδιότητες.

Με δεδομένο ότι, βάσει της οικείας απόφασης του Κυβερνητικού Συμβουλίου Μεταρρύθμισης (ΚΣΜ) για το νέο Οργανόγραμμα του ΥΔΙΜΗΔ, οι ως άνω αρμοδιότητες παύουν να ασκούνται από τα αντίστοιχα τμήματα του ΥΔΙΜΗΔ, προκύπτει ως ανάγκη, - λόγω της φύσης των αρμοδιοτήτων αυτών και των ιδιοτήτων των εξυπηρετούμενων προσώπων - η μεταφορά και η άσκηση των προαναφερόμενων αρμοδιοτήτων σε άλλες Υπηρεσίες / Φορείς.

Το βασικό κριτήριο για τον προσδιορισμό των καταλληλότερων υπηρεσιών /φορέων για την άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων είναι η συνάφεια των ασκούμενων αρμοδιοτήτων της οικείας υπηρεσίας /φορέα με τις εν λόγω καταργούμενες για το ΥΔΙΜΗΔ και μεταφερόμενες για τους προαναφερόμενους λόγους αρμοδιότητες.

Επιπροσθέτως, κριτήρια για την επιλογή των συγκεκριμένων υπηρεσιών/ φορέων αποτελούν τα κριτήρια της οικονομικότητας και αποτελεσματικότητας της διακριτής άσκησης της αρμοδιότητας της κίνησης και συντήρησης των κυβερνητικών οχημάτων, καθώς και της ύπαρξης ανάλογων υποδομών.

Με βάση τα προαναφερόμενα κριτήρια, την εμπειρία που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή των εν λόγω αρμοδιοτήτων από τις Υπηρεσίες του ΥΔΙΜΗΔ και προκειμένου να εξασφαλίζεται

- αποτελεσματικός έλεγχος του στόλου των κυβερνητικών οχημάτων
- λιγότερα λειτουργικά έξοδα κίνησης και συντήρησης
- μικρότερο μοναδιαίο κόστος ανά αυτοκίνητο
- χαμηλότερο διοικητικό κόστος

και βάσει των κριτηρίων της συνάφειας, οικονομικότητας, αποτελεσματικότητας και ύπαρξης ανάλογων υποδομών, οι επιλογές, υπηρεσιών/φορέων στις οποίες μεταφέρονται οι αρμοδιότητες Κίνησης και Επισκευών Κυβερνητικών Οχημάτων είναι οι εξής:

α) Η αρμοδιότητα της εξυπηρέτησης των αναγκών μετακίνησης κυβερνητικών προσώπων, επισήμων, επικεφαλής οργανισμών και λοιπών προσώπων, όπως καθορίζονται από την ΚΥΑ 129/2534/2010 (ΦΕΚ 108β'), καθώς και ο έλεγχος της σύννομης τήρησης καθηκόντων και υποχρεώσεων των οδηγών κρατικών αυτοκινήτων, ασκείται πλέον από τις οικείες υπηρεσίες διοίκησης των Υπουργείων ή Φορέων στους οποίους ανήκουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στην ως άνω ΚΥΑ. (Σημειώνεται ότι η εξυπηρέτηση των αναγκών μετακίνησης των συζύγων αποβιωσάντων Πρωθυπουργών που κατά τις διατάξεις της παραγράφου 3, του άρθρου 15 της ανωτέρω ΚΥΑ εξυπηρετούνταν με υπηρεσιακά αυτοκίνητα του Υ.Δι.Μ.Η.Δ., συνεχίζει να ασκείται από το Υ.Δι.Μ.Η.Δ.)

β) Η αρμοδιότητα της διάθεσης αυτοκινήτων και οδηγών για την εξυπηρέτηση των αναγκών μετακίνησης ξένων επισήμων, θα πρέπει να μεταφερθεί στο Υπουργείο Εξωτερικών. Το Υπουργείο Εξωτερικών διαθέτει ανάλογη συναφή εμπειρία και υπ' αυτή την έννοια μπορεί να ασκήσει την εν λόγω αρμοδιότητα.

Άλλωστε, στον Οργανισμό του Υπουργείου Εξωτερικών ενυπάρχει η Διεύθυνση Εθιμοτυπίας, (ν.3566 ΦΕΚ 117/τ.Α'/ε-6-2007), η οποία καλύπτει - κατά πάγια διπλωματική πρακτική - και το αντικείμενο της διάθεσης αυτοκινήτων για την εξυπηρέτηση ξένων αποστολών και επισήμων προσκεκλημένων της Ελληνικής Κυβέρνησης.

γ) Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη διαχειρίζεται το Συνεργείο ασκώντας κάθε αρμοδιότητα που σχετίζεται με την εξασφάλιση της κίνησης, τη συντήρηση και την επισκευή των οχημάτων (ανεφοδιασμός σε καύσιμα και έλαια - λιπαντικά και παρακολούθηση της κανονικής τους κατανάλωσης, εισήγηση για την προμήθεια των αναγκαίων υλικών και ανταλλακτικών Οχημάτων), τη μέριμνα για τη συντήρηση και επισκευή των οχημάτων, καθώς και προμήθεια του αναγκαίου για τη λειτουργία του συνεργείου μηχανολογικού εξοπλισμού κ.λπ.).

Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη καλύπτει το σύνολο των προαναφερόμενων κριτηρίων και κατά συνέπεια δύναται να συμπεριλάβει την εν λόγω αρμοδιότητα παράλληλα με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του στις προβλεπόμενες υπηρεσίες συνοδείας και προστασίας επισήμων.

Ειδικότερα, η Ελληνική Αστυνομία διαθέτει ήδη Υπηρεσίες Συνοδείας Ασφαλείας και Προστασίας επισήμων προσώπων καθώς επίσης και συνεργεία για τη συντήρηση και επισκευή των οχημάτων του.

Παράλληλα, αναδεικνύεται ως συμφέρουσα επιλογή από οικονομικής άποψης αφού ήδη διαθέτει υποδομές και ασκεί απολύτως συναφείς

αρμοδιότητες. Η συμπερίληψη της αρμοδιότητας της κίνησης και επισκευής των κρατικών αυτοκινήτων στο εν λόγω Υπουργείο οδηγεί στο συμπέρασμα πιθανής δημιουργίας οικονομικών κλίμακας.

Με τις διατάξεις του **άρθρου 93** καθορίζονται οι διαδικασίες για τη θέση σε διαθεσιμότητα του προσωπικού ειδικότητας Οδηγών και Τεχνικού Προσωπικού των υφιστάμενων Τμημάτων Κίνησης και Επισκευών της Διεύθυνσης Κρατικών Αυτοκινήτων του ΥΔΙΜΗΔ. Παράλληλα προβλέπεται η δυνατότητα μετάταξης του προσωπικού αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ζ.1 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

Με το **άρθρο 94** καθορίζονται οι διαδικασίες διαγραφής του στόλου των οχημάτων του Υ.Δι.Μ.Η.Δ. και εγγραφής τους στο εκάστοτε Υπουργείο ή Φορέα στον οποίο ανήκει το κατά περίπτωση εξυπηρετούμενο πρόσωπο, ενώ καθορίζονται και οι διαδικασίες παραχώρησης του εξοπλισμού του Συνεργείου.

Το ίδιο άρθρο περιλαμβάνει της καταργούμενες διατάξεις από την έναρξη ισχύος της παρούσας ρύθμισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

**Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας -
ποινές παρατατικών συμπεριφορών παρόχων υγείας κατά την εμπορία
και διακίνηση φαρμάκων και λοιπές διατάξεις**

Άρθρο 95

Ποινές φαρμακοποιών και κατόχων άδειας κυκλοφορίας σκευασμάτων

Άρθρο 96

Ποινές συμβεβλημένων ιατρών και παρόχων υπηρεσιών υγείας

Άρθρο 97

Ποινές συμβεβλημένων φυσιοθεραπευτών

Άρθρο 98

Ποινές Ιατρών Ε.Σ.Υ.

Με τα **άρθρα 95 έως 98** επιχειρείται η μεταρρύθμιση του πλαισίου των προβλεπομένων ποινών και κυρώσεων σε περίπτωση παραβάσεως από μέρους των φαρμακοποιών, ιατρών και λοιπών συμβεβλημένων με τον ΕΟΠΥΥ παρόχων των υποχρεώσεών τους. Η ως άνω μεταρρύθμιση κινείται με φορά προς την αυστηρότερη μεταχείριση τέτοιων καταχρηστικών συμπεριφορών και με απώτερο αλλά πρωταρχικό σκοπό την εξάλειψη των προκλητικών φαινομένων, την εξυγίανση του χώρου της υγείας και, κατ' επέκτασι, την προάσπιση των δικαιωμάτων των ασφαλισμένων πολιτών και τη διασφάλιση της ορθής αξιοποίησης της οικονομικής συμμετοχής τους για την προαγωγή και

ανάπτυξη των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αντανακλούν την ισχυρή βούληση και αποφασιστικότητα να τεθεί οριστικό τέλος σε παράνομες και δόλιες συμπεριφορές που κατά καιρούς έχουν σημειωθεί και που αποτελούν εθνική κλοπή. Απέναντι σε τέτοιου είδους φαινόμενα δε χωρεί καμία επιείκεια, αλλά αντιθέτως η Πολιτεία οφείλει να σκληρύνει τη στάση της, να εντείνει τους σχετικούς ελέγχους και να αυστηροποιήσει το πλαίσιο των επιβαλλόμενων ποινών και κυρώσεων, ώστε να αποτρέψει την επανάληψη τέτοιων βλαπτικών και παράνομων φαινομένων που κατά καιρούς έχουν βλάψει το κοινό καλό και έχουν μετατρέψει το ύψιστο αγαθό της υγείας σε προϊόν «παραεμπορίου» και πηγή παράνομου πλουτισμού. Είναι γνωστό ότι η διακίνηση φαρμακευτικών ειδών μέσω διαδικτύου εμπεριέχει πολλαπλούς κινδύνους για την υγεία, όπως για παράδειγμα πλαστότητα φαρμάκων, αδιευκρίνιστες πηγές τροφοδοσίας κ.λπ. Υπάρχει πληθώρα σχετικών επισημάνσεων από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.), τον Ε.Μ.Ε.Α. και τον Εθνικό οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.), όπως και από ολόκληρη την επιστημονική κοινότητα. Επιπλέον οι υποχρεώσεις της χώρας για αυστηρούς κανόνες φαρμακοεπαγρύπνησης και η ανάγκη ιχνηλασιμότητας των φαρμάκων επιβάλλουν τη θέσπιση της συγκεκριμένης νομοθετικής διατάξεως, που θα αποτρέψει την εξέλιξη και ανάπτυξη του επικίνδυνου αυτού φαινομένου.

Άρθρο 99

Πειθαρχικά Συμβούλια Ιατρικών Συλλόγων

Με τη νομοθεσία περί απελευθέρωσης της άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος, οι ιατροί δύνανται να ασκούν το επάγγελμά τους σε Ιατρικό Σύλλογο, διαφορετικό από αυτόν της εγγραφής τους, με αποτέλεσμα στις περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων αρμοδιότητα για την εκδίκαση των υποθέσεων να έχει ο Ιατρικός Σύλλογος εγγραφής και όχι εκείνος, στα πλαίσια αρμοδιότητας του οποίου ασκεί ο ιατρός το επάγγελμα του και προφανώς εντός του οποίου τελείται η πειθαρχική παράβαση. Με το **άρθρο 99** επεκτείνεται η κατά τόπον αρμοδιότητα των Πειθαρχικών Συμβουλίων των Ιατρικών Συλλόγων, στα όρια των οποίων ασκεί ο ιατρός την επαγγελματική του δραστηριότητα και τελείται το πειθαρχικό παράπτωμα, ανεξάρτητα από την αρχική εγγραφή του ιατρού σε άλλο Σύλλογο. Επίσης αναπροσαρμόζεται το ποσό προστίμου που μπορεί να επιβληθεί στις περιπτώσεις ελαφρών παραπτωμάτων από τον ίδιο τον Πρόεδρο, το οποίο ανταποκρινόταν στις τιμές του έτους 1957, δεν κρίνεται ωστόσο ικανοποιητικό για τα σημερινά δεδομένα.

Άρθρο 100

Εφαρμογή μηχανισμού αυτόματης επιστροφής

Στο σημερινό αυστηρό δημοσιονομικό περιβάλλον, η ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας, με την παράλληλη τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων της χώρας και η ανάγκη καταπολέμησης της σπατάλης επιτάσσουν τον άμεσο

εξορθολογισμό των δαπανών του ΕΟΠΥΥ, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο του προϋπολογισμό. Με το **άρθρο 100** επιδιώκεται η κατά το δυνατόν ταχύτερη εξομάλυνση των συνθηκών λειτουργίας του ΕΟΠΥΥ, χωρίς ταυτόχρονα να θίγονται τα ασφαλιστικά δικαιώματα και οι παροχές των ασφαλισμένων πολιτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Άρθρο 101

Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.)

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η χώρα μας, και ειδικότερα αυτών που έχει αναλάβει το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, έχει προβλεφθεί από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ένα σχέδιο δράσης για την ενοποίηση των διαδικασιών είσπραξης φόρων και ασφαλιστικών εισφορών. Η εν λόγω υποχρέωση συνιστά υψηλής προτεραιότητας δράση και συνδέεται άμεσα με το στρατηγικό στόχο της καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής. Η βελτίωση και ενίσχυση των διαδικασιών είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών και γενικότερα των οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης συνιστά κρίσιμης σημασίας παράμετρο, με την οποία προσδοκάται η δημιουργία μίας ισχυρής οικονομικής βάσης για το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, καθώς θα συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση των εσόδων των ασφαλιστικών οργανισμών.

Το σχέδιο δράσης για την παρούσα μεταρρύθμιση περιλαμβάνει πέντε επιμέρους στάδια:

Α. την προετοιμασία των υπηρεσιών για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης

Β. την άμεση ενοποίηση της διαδικασίας είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών των ασφαλιστικών οργανισμών ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΕΤΑΑ

Γ. την ενδυνάμωση της εισπρακτικής ικανότητας του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ μέχρι την 1/4/2014

Δ. την ενοποίηση της διαδικασίας είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών των ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΕΤΑΑ με αυτή της φορολογικής διοίκησης μέχρι την 1/7/2016

Ε. την πλήρη ενσωμάτωση στη φορολογική διοίκηση και ενοποίηση της διαδικασίας είσπραξης φορολογικών και ασφαλιστικών εισφορών μέχρι την 1/7/2017

Με την προτεινόμενη ρύθμιση υλοποιείται το δεύτερο στάδιο της μεταρρύθμισης, δηλαδή η ενοποίηση της διαδικασίας είσπραξης ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών των ασφαλιστικών οργανισμών ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΕΤΑΑ, με τη δημιουργία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών

(Κ.Ε.Α.Ο.), το οποίο θα αναλάβει άμεσα την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών εισφορών και λοιπών οφειλών των ανωτέρω ασφαλιστικών οργανισμών, και τη θέσπιση ενιαίου νομοθετικού πλαισίου είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών.

Συγχρόνως, με τη θέσπιση της προτεινόμενης ρύθμισης επιλύονται μία σειρά σοβαρών ζητημάτων που μέχρι σήμερα καθιστούσαν την είσπραξη των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών και των λοιπών οφειλών προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς εξαιρετικά σύνθετη, και πολλές φορές ανεφάρμοστη.

Τα κύρια προβλήματα στη διαδικασία είσπραξης των ασφαλιστικών οφειλών εντοπίζονται στην ύπαρξη σημαντικών διαφορών μεταξύ των ασφαλιστικών οργανισμών στη διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών, με ορισμένους ασφαλιστικούς οργανισμούς να ακολουθούν σύνθετες και χρονοβόρες διαδικασίες, ενώ σε άλλους να μην υπάρχει σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Ειδικότερα, το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ ακολουθεί μία διαδικασία είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών με δύο διακριτά στάδια : στο πρώτο στάδιο γίνεται η βεβαίωση της οφειλής με τη σύνταξη από τα αρμόδια όργανα της καταλογιστικής πράξης (ΠΕΕ, ΠΕΠΤ, ΠΕΠΕΕ, ΠΕΠΑΕ), και η οποία αποτελεί τη βεβαίωση της οφειλής σε ευρεία έννοια. Στο δεύτερο στάδιο γίνεται η σύνταξη του χρηματικού καταλόγου (άρθρο 108 του Κανονισμού Ασφάλισης), και η ταμειακή βεβαίωση της οφειλής που αποτελεί την βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια. Μετά την βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια είναι δυνατή η είσπραξη της οφειλής σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων – ΚΕΔΕ (Ν.Δ. 356/1974), ενώ αρμόδια όργανα για τη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης είναι οι Ταμειακές Υπηρεσίες του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ.

Αντίστοιχη με τη διαδικασία που προβλέπεται για το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ είναι και η διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών που ακολουθεί ο ΟΑΕΕ, με την έκδοση καταλογιστικής πράξης (ΠΕΕΠΤ) από τα αρμόδια όργανα του Οργανισμού (άρθρο 12 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Λειτουργίας του ΟΑΕΕ, όπως ισχύει), ενώ η ταμειακή βεβαίωση και η είσπραξη κατά ΚΕΔΕ γίνεται από τις Δ.Ο.Υ., οι οποίες και προχωρούν στη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης, καθώς ο ΟΑΕΕ, αντίθετα με το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, δεν διαθέτει σχετική υπηρεσία.

Στην περίπτωση του ΟΓΑ δεν προβλέπεται διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών, ενώ ο Οργανισμός περιορίζεται να συμπεριλαμβάνει το οφειλόμενο ποσό στο ειδοποιητήριο που αποστέλλει στους ασφαλισμένους του ανά εξάμηνο για την καταβολή των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς να προβαίνει σε βεβαίωση της οφειλής και λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης.

Για τους Τομείς του ΕΤΑΑ προβλέπεται από καταστατικές ή γενικές διατάξεις η διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών (άρθρο 7, παρ. 4, ν.2326/1940, όπως ισχύει, Υ.Α.

Γ/Φ269/11914/2534/2007), όπου, αντίθετα με το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και τον ΟΑΕΕ, δεν υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ βεβαίωσης σε ευρεία και σε στενή έννοια. Στην περίπτωση του ΕΤΑΑ οι καταλογιστικές πράξεις που εκδίδονται αποτελούν συγχρόνως και τους εκτελεστούς τίτλους για την είσπραξη των καθυστερούμενων οφειλών κατά ΚΕΔΕ. Στην πράξη όμως οι Τομείς του ΕΤΑΑ αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα στην εφαρμογή του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου με αποτέλεσμα στην πράξη να μην εφαρμόζουν μέτρα αναγκαστικής είσπραξης.

Πέραν των σημαντικών διαφοροποιήσεων που παρατηρούνται στην διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών μεταξύ των ασφαλιστικών οργανισμών, διαφορές προκύπτουν και ως προς τα ένδικα βοηθήματα που μπορεί να ασκήσει ο οφειλέτης. Σε ορισμένες περιπτώσεις η άσκηση ένδικων βοηθημάτων έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, με αποτέλεσμα να καθυστερεί σημαντικά η διαδικασία της αναγκαστικής είσπραξης, καθώς προηγουμένως θα πρέπει να έχει τελεσιδικήσει η εκδίκαση της απόφασης στα αρμόδια όργανα των ασφαλιστικών οργανισμών ή των δικαστηρίων.

Συνέπεια των ανωτέρω είναι να σημειώνονται σημαντικές καθυστερήσεις στη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης ή να μην λαμβάνονται αναγκαστικά μέτρα είσπραξης, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο την οικονομική τους βιωσιμότητα.

Με τη δημιουργία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) επιδιώκεται η οριστική επίλυση των ανωτέρω προβλημάτων, καθώς θεσπίζονται ενιαίοι κανόνες στο σύνολο των ασφαλιστικών οργανισμών για την έκδοση του εκτελεστού τίτλου αναγκαστικής είσπραξης κατά ΚΕΔΕ, απλοποιώντας τη διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών.

Με τη δημιουργία ενιαίων κανόνων αναγκαστικής είσπραξης και την απλοποίηση των διαδικασιών, επιτυγχάνεται η είσπραξη των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών σε σημαντικά μικρότερο χρονικό διάστημα από αυτό που ισχύει σήμερα. Προς την κατεύθυνση αυτή συμβάλλουν αποφασιστικά και τα μέτρα που αφορούν στη δημιουργία Μητρώου Οφειλετών, την υιοθέτηση σύγχρονων πρακτικών για την αναζήτηση και την ενημέρωση των οφειλετών, την στελέχωση του Κ.Ε.Α.Ο. με εξειδικευμένο προσωπικό σε νομικά και οικονομικά θέματα, καθώς και σε θέματα ανάλυσης κινδύνου και πληροφοριακών συστημάτων.

Συνεπώς, σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, μετά τη λήξη της προθεσμίας εμπρόθεσμης καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών και γενικότερα των οφειλών των ασφαλισμένων και συνταξιούχων τους, προχωρούν στη σύνταξη Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής, την οποία στη συνέχεια διαβιβάζουν στο Κ.Ε.Α.Ο., προκειμένου να της αποδοθεί μοναδικός αριθμός, καθιστώντας την εκτελεστό τίτλο αναγκαστικής είσπραξης.

Μετά από αυτό το σημείο, οι υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. αναλαμβάνουν να ενημερώσουν τον οφειλέτη για την ύπαρξη της οφειλής και να προβούν στη λήψη εκείνων των αναγκαστικών μέτρων είσπραξης που θα κριθούν αποτελεσματικότερα, βάσει του οικονομικού προφίλ του οφειλέτη.

Ειδικότερα, ανά παράγραφο, προβλέπονται τα εξής:

Παράγραφος 1: Ιδρύεται το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.), το οποίο λειτουργεί με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, και εποπτεύεται από τον Διοικητή ή τον Υποδιοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ (παράγραφος 6).

Η λειτουργία του Κ.Ε.Α.Ο. εντός του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ προκρίθηκε έναντι της δημιουργίας ενός νέου νομικού προσώπου, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι υφιστάμενες δομές και το πληροφοριακό σύστημα του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ.

Συγχρόνως, προβλέπεται οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια του Κ.Ε.Α.Ο., καθώς τα έσοδά του δεν αποτελούν αποκλειστικά έσοδα του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ αλλά είναι έσοδα και των λοιπών ασφαλιστικών οργανισμών, τα οποία και θα πρέπει να αποδίδονται σε αυτούς, ενώ οι ασφαλιστικοί οργανισμοί θα συμμετέχουν στην κάλυψη των εξόδων του Κ.Ε.Α.Ο..

Παράγραφος 2: Σκοπός του Κ.Ε.Α.Ο. είναι η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

Ως ασφαλιστικές οφειλές νοούνται οι οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές, κοινωνικούς πόρους, αχρεωστήτως καταβληθείσες και είσπραχθείσες παροχές, οφειλές από δάνεια που έχουν χορηγηθεί, διοικητικά έξοδα, καθώς και κάθε άλλη οφειλή προς τους ανωτέρω οργανισμούς από οποιαδήποτε αιτία.

Το Κ.Ε.Α.Ο. αναλαμβάνει την είσπραξη των ασφαλιστικών οφειλών, μετά την απόδοση μοναδικού αριθμού στην Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής την οποία συντάσσουν και διαβιβάζουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, δηλαδή προχωρά στη βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια (Πίνακας 2).

Για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού προβλέπεται η δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Οφειλετών, το οποίο θα περιλαμβάνει το ύψος των οφειλών ανά οφειλέτη, την αιτία της οφειλής (για παράδειγμα από ασφαλιστικές εισφορές, κοινωνικούς πόρους, αχρεωστήτως καταβληθείσες συντάξεις), τη χρονική περίοδο στην οποία αυτές ανάγονται.

Με τη δημιουργία του Μητρώου Οφειλετών οι ασφαλιστικοί οργανισμοί θα μπορούν άμεσα να αποκτούν μία συνολική εικόνα του οφειλέτη, ενώ μέσω τεχνικών ανάλυσης κινδύνου θα είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση των οφειλετών και η λήψη στοχευμένων μέτρων προσαρμοσμένων στο οικονομικό προφίλ κάθε οφειλέτη.

Πέραν της δημιουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Οφειλετών, το Κ.Ε.Α.Ο. αναλαμβάνει να ενημερώσει τον οφειλέτη για την ύπαρξη της οφειλής με κάθε πρόσφορο τρόπο (τηλεφωνικά, sms, e-mail, μέσα κοινωνικής δικτύωσης), προχωρά στην έκδοση παραγγελιών κατάσχεσης και υποθηκών και

στην προετοιμασία για την διενέργεια πλειστηριασμών, εντάσσει τους οφειλότες σε καθεστώς ρύθμισης οφειλής, κατόπιν σχετικής αιτήσεως τους.

Συγχρόνως στο Κ.Ε.Α.Ο. τηρούνται στατιστικά στοιχεία και δείκτες, ώστε να ελέγχεται η αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται, ενώ το Κ.Ε.Α.Ο. μπορεί να λαμβάνει οποιοδήποτε μέτρο κριθεί αναγκαίο και το οποίο συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία και αποτελεσματικότητά του.

Παράγραφος 3: Προσδιορίζονται εννοιολογικά οι έννοιες των τρεχουσών, καθυστερούμενων και ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών εισφορών, της βεβαίωσης οφειλής και του εκτελεστού τίτλου αναγκαστικής είσπραξης οφειλών, για την εφαρμογή της εν λόγω ρύθμισης.

Μέχρι σήμερα δεν υφίσταται στο κοινωνικοασφαλιστικό δίκαιο σχετική διάταξη με την εννοιολογική οριοθέτηση των ανωτέρω εννοιών, γεγονός που έχει οδηγήσει τους ασφαλιστικούς οργανισμούς να δίνουν διαφορετικές ερμηνείες στους ίδιους όρους, προκαλώντας προβλήματα και σύγχυση.

Για παράδειγμα οι καθυστερούμενες οφειλές σε πολλές περιπτώσεις ταυτίζονται με τις ληξιπρόθεσμες, ενώ αποτελούν δύο διακριτές έννοιες. Συγχρόνως ορισμένοι ασφαλιστικοί οργανισμοί διακρίνουν τη διαδικασία βεβαίωσης της οφειλής σε δύο στάδια, τη βεβαίωση σε ευρεία και σε στενή έννοια (ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και ΟΑΕΕ), ενώ σε άλλους φορείς οι δύο έννοιες ταυτίζονται (ΕΤΑΑ).

Η ύπαρξη μεγάλων διαφορών και αποκλίσεων στην εννοιολογική απόδοση της χρησιμοποιούμενης από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς ορολογίας και των διαδικασιών που αυτοί ακολουθούν για τη βεβαίωση της οφειλής και τη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης (σχετικοί Πίνακες 1 και 2), καθιστά αναγκαία την εννοιολογική οριοθέτηση των όρων και τη δημιουργία ενιαίας διαδικασίας βεβαίωσης των ασφαλιστικών οφειλών εντός των ασφαλιστικών οργανισμών και του Κ.Ε.Α.Ο..

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση, αποσαφηνίζονται οι έννοιες των τρεχουσών και καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Τρέχουσες θεωρούνται οι ασφαλιστικές εισφορές που είναι καταβλητέες έως την καταληκτική ημερομηνία εμπροθέσμου καταβολής τους.

Καθυστερούμενες θεωρούνται οι ασφαλιστικές εισφορές από την επομένη ημέρα της λήξης της εμπροθέσμου καταβολής τους.

Α. Διαδικασία Βεβαίωσης Οφειλής – Βεβαίωση εν ευρεία έννοια

Μετά τη λήξη της προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών, αυτές καθίστανται καθυστερούμενες, οπότε και αρχίζει η διαδικασία για την αναγκαστική τους είσπραξη. Προκειμένου να αρχίσει η διαδικασία αναγκαστικής είσπραξης, πρέπει προηγουμένως να υπάρξει βεβαίωση της οφειλής.

Όπως προαναφέρθηκε, στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και τον ΟΑΕΕ η διαδικασία βεβαίωσης της οφειλής γίνεται σε δύο διακριτά στάδια : α) τη βεβαίωση της

οφειλής σε ευρεία έννοια και β) τη βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια (σχετικός Πίνακας 2).

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, η βεβαίωση της οφειλής εξακολουθεί να πραγματοποιείται σε δύο διακριτά στάδια, με τη διαφοροποίηση πλέον ότι η βεβαίωση της οφειλής σε ευρεία έννοια θα γίνεται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς ενώ η βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια θα γίνεται από το Κ.Ε.Α.Ο., το οποίο και θα λαμβάνει στη συνέχεια μέτρα αναγκαστικής είσπραξης.

Όσον αφορά στο πρώτο στάδιο της βεβαίωσης της οφειλής σε ευρεία έννοια από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, δημιουργείται ενιαία διαδικασία για την έκδοση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής, ενώ η μορφή και ο χρόνος έκδοσής της είναι κοινά για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Ως εκ τούτου, ακόμη και στην περίπτωση του ΟΓΑ που μέχρι σήμερα δεν είχε σχετική διαδικασία για τη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης, ακολουθείται η προβλεπόμενη διαδικασία.

Επισημαίνουμε ότι το στάδιο αυτό παραμένει στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, όμως πλέον γίνεται κατά ενιαίο τρόπο.

Συνεπώς, βεβαίωση οφειλής αποτελεί η ειδική διοικητική πράξη καταγραφής οφειλών. Η πράξη βεβαίωσης οφειλής συντάσσεται τον επόμενο μήνα της λήξης της εμπροθέσμου καταβολής των ασφαλιστικών οφειλών, και μέχρι έξι μήνες από την ημέρα που κατέστησαν καθυστερούμενες οι ασφαλιστικές οφειλές.

Τα στοιχεία που θα περιλαμβάνει η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής, όπως στοιχεία οφειλέτη, ύψος οφειλής, αιτία οφειλής, χρονική περίοδος στην οποία ανάγεται η οφειλή κ.λπ., θα καθοριστούν με υπουργική απόφαση (παράγραφος 10), και θα είναι ενιαία για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, ενώ οι τιθέμενες προθεσμίες για την έκδοσή της είναι κοινές για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Μετά την έκδοση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής, οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές καθίστανται ληξιπρόθεσμες.

Συνεπώς, ληξιπρόθεσμες είναι οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές μετά σύνταξη της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Β. Διαδικασία Βεβαίωσης Οφειλής – Βεβαίωση εν στενή έννοια

Το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας βεβαίωσης (βεβαίωση σε στενή έννοια) πραγματοποιείται στο Κ.Ε.Α.Ο., και αρχίζει με τη διαβίβαση σε αυτό από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής.

Η βεβαίωση της οφειλής εν στενή έννοια πραγματοποιείται με την απόδοση στην Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής μοναδικού αριθμού, οπότε και η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής αποτελεί το νόμιμο και εκτελεστό τίτλο για τη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης από το Κ.Ε.Α.Ο..

Συνεπώς, τίτλο εκτελεστό αναγκαστικής είσπραξης οφειλών σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων – Κ.Ε.Δ.Ε. (Ν.Δ. 356/1974, όπως ισχύει), αποτελεί η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής μετά την απόδοση σε αυτήν

μοναδικού αριθμού και την ταυτόχρονη ηλεκτρονική εγγραφή της σε ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο εσόδων του Κ.Ε.Α.Ο..

Παράγραφος 4: Καθορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται στο Κ.Ε.Α.Ο. από την διαβίβαση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής και της απόδοσης σε αυτήν μοναδικού αριθμού μέχρι και τη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης.

Η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής που εκδίδουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί διαβιβάζεται αυτοματοποιημένα στη βάση δεδομένων του Κ.Ε.Α.Ο., εντός μηνός από τη σύνταξή της, της αποδίδεται μοναδικός αριθμός, οπότε και καθίσταται εκτελεστός τίτλος αναγκαστικής είσπραξης σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώνεται η διαδικασία βεβαίωσης της οφειλής, με τη βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια (σχετικός Πίνακας 2).

Στη συνέχεια οι υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. διακρίνουν τις οφειλές σε άμεσα εισπράξιμες και επισφαλείς, και προχωρούν άμεσα στην ενημέρωση του οφειλέτη για την ύπαρξη της οφειλής με κάθε πρόσφορο μέσο (τηλεφωνικά, με χρήση sms, e-mail, μέσα κοινωνικής δικτύωσης).

Σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν ανταποκριθεί, παρά τις οχλήσεις που έχει δεχθεί (τηλεφωνικά, με χρήση sms, e-mail, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με ατομική ειδοποίηση κλπ), ο εκτελεστός τίτλος διαβιβάζεται στα κατά τόπους αρμόδια όργανα του Κ.Ε.Α.Ο. για αναγκαστική είσπραξη κατά ΚΕΔΕ, όπως αυτός ισχύει. Από το σημείο αυτό και μετά οι ασφαλιστικές οφειλές επιβαρύνονται με τις προβλεπόμενες κατά ΚΕΔΕ προσαυξήσεις.

Μετά τη διαβίβαση στο Κ.Ε.Α.Ο. της οφειλής, κάθε είδους διοικητική ή δικαστική αμφισβήτηση που ασκείται ενώπιον των αρμοδίων οργάνων των οικείων ασφαλιστικών οργανισμών ή δικαστηρίων, δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών, δηλαδή μετά τη διαβίβαση της οφειλής στο Κ.Ε.Α.Ο., ο οφειλέτης μπορεί να ρυθμίσει την οφειλή του σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο πρώτο, παρ. ΙΑ, υποπαράγραφοι ΙΑ1 και ΙΑ2, του ν.4152/2013, όπως ισχύει). Η ρύθμιση της οφειλής πραγματοποιείται από την αρμόδια υπηρεσία του Κ.Ε.Α.Ο..

Τα έσοδα που εισπράττει το Κ.Ε.Α.Ο. από τους οφειλέτες αποδίδονται άμεσα στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς μέσω της εταιρείας Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε. (ΔΙΑΣ ΑΕ). Ο χρόνος, ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης των εσόδων του Κ.Ε.Α.Ο. στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς θα καθοριστεί με υπουργική απόφαση (παράγραφος 10).

Παράγραφος 5: Το Κ.Ε.Α.Ο. εποπτεύεται από τον Διοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ ή τον Υποδιοικητή, μετά από εκχώρηση της αρμοδιότητας αυτής, δεδομένου ότι οι υπηρεσίες του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ θα αποτελέσουν τη βάση για τη λειτουργία του Κ.Ε.Α.Ο..

Παράγραφος 6: Ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην οργανωτική δομή των υπηρεσιών του Κ.Ε.Α.Ο.. Οι υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. διακρίνονται σε κεντρική υπηρεσία και περιφερειακές. Η Κεντρική Υπηρεσία του Κ.Ε.Α.Ο. διαρθρώνεται ως εξής:

α) Διεύθυνση Μητρώου Οφειλετών : εκδίδει τον εκτελεστό τίτλο αναγκαστικής είσπραξης κατά ΚΕΔΕ, με την απόδοση στις Πράξεις Βεβαίωσης Οφειλής που εκδίδουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί μοναδικού αριθμού, ενώ δημιουργεί και τηρεί το Ενιαίο Μητρώο Οφειλετών.

β) Διεύθυνση Διακανονισμού Οφειλών : εκδίδει αποφάσεις για την υπαγωγή των οφειλετών σε ρύθμιση οφειλής και παρακολουθεί τη διαδικασία εξόφλησης αυτών.

γ) Διεύθυνση Ανάλυσης και Αξιολόγησης Κινδύνου: καθορίζει τα κριτήρια για το διαχωρισμό των οφειλών σε άμεσα εισπράξιμες και επισφαλείς, τα στοιχεία των δεικτών απόδοσης, συλλέγει και αξιοποιεί πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις των οφειλετών από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, το Διατραπεζικό σύστημα και από κάθε άλλη πηγή, με σκοπό την πιστοληπτική αξιολόγηση των οφειλετών.

δ) Διεύθυνση Αναγκαστικών Μέτρων Είσπραξης και Νομικής Υποστήριξης : προχωρά στη λήψη των μέτρων αναγκαστικής είσπραξης (έκδοση παραγγελιών κατασχέσεων, διενέργεια πλειστηριασμών, εγγραφή υποθήκης σε περιουσιακά στοιχεία των οφειλετών), προβαίνει σε ενέργειες στις οποίες προβαίνουν τα Ταμεία Είσπραξης Εσόδων και οι Ταμειακές Υπηρεσίες του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, παρακολουθεί την δικαστική επίλυση των υποθέσεων και παρέχει τα αναγκαία στοιχεία και απόψεις στα δικαστήρια.

ε) Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης και Διοικητικής Υποστήριξης : καταρτίζει τον προϋπολογισμό του Κ.Ε.Α.Ο. και παρακολουθεί την εκτέλεσή του, αποδίδει τα έσοδα στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς, εκκαθαρίζει και πληρώνει τις δαπάνες, τηρεί και ενημερώνει τα λογιστικά βιβλία, καταρτίζει τον ετήσιο ισολογισμό-απολογισμό, παρακολουθεί λογιστικά τις καταθέσεις-αποθεματικά και την ταμειακή διαχείριση, μεριμνά για τη διακίνηση της αλληλογραφίας και την τήρηση του αρχείου, διαχειρίζεται τα θέματα προσωπικού του ΚΕΑΟ, καθώς και κάθε άλλο θέμα διοικητικής ή γραμματειακής φύσης που αφορά στη λειτουργία του ΚΕΑΟ.

στ) Διεύθυνση Πληροφορικής : με αρμοδιότητα τον εξοπλισμό και τη διαχείριση των πληροφοριακών συστημάτων.

Περιφερειακές Υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. : αποτελούν τα Ταμεία Είσπραξης Εσόδων και οι Ταμειακές Υπηρεσίες των Υποκαταστημάτων του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ. Οι περιφερειακές υπηρεσίες πλην των αρμοδιοτήτων που ασκούν ως περιφερειακές υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο., ασκούν και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον Οργανισμό του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για αυτές.

Παράγραφος 7: Ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην στελέχωση των υπηρεσιών του ΚΕΑΟ.

Λόγω του εξειδικευμένου αντικειμένου που πρέπει να διαχειριστεί το Κ.Ε.Α.Ο., απαιτείται το προσωπικό που θα απασχοληθεί σε αυτό να είναι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και να διαθέτει αντίστοιχες γνώσεις σε

οικονομικά και νομικά ζητήματα, σε θέματα ανάλυσης κινδύνου, καθώς και σε θέματα διαχείρισης πληροφοριακών συστημάτων.

Ως εκ τούτου, πέραν του προσωπικού που θα προέλθει από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς ή από άλλους φορείς του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, θα πρέπει να αναζητηθούν πρόσωπα εκτός του δημοσίου, που διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις και εργασιακή εμπειρία, και τα οποία θα απασχοληθούν με συμβάσεις ορισμένου χρόνου.

Για το λόγο αυτό συνιστώνται 11 θέσεις μετακλητών υπαλλήλων κατηγορίας Ειδικών Θέσεων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, που θα καλυφθούν από πρόσωπα που διαθέτουν τα ως άνω προσόντα, οι οποίες κατανέμονται ως εξής :

- μία θέση Συντονιστή
- δέκα θέσεις Ειδικών Συνεργατών

Τα πρόσωπα που θα καταλάβουν τις θέσεις αυτές μπορεί να προέρχονται από φορείς του άρθρου 1 του ν.1256/1982, όπως ισχύει, ή από τον ιδιωτικό τομέα.

Ο Συντονιστής θα προΐσταται των υπηρεσιών του Κ.Ε.Α.Ο., θα πρέπει να είναι κάτοχος τίτλου πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, με ειδικές γνώσεις σε θέματα διοικητικά και οικονομικά, λόγω του εξειδικευμένου αντικειμένου που θα κληθεί να διαχειριστεί. Με την ανάληψη των καθηκόντων του τόσο ο Συντονιστής όσο και οι Ειδικοί Συνεργάτες θα υπογράψουν συμβόλαιο αποδοτικότητας, με το Διοικητή του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, στο οποίο περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις τους, καθώς και οι ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι που θα πρέπει να επιτύχουν κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε ετήσια βάση.

Στις θέσεις Προϊσταμένων Διευθύνσεων του Κ.Ε.Α.Ο. μπορεί να τοποθετούνται είτε άτομα που κατέχουν τις ανωτέρω θέσεις Ειδικών Συνεργατών, είτε επιλεγμένοι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων ή Τμημάτων του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή των ΝΠΔΔ, οι οποίοι αποσπώνται ή μετακινούνται για το λόγο αυτό για μια τετραετία, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Ο Συντονιστής και οι Ειδικοί Συνεργάτες διορίζονται για θητεία έως τεσσάρων ετών, μετά από προκήρυξη, με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, ενώ με όμοια απόφαση λύεται αζημίως η θητεία των εν λόγω προσώπων στην περίπτωση που δεν επιτευχθούν οι τιθέμενοι στόχοι. Ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος διορίζει το Συντονιστή και τους Ειδικούς Συνεργάτες κατά παρέκκλιση της ανωτέρω διαδικασίας.

Εάν ο Συντονιστής και οι Ειδικοί Συνεργάτες προέρχονται από φορέα του άρθρου 1 του ν.1256/1982, όπως ισχύει, μετά τη λήξη της θητείας τους επανέρχονται στη θέση που κατείχαν πριν το διορισμό τους, και εάν αυτή δεν υφίσταται, συνιστάται αυτοδικαίως προσωρινή θέση του κλάδου τους. Η θητεία

στο Κ.Ε.Α.Ο. λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας, για όλες τις συνέπειες στην οργανική τους θέση.

Το λοιπό προσωπικό που θα στελεχώσει το Κ.Ε.Α.Ο. προέρχεται από μετακίνηση υπαλλήλων του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ ή απόσπαση υπαλλήλων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, υπαλλήλων του στενού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των ανεξάρτητων αρχών, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, για χρονικό διάστημα δύο ετών και με δυνατότητα ανανέωσης για δύο ακόμη έτη.

Οι υπάλληλοι αποσπώνται στο Κ.Ε.Α.Ο. με την ίδια εργασιακή σχέση, βαθμό, κλάδο ή ειδικότητα και μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν, με συνεκτίμηση της αίτησής τους και των αναγκών του Κ.Ε.Α.Ο., ενώ τα Διοικητικά Συμβούλια των οικείων ασφαλιστικών οργανισμών υποχρεούνται να διαθέτουν το αναγκαίο προσωπικό για απόσπαση στο Κ.Ε.Α.Ο..

Οι αποδοχές του Συντονιστή καθορίζονται στο ύψος των πάσης φύσεως αποδοχών που προβλέπονται κάθε φορά για τον Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου, ενώ οι αποδοχές των Ειδικών Συνεργατών είναι ίσες με εκείνες του προσωπικού της παραγράφου 9 του άρθρου 55 του Π.Δ. 63/2005.

Η δαπάνη μισθοδοσίας των αποσπασμένων βαρύνει τις υπηρεσίες και τους οργανισμούς από τους οποίους προέρχονται.

Παράγραφος 8: Ρυθμίζονται τα θέματα της χρηματοδότησης του Κ.Ε.Α.Ο., και καθορίζεται ότι από 01-01-2014 οι συνολικές λειτουργικές δαπάνες και οι προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών του Κ.Ε.Α.Ο. καλύπτονται προϋπολογιστικά και προκαταβάλλονται από τους φορείς που μεταβιβάζουν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους αναλογικά κατά το ποσό των μεταβιβαζόμενων προς είσπραξη οφειλών.

Για την πρώτη περίοδο λειτουργίας του Κ.Ε.Α.Ο. μέχρι 31/12/2013, οι συμμετέχοντες ασφαλιστικοί οργανισμοί καταβάλλουν χρηματοδότηση συνολικού ύψους € 800.000,00, η οποία κατανέμεται αναλογικά στους συμμετέχοντες ασφαλιστικούς οργανισμούς, ανάλογα με το ύψος του προϋπολογισμού εσόδων τους, κατά το έτος 2013.

Για τις προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις και ο κανονισμός προμηθειών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Παράγραφος 9: Για την ομαλότερη λειτουργία του Κ.Ε.Α.Ο. και την προσαρμογή των ασφαλιστικών οργανισμών και της ΗΔΙΚΑ στη νέα διαδικασία βεβαίωσης και αναγκαστικής είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών, προβλέπεται σταδιακή ένταξη των ασφαλιστικών οργανισμών στο Κ.Ε.Α.Ο..

Αρχικά, διαβιβάζονται στο Κ.Ε.Α.Ο. οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και του ΟΑΕΕ, ενώ του ΟΓΑ και του ΕΤΑΑ διαβιβάζονται από 1/1/2014.

Η διαφοροποίηση αυτή κρίνεται αναγκαία καθώς το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και ο ΟΑΕΕ έχουν ήδη μηχανισμούς για την βεβαίωση και αναγκαστική είσπραξη των

καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών, οπότε και η προσαρμογή τους στις νέες διαδικασίες θα είναι ευκολότερη.

Από την άλλη πλευρά, ο ΟΓΑ και το ΕΤΑΑ θα χρειαστούν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα προσαρμογής, καθώς ο μεν ΟΓΑ μέχρι σήμερα δεν έχει εφαρμόσει διαδικασία βεβαίωσης οφειλής και αναγκαστικής είσπραξης, ενώ στην περίπτωση του ΕΤΑΑ η βεβαίωση οφειλής και η λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης ήταν περιορισμένη.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα και στους λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς να ενταχθούν στο Κ.Ε.Α.Ο., με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, μετά από γνώμη των οικείων οργανισμών.

Ως προς το ύψος των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών, στο Κ.Ε.Α.Ο. διαβιβάζονται οφειλές συνολικού ποσού άνω των € 5.000,00 (κύρια οφειλή, πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις), καθώς και οφειλές που κατέστησαν απαιτητές λόγω μη τήρησης προηγούμενων ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής.

Η διάκριση αυτή μεταξύ των οφειλών έχει ως στόχο να μην συσσωρευθούν στο Κ.Ε.Α.Ο. μικρές οφειλές, αλλά αυτό να έχει τη δυνατότητα να εστιάσει στους μεγαλοοφειλέτες. Στις περιπτώσεις οφειλετών που έχουν εκπέσει προηγούμενης ρύθμισης οφειλής κρίνεται αναγκαία η διαβίβαση στο Κ.Ε.Α.Ο. δεδομένου ότι η είσπραξη των οφειλών σε τέτοιες περιπτώσεις είναι κατά τεκμήριο δυσκολότερη λόγω της ασυνέπειας των οφειλετών.

Παράγραφος 10 : Καθορίζονται τα θέματα για την ρύθμιση των οποίων θα απαιτηθεί η έκδοση απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, μετά από γνώμη των οικείων οργανισμών.

Τα θέματα που θα ρυθμιστούν με υπουργική απόφαση αφορούν:

- τα στοιχεία που θα περιλαμβάνει η Πράξη Βεβαίωση Οφειλής που εκδίδεται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς (στοιχεία για τον υπόχρεο της οφειλής, όπως ΑΜΚΑ και ΑΦΜ, το ύψος της οφειλής, το χρονικό διάστημα στο οποίο αυτή ανάγεται κ.λπ.)

- τον τρόπο και τη διαδικασία επίδοσης της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής στον οφειλέτη

- τη διαδικασία είσπραξης και ηλεκτρονικής διαχείρισης του Κ.Ε.Α.Ο.

- τα κριτήρια και στοιχεία των δεικτών απόδοσης βάσει των οποίων θα αξιολογηθούν ο Συντονιστής, οι Εξωτερικοί Συνεργάτες και οι Διευθυντές του Κ.Ε.Α.Ο.

- τα κριτήρια για τον διαχωρισμό των οφειλών σε άμεσα εισπράξιμες και επισφαλείς

- τον τρόπο και τη διαδικασία διασταύρωσης στοιχείων με την Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) του Υπουργείου Οικονομικών

- το χρόνο, τον τρόπο και τη διαδικασία απόδοσης των εισπράξεων του Κ.Ε.Α.Ο. στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς

- την αναδιάρθρωση ή κατάργηση υφιστάμενων οργανικών μονάδων ή αρμοδιοτήτων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης που εμπίπτουν στους σκοπούς του Κ.Ε.Α.Ο. και τη μεταφορά στο Κ.Ε.Α.Ο. των αρμοδιοτήτων αυτών,

- τη μεταβολή του ύψους του ποσού των ληξιπρόθεσμων οφειλών που μεταβιβάζονται στο Κ.Ε.Α.Ο. προς είσπραξη.

- την οργανωτική διάρθρωση και τις αρμοδιότητες των τμημάτων του Κ.Ε.Α.Ο.

- τα καθήκοντα του Συντονιστή, τα προσόντα των διοριζόμενων, τον αριθμό των υπαλλήλων που απαιτείται για τη στελέχωση του Κ.Ε.Α.Ο. ανά κατηγορία και κλάδο

- τον κανονισμό οικονομικής οργάνωσης και λειτουργίας του Κ.Ε.Α.Ο.

- κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την υλοποίηση του παρόντος.

Επίσης με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθορίζεται ο χρόνος, ο τρόπος και η διαδικασία της έκτακτης χρηματοδότησης του Κ.Ε.Α.Ο..

Με απόφαση του Διοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις με εξωτερικούς συνεργάτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Παράγραφος 11: Ρυθμίζονται επιμέρους θέματα που αφορούν στη διαδικασία είσπραξης των ασφαλιστικών οφειλών από τους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς, όπως η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων, η ρύθμιση οφειλών και η επιβολή προσαυξήσεων και επιβαρύνσεων επί των οφειλών.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η άσκηση διοικητικών προσφυγών ή ενδίκων βοηθημάτων κατά την ισχύουσα διαδικασία στους ασφαλιστικούς οργανισμούς για την αμφισβήτηση των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Συνεπώς, όπου από την κείμενη διαδικασία προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής ένστασης διοικητικής φύσεως ή ενδικοφανούς προσφυγής ή ενδίκου βοηθήματος ενώπιον των δικαστηρίων, αυτή εξακολουθεί να υφίσταται, όμως πλέον ρυθμίζεται ρητά ότι δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Η εν λόγω ρύθμιση κρίνεται αναγκαία καθώς μέχρι σήμερα η σημαντική καθυστέρηση που παρατηρείται στην είσπραξη των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών οφείλεται στο γεγονός ότι η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων από τους οφειλέτες αναστέλλει σε ορισμένες περιπτώσεις τη διαδικασία είσπραξης (άρθρο 4, παρ. 5 ν.2556/1997, άρθρο 32, παρ.8, ν.3232/2004). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να απαιτείται μεγάλο χρονικό διάστημα για την είσπραξη των οφειλών, καθώς πρέπει προηγουμένως να τελεσιδικήσει η εκδίκαση της υπόθεσης στα αρμόδια όργανα των ασφαλιστικών οργανισμών ή τα δικαστήρια. Η σημαντική αυτή καθυστέρηση στην είσπραξη των οφειλών επιβαρύνει την οικονομική κατάσταση των ασφαλιστικών οργανισμών.

Επισημαίνεται ότι τα ένδικα βοηθήματα μπορούν να ασκηθούν τόσο κατά το πρώτο στάδιο βεβαίωσης της οφειλής στους ασφαλιστικούς οργανισμούς (βεβαίωση της οφειλής σε ευρεία έννοια), όσο και κατά το δεύτερο

στάδιο βεβαίωσης της οφειλής στο Κ.Ε.Α.Ο. (βεβαίωση της οφειλής σε στενή έννοια) και τη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης.

Επιπλέον, προβλέπεται ότι στο πρώτο στάδιο βεβαίωσης της οφειλής από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, ο οφειλέτης μπορεί να ρυθμίσει την οφειλή του σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο πρώτο, παρ. ΙΑ, υποπαράγραφοι ΙΑ1 και ΙΑ2, του ν.4152/2013, όπως ισχύει). Η ρύθμιση της οφειλής γίνεται στους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Όπως ήδη έχει αναφερθεί, εάν η αίτηση για ρύθμιση της οφειλής γίνει στο δεύτερο στάδιο εντός του ΚΕΑΟ, η ρύθμιση γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία του Κ.Ε.Α.Ο. (παράγραφος 4).

Όσον αφορά στην επιβολή προσαυξήσεων και επιβαρύνσεων επί των οφειλών, οι ασφαλιστικές οφειλές (καθυστερούμενες και ληξιπρόθεσμες) βαρύνονται με τις προβλεπόμενες κατά περίπτωση προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις.

Ειδικότερα, οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταστεί καθυστερούμενες μέχρι 31/12/2012 βαρύνονται με πρόσθετα τέλη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27, παρ. 1, του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει (3% για τον πρώτο μήνα και 1% για κάθε επόμενο μήνα και μέχρι 100% συνολικά). Η εν λόγω ρύθμιση εφαρμόζεται από τον ΟΑΕΕ (άρθρο 15, παρ. 3, π.δ. 258/2005), καθώς και από το ΕΤΑΑ (άρθρο 56, παρ.3, ν.2676/1999).

Οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταστεί καθυστερούμενες από 1/1/2013 και εφεξής, βαρύνονται με ετήσιο επιτόκιο (άρθρο πρώτο, της παραγράφου ΙΑ, υποπαράγραφοι ΙΑ1 και ΙΑ2, περίπτωση 11, του ν.4152/2013, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου δεύτερου του ν.4158/2013).

Επίσης, το Κ.Ε.Α.Ο. ορίζεται ως διάδοχος για την διοικητική εκτέλεση σε περίπτωση που αυτή έχει αρχίσει στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Συνεπώς, οι υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. θα αναλάβουν τη συνέχιση της αναγκαστικής είσπραξης κατά ΚΕΔΕ, στις περιπτώσεις οφειλών που θα διαβιβαστούν στο Κ.Ε.Α.Ο., και εφόσον αυτή έχει ξεκινήσει από τις υπηρεσίες των ασφαλιστικών οργανισμών.

Τέλος, προβλέπεται η έγκριση του Προϋπολογισμού του Κ.Ε.Α.Ο. από τον Διοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, και η τελική του έγκριση από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.

Παράγραφος 12: Προβλέπει την κατάργηση κάθε αντίθετης διάταξης που αφορά στη διαδικασία είσπραξης καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών με τρόπο διαφορετικό από το παρόν, για τους ασφαλιστικούς οργανισμούς που εντάσσονται στο Κ.Ε.Α.Ο., από την ημερομηνία ένταξης κάθε Οργανισμού.

Δεδομένου όμως ότι στο Κ.Ε.Α.Ο. διαβιβάζονται συγκεκριμένες οφειλές (οφειλές συνολικού ύψους άνω των € 5.000,00 και οφειλές που έχουν εκπέσει ρύθμισης), οι ανωτέρω καταργούμενες διατάξεις εξακολουθούν να ισχύουν για τις καθυστερούμενες ασφαλιστικές οφειλές που δεν διαβιβάζονται στο Κ.Ε.Α.Ο..

Άρθρο 102

Λοιπές διατάξεις

Με τις **παραγράφους 1 έως 2** του άρθρου 102 και προκειμένου να συνεχιστεί η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των φορέων Πρόνοιας (ΝΠΔΔ) μέχρι τον ορισμό των Διοικητικών Συμβουλίων της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α'16) απαιτείται η εισαγόμενη με την αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α'16) με την οποία χορηγείται παράταση της προβλεπόμενης προθεσμίας μέχρι την 30-9-2013.

Επίσης με την **παράγραφο 3** ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν μετά τη συγχώνευση των τριάντα οκτώ (38) Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας σε δώδεκα (12) νέα Ν.Π.Δ.Δ. μετά το Ν.4109/2013 και αφορούν τη μεταβατική περίοδο μέχρι να συγκροτηθούν τα Δ.Σ. των δώδεκα νέων Ν.Π.Δ.Δ. και εκδοθεί ο Οργανισμός Λειτουργίας τους. Ειδικότερα οι τριάντα οκτώ Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας να λειτουργούν με προϋπολογισμούς που εγκρίνονται από τον Υπουργό Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας μέχρι την πλήρη συγχώνευσή τους στα δώδεκα νέα Ν.Π.Δ.Δ και πάντως όχι μετά την 30-9-2013. Ακόμη, επειδή οι προϋπολογισμοί των Ν.Π.Δ.Δ. με βάση τη διάταξη της παρ. 3 του Άρθρου 2 του Ν. 4111/2013 (ΦΕΚ Α'18/2013) θα πρέπει να έχουν εγκριθεί μέχρι 31.01.2013 προτείνεται η παρέκκλιση από τη παραπάνω διάταξη ειδικά για το μεταβατικό στάδιο και όχι μετά την 30-9-2013 ώστε να ισχύσουν οι διατάξεις του αρ. 1 του Ν. 369/1976 που δίδουν την ευχέρεια να πραγματοποιούνται δαπάνες έως ότου εγκριθεί ο προϋπολογισμός και μέχρι του ύψους του 50% των πιστώσεων όπως έχουν διαμορφωθεί του προηγούμενου έτους.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **παραγράφου 4** επιλύονται προβλήματα τα οποία προέκυψαν κατά την αρχική φάση λειτουργίας του Ενιαίου Κεφαλαίου Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (ΕΚΑΦ) και έτσι δίδεται η δυνατότητα τα υπάρχοντα σήμερα ΚΑΦ Λιμένων και Ξηράς να συνεχίσουν να λειτουργούν μέχρι 31/12/2013 και το ΕΚΑΦ να λειτουργήσει πλήρως για την επιτέλεση του σκοπού του από 1/1/2014. Επίσης επιλύονται προβλήματα που αφορούν τη λειτουργία των ΚΑΦ μέχρι 31/12/2013, λήξης της θητείας ή αναπλήρωσης μελών και προέδρου των Διοικουσών Επιτροπών αυτών. Από τις διατάξεις της παρούσας ρύθμισης δεν προκαλείται δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 103

Διατάξεις για τον κατώτατο μισθό

Το σύστημα καθορισμού κατώτατου μισθού και ημερομισθίου νομοθετικά, είναι ο πλέον διαδομένος τρόπος ορισμού του κατώτατου μισθού σε σύγκριση με τον ορισμό του μέσω συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Σκοπός του νομοθετημένου κατώτατου μισθού είναι η διασφάλιση ελάχιστου επιπέδου διαβίωσης των εργαζομένων με την κάλυψη των ρυθμιστικών κενών

μεταξύ των πεδίων εφαρμογής των διαφόρων ειδών συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Στην ευρωπαϊκή και διεθνή πρακτική ο καθορισμός του νομοθετημένου κατώτατου μισθού γίνεται είτε με διάταξη νόμου ή με Υπουργική Απόφαση που εκδίδεται έπειτα από νομοθετική εξουσιοδότηση ή με απόφαση συλλογικού οργάνου της διοίκησης που έχει συγκεκριμένη αρμοδιότητα για το σκοπό αυτό μέσω νόμου. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις προηγείται διαβούλευση μεταξύ της Κυβέρνησης και εκπροσώπων των Κοινωνικών Εταίρων η οποία , ναι μεν δεν είναι δεσμευτική για την Κυβέρνηση, ασκεί όμως υψηλή πολιτική επιρροή στα σημεία για τα οποία οι Κοινωνικοί Εταίροι έχουν σύμφωνη άποψη.

Σε 20 από τις 27 χώρες της Ευρώπης ο κατώτατος μισθός καθορίζεται από την Κυβέρνηση έπειτα από διαβούλευση με τους Κοινωνικούς Εταίρους (ενδεικτικά Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Βουλγαρία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ισπανία και Τσεχία).

Με συλλογικές συμβάσεις μόνον, ο κατώτατος μισθός καθορίζεται στο Βέλγιο, την Εσθονία, την Ρουμανία, την Σλοβακία την Σλοβενία και την Ουγγαρία καθώς και στην Ελλάδα μέχρι τη ψήφιση του Ν.4093/2012.

Όπου ο κατώτατος μισθός ορίζεται από όργανο της κυβέρνησης μετά από διαβούλευση με τους Κοινωνικούς Εταίρους, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας και οι ατομικές συμβάσεις εργασίας δεν επιτρέπεται να ορίζουν αμοιβές κατώτερες από το νομοθετημένο κατώτατο μισθό.

Σε πολλές χώρες ορίζεται χαμηλότερος νομοθετημένος μισθός για νέους, όπως συμβαίνει στο Βέλγιο, στο Καναδά, στην Γαλλία, το Λουξεμβούργο , την Ολλανδία, την Πορτογαλία, την Ισπανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, κλπ.

Ακολουθώντας την ευρωπαϊκή και διεθνή πρακτική με το Ν.4093/2012 θεσπίστηκε ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και ημερομίσθιο, με αντίστοιχο περιορισμό της έκτασης εφαρμογής των μισθολογικών όρων της ΕΓΣΣΕ στους εργαζόμενους που απασχολούνται από επιχειρήσεις εκπροσωπούμενες από τις συμβαλλόμενες εργοδοτικές οργανώσεις .

Η εξέλιξη αυτή προσδίδει στο νομοθετημένο κατώτατο μισθό συμπληρωματικό χαρακτήρα στο ισχύον σύστημα καθορισμού κατώτατων μισθών με συλλογικές συμβάσεις εργασίας που εφαρμόζεται στην Ελλάδα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Ν.1876/1990).

Το ισχύον πλέον σύστημα μισθών δομείται ιεραρχικά με ελάχιστο όριο το νομοθετημένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο και στη συνέχεια οργανώνεται αποκεντρωμένα με βάση τις λοιπές συλλογικές συμβάσεις εργασίας (κλαδικές, ομοιεπαγγελματικές) που εφαρμόζονται μόνο για τους εργοδότες και εργαζόμενους των συμβαλλομένων εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων εκπροσωπούμενους και τις επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις.

Η διαβούλευση της Κυβέρνησης με τους Κοινωνικούς Εταίρους και την επιστημονική υποστήριξη ερευνητικών και επιστημονικών φορέων καθώς και εμπειρογνομώνων υψηλού γνωστικού κύρους, διασφαλίζει στο νέο σύστημα καθορισμού κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, που θα ισχύσει από το 2017,

αφενός τη στενή παρακολουθηματικότητα που απαιτείται των δυνατοτήτων της ελληνικής οικονομίας, την αναγκαία συνάφεια που χρειάζεται να υπάρχει για την καταπολέμηση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης και αφετέρου βοηθά δραστικά στην ανάπτυξη ενός ώριμου, καλόπιστου, αντικειμενικού, πλούσιου, παραγωγικού και σύγχρονου Κοινωνικού Διαλόγου, χωρίς την καχύποπτη λογική του παρελθόντος, αλλά με όρους το Εθνικό και Κοινωνικό Συμφέρον.

Ειδικότερα το παρόν άρθρο βασιζόμενο :

α) Στην υποπαράγραφο ΙΑ 11 παρ. 1 του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως ισχύει, σύμφωνα με την οποία «1. Με την παρούσα διάταξη θεσπίζεται νέο σύστημα καθορισμού νόμιμου κατώτατου μισθού υπαλλήλων και ημερομισθίου εργατοτεχνιτών, το οποίο τίθεται σε ισχύ την 1.4.2013. Εντός του πρώτου τριμήνου του 2013 θεσπίζεται με πράξη υπουργικού συμβουλίου η διαδικασία διαμόρφωσης νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους εργαζόμενους ιδιωτικού δικαίου όλης της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, της αγοράς εργασίας (ιδίως ως προς τα ποσοστά ανεργίας και απασχόλησης) και τη διαβούλευση της κυβέρνησης με εκπροσώπους κοινωνικών εταίρων, εξειδικευμένους επιστημονικούς, ερευνητικούς και λοιπούς φορείς. Κατά το Α' τρίμηνο του 2014 το σύστημα αυτό αξιολογείται ως προς την απλότητα και αποτελεσματικότητα της εφαρμογής, τη μείωση της ανεργίας, την αύξηση της απασχόλησης και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.»

β) Στην ανάγκη να ρυθμιστούν τα ζητήματα για την εφαρμογή των ανωτέρω ρυθμίσεων και ειδικότερα την ανάγκη να καθοριστεί, αφενός η διαδικασία ορισμού νομοθετημένου κατώτατου μισθού υπαλλήλων και ημερομισθίου εργατοτεχνιτών, στο πλαίσιο των κανόνων που τέθηκαν με την Υποπαράγραφο ΙΑ 11 του ν. 4093/2012(Α' 222), όπως αυτός ισχύει και του ν. 1876/1990, όπως αυτός ισχύει και αφετέρου των όρων και προϋποθέσεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του νομοθετημένου νόμιμου κατώτατου μισθού υπαλλήλων και ημερομισθίου εργατοτεχνιτών και οι οποίοι αφορούν ιδίως: την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, τις προοπτικές ανάπτυξής της, τα επίπεδα παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας, την επίτευξη και διατήρηση υψηλού επιπέδου απασχόλησης και κυρίως την μείωση του υψηλού ποσοστού της ανεργίας, όπως αυτοί έχουν τεθεί ως όροι και προϋποθέσεις από το άρθρο 1 του ν.4046/2012 (ΦΕΚ Α' 28/14.2.12 , και τα παραρτήματα αυτού, ήτοι το αντίστοιχο "Μνημόνιο Κατανόησης" που υπογράφηκε μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξ ονόματος των Κρατών Μελών της ζώνης του ευρώ, και το αντίστοιχο Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, που υπεγράφη μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του ΔΝΤ καθώς και από την υποπαράγραφο ΙΑ 11 παρ. 1 του ν. 4093/2012 (Α' 222),

γ) Στην υποπαράγραφο ΙΑ 11 παρ. 3 του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως ισχύει, σύμφωνα με την οποία «3. Μέχρι τη λήξη της περιόδου οικονομικής

προσαρμογής που προβλέπουν τα Μνημόνια που προσαρτώνται στο ν. 4046/2012 και οι επακολουθούσες τροποποιήσεις αυτών καθορίζεται ο νόμιμος κατώτατος μισθός υπαλλήλων και το ημερομίσθιο εργατοτεχνιτών ως εξής: (α) Για τους υπάλληλους άνω των 25 ετών ο κατώτατος μισθός ορίζεται 586,08 ευρώ και για τους εργατοτεχνίτες άνω των 25 ετών το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται σε 26,18 ευρώ. (β) Για τους υπάλληλους κάτω των 25 ετών ο κατώτατος μισθός ορίζεται 510,95 ευρώ και για τους εργατοτεχνίτες κάτω των 25 ετών το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται σε 22,83 ευρώ. (γ) i) Ο κατά τα άνω κατώτατος μισθός των υπαλλήλων άνω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 10% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως τρεις τριετίες και συνολικά 30% για προϋπηρεσία 9 ετών και άνω και το κατώτατο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών άνω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως έξι τριετίες και συνολικά 30% για προϋπηρεσία 18 ετών και άνω. ii) Ο κατά τα άνω κατώτατος μισθός των υπαλλήλων κάτω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 10% για μία τριετία προϋπηρεσίας και για προϋπηρεσία 3 ετών και άνω και το κατώτατο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών κάτω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως δύο τριετίες και συνολικά 10% για προϋπηρεσία 6 και άνω ετών. δ) Οι ως άνω προσαυξήσεις προϋπηρεσίας καταβάλλονται σε εργαζόμενο με προϋπηρεσία σε οποιοδήποτε εργοδότη και με οποιαδήποτε ειδικότητα, για μεν τους εργατοτεχνίτες μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους, για δε τους υπαλλήλους μετά τη συμπλήρωση του 19ου έτους της ηλικίας τους και ισχύουν για την συμπληρωθείσα υπηρεσία την 14.2.2012. ε) Πέραν της μηνιαίας τακτικής προσαύξησης λόγω προϋπηρεσίας καμία άλλη προσαύξηση δεν περιλαμβάνεται στο νομοθετικώς καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο. στ) Έως ότου η ανεργία διαμορφωθεί σε ποσοστό κάτω του 10% αναστέλλεται η προσαύξηση του νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου για προϋπηρεσία, που συμπληρώνεται μετά την 14.2.2012»,
θεσπίζει και' εφαρμογή και στο πλαίσιο των ανωτέρων διατάξεων, το νέο Μηχανισμό Καθορισμού Κατώτατου Μισθού και Ημερομισθίου σύμφωνα με τον οποίο:

α) Έπειτα από διαβούλευση, που διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν,, ορίζεται ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο, για πλήρη απασχόληση, ήτοι μηνιαίος μισθός για εργασία 25 ημερών μηνιαίως και ημερομίσθιο για εργασία 8 ωρών ημερησίως, για τους υπαλλήλους και εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, των οποίων η αμοιβή δεν ρυθμίζεται από συλλογική σύμβαση εργασίας,

β) Διευκρινίζεται ότι οι ατομικές συμβάσεις εργασίας και οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας κάθε είδους δεν επιτρέπεται να ορίζουν μηνιαίες τακτικές αποδοχές ή ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης, υπολειπόμενες από το νομοθετικώς καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο ή της αντίστοιχης προκύπτουσας αναλογίας για τις συμβάσεις μερικής απασχόλησης,

γ) Προβλέπεται ότι η νέα διαδικασία - μηχανισμός διαμόρφωσης νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους εργαζόμενους ιδιωτικού δικαίου όλης της χώρας τίθεται σε ισχύ μετά τα προγράμματα Δημοσιονομικής Προσαρμογής, δηλαδή όχι πριν από την 1.1.2017,

δ) Ορίζεται ότι το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου ημερομισθίου θα πρέπει να καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της Ελληνικής οικονομίας και τις προοπτικές της για ανάπτυξη από την άποψη της παραγωγικότητας, των τιμών, και της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης, του ποσοστού της ανεργίας, των εισοδημάτων και μισθών,

ε) Προσδιορίζεται ότι για τον ορισμό του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου διεξάγεται διαβούλευση μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της Κυβέρνησης με την τεχνική και επιστημονική υποστήριξη, εξειδικευμένων επιστημονικών, ερευνητικών και συναφών φορέων και εμπειρογνομόνων, σε θέματα οικονομίας και ιδίως οικονομίας της εργασίας, κοινωνικής πολιτικής καθώς και εργασιακών σχέσεων και το συντονισμό από επιτροπή,

Επίσης ορίζονται οι κοινωνικοί εταίροι που μετέχουν στη διαβούλευση που είναι:

αα) εκ μέρους των εργαζομένων όλης της χώρας η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ) και λοιπές δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κλαδικές ή ομοιοεπαγγελματικές που εκπροσωπούν εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα σε εθνικό επίπεδο και προτείνονται από τη ΓΣΕΕ ή καλούνται από την Επιτροπή Συντονισμού της διαβούλευσης, ββ) εκ μέρους των οργανώσεων των εργοδοτών ευρείας εκπροσώπησης εργοδοτικές οργανώσεις, μεταξύ των οποίων, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.), ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.), και λοιπές εργοδοτικές οργανώσεις που προτείνονται από αυτούς ή καλούνται από την Επιτροπή Συντονισμού της διαβούλευσης,

στ) Θεσπίζεται ότι η διαβούλευση συντονίζεται από τριμελή Επιτροπή αποτελούμενη από τον Πρόεδρο του Ο.ΜΕ.Δ., ως Πρόεδρο, ένα πρόσωπο κύρους ως εκπρόσωπο του Υπουργού Οικονομικών και ένα πρόσωπο κύρους ως εκπρόσωπο του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, με τη γραμματειακή υποστήριξη των υπηρεσιών του Ο.ΜΕ.Δ. καθώς επίσης ορίζεται και το έργο της Επιτροπής Συντονισμού της διαβούλευσης,

ζ) Προβλέπεται ότι το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), αναλαμβάνει τη σύνταξη του Σχεδίου Πορίσματος Διαβούλευσης, σε συνεργασία με πενταμελή επιτροπή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, εξειδικευμένων σε θέματα οικονομίας και κυρίως οικονομίας της εργασίας, κοινωνικής πολιτικής καθώς και εργασιακών σχέσεων,

η) Προσδιορίζεται ακριβώς το περιεχόμενο του Σχεδίου Πορίσματος Διαβούλευσης, το οποίο θα πρέπει να περιέχει ιδίως τη συστηματική καταγραφή των προτάσεων των διαβουλευομένων κοινωνικών εταίρων, τα σημεία συμφωνίας τους, τεκμηρίωση ως προς την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και της αγοράς εργασίας και τους παράγοντες που επιδρούν στο καθορισμό του προτεινόμενου νομοθετημένου κατωτάτου μισθού και ημερομισθίου και το οποίο στο τέλος υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Καθορίζεται δε ότι το Σχέδιο του Πορίσματος Διαβούλευσης καθώς και όλες οι εκθέσεις, τα υπομνήματα και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο τεκμηρίωσης που αφορά την ανωτέρω διαδικασία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας,

θ) Τέλος ορίζεται με σαφήνεια ότι η διαδικασία η οποία ξεκινά το τελευταίο δεκαήμερο του μηνός Φεβρουαρίου κάθε έτους, ολοκληρώνεται το τελευταίο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιουνίου κάθε έτους, μετά την εισήγηση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας του κατώτατου μισθού υπαλλήλων και του κατώτατου ημερομισθίου των εργατοτεχνιτών, στο Υπουργικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη το Πόρισμα της Διαβούλευσης, ο οποίος και εκδίδει τελικά απόφαση καθορισμού του κατωτάτου μισθού για τους υπαλλήλους και του κατωτάτου ημερομισθίου για τους εργατοτεχνίτες, μετά από την σύμφωνη γνώμη του Υπουργικού Συμβουλίου.

Συνεπώς με το ανωτέρω θεσπιζόμενο, με το παρόν, σύστημα, συγκλίνουμε με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα και τις Διεθνείς Πρακτικές, ως προς το μηχανισμό προσδιορισμού των κατώτατων μισθών και ημερομισθίων σε όλη τη χώρα. Παράλληλα, το νέο αυτό σύστημα όχι μόνο δεν εμποδίζει, αλλά προάγει και υποκινεί τη διεξαγωγή συλλογικών διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων σε υψηλότερα μισθολογικά επίπεδα, σε επιμέρους κλαδικά ή επιχειρησιακά επίπεδα. Επιπρόσθετα, το νέο σύστημα υποστηρίζει ουσιαστικά την ωρίμανση και την ποιοτική αναβάθμιση του κοινωνικού διαλόγου στη χώρα μας, προωθώντας την αναζήτηση συναινετικών συγκλίσεων σε ένα πλαίσιο υπευθυνότητας, εθνικής συναίσθησης και συνεκτίμησης των πραγματικών δεδομένων της αγοράς εργασίας, της παραγωγής και της οικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Άρθρο 104

Τροποποίηση των ν. 3054/2002

Με τις **παραγράφους 1 και 2** του άρθρου 104 τροποποιούνται τα εδάφια α και β της παραγράφου 5 του άρθρου του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών σε

εταιρείες με μικρότερα ελάχιστα όρια εταιρικού κεφαλαίου, ή εναλλακτικά με απαίτηση ασφαλιστικής κάλυψης κατά συγκεκριμένων κινδύνων. Ειδικότερα τα ελάχιστα όρια εταιρικού κεφαλαίου για τις άδειες κατηγορίας Α είναι πλέον κλιμακούμενα ανάλογα με τις πωλήσεις πετρελαιοειδών κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, ώστε να μπορούν και οι επιχειρήσεις με μικρότερο μετοχικό κεφάλαιο από αυτό που καθόριζε ο ν. 3054/2002 να δραστηριοποιηθούν στην αγορά πετρελαιοειδών. Η απαίτηση ασφαλιστικής κάλυψης κατά συγκεκριμένων κινδύνων, θα καθοριστεί με κοινή υπουργική απόφαση η οποία προβλέπεται να εκδοθεί εντός τριμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Με τις ανωτέρω ρυθμίσεις δίνεται ή δυνατότητα στις εταιρίες του κλάδου να αντεπεξέλθουν στη δύσκολη οικονομική συγκυρία και να αποφευχθεί η αύξηση της ανεργίας, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής ύφεσης και της υλοποίησης πολιτικών βελτίωσης του ανταγωνισμού στην αγορά πετρελαιοειδών. Είναι σημαντικό οι εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών να διατηρήσουν ένα επίπεδο οικονομικής αξιοπιστίας μεγαλύτερο από αυτό των κοινών ανωνύμων εταιρειών, δεδομένης και της αξίας των προϊόντων που αυτές εμπορεύονται.

Περαιτέρω, επιτρέπεται η λειτουργία αποθηκευτικών χώρων υγρών καυσίμων οι οποίοι τροφοδοτούνται με βυτιοφόρα οχήματα, για τους οποίους αποδεδειγμένα δεν είναι εφικτή η σύνδεση μέσω συστημάτων αγωγών με διωλιστήρια ή με θάλασσα ή με σιδηροδρομικό δίκτυο και οι οποίοι δεν θεωρούνται ως αποθήκες τήρησης αποθεμάτων ασφαλείας, υπό την προϋπόθεση ότι για τα διακινούμενα καύσιμα έχουν καταβληθεί οι προβλεπόμενοι δασμοί και φόροι.

Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης άδειας εμπορίας της κατηγορίας Α' με ελάχιστο όριο όγκου αποθηκευτικών χώρων κλιμακούμενο ανάλογα με τις πωλήσεις πετρελαιοειδών κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, Ειδικότερα, εφόσον ο όγκος πωλήσεων πετρελαιοειδών προϊόντων που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τους 300.000 Μ.Τ., οι ελάχιστοι αποθηκευτικοί χώροι καθορίζονται στα 4.000 κυβικά μέτρα, αντί των 13.000 κυβικών μέτρων, που ίσχυε. Με τα ανωτέρω, αίρεται η διακριτική μεταχείριση των ήδη υφιστάμενων εταιριών σε σχέση με τις νεοεισερχόμενες ώστε να υπάρχει ισότιμη μεταχείριση των κατόχων αδειών κατηγορίας Α'. Με τη κλιμάκωση αυτή επιτρέπεται και διευκολύνεται η είσοδος μικρών εταιριών εμπορίας τοπικής εμβέλειας με ευνοϊκούς όρους, στα πλαίσια της οικονομικής ύφεσης, της δυσκολίας χωροθέτησης νέων αποθηκευτικών χώρων και της υλοποίησης πολιτικών βελτίωσης του ανταγωνισμού στην αγορά πετρελαιοειδών.

Με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου καταργείται η υποπερίπτωση α της περίπτωσης Γ της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης αδειών εμπορίας των κατηγοριών Α, Β1 και Β2 χωρίς την υποχρέωση χρησιμοποίησης των αποθηκευτικών χώρων κάθε φορά για την αποθήκευση προϊόντων δύο τουλάχιστον κατηγοριών από τα

Ελαφρά, Μεσαία και Βαρέα κλάσματα και κάθε κατηγορία να μην υπερβαίνει το ποσοστό του 80% του συνόλου του αποθηκευτικού χώρου, ώστε να αρθεί αυτός ο περιορισμός ο οποίος δυσκολεύει την εξεύρεση αποθηκευτικών χώρων που να πληρούν αυτή την προϋπόθεση, με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσκολία στη χορήγηση των σχετικών αδειών.

Με την παράγραφο 4 του εν λόγω άρθρου καταργείται η επιβολή ελάχιστης τιμής καταναλωτή προκειμένου να αντιμετωπισθούν ενέργειες ή συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού. Τα θέματα αυτά ρυθμίζονται τόσο από το υπάρχον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο υπό την εποπτεία των αρμόδιων Υπηρεσιών και της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όσο και από το Παρατηρητήριο Τιμών, μέσω του οποίου δίνεται η δυνατότητα έγκαιρης ενημέρωσης και σύγκρισης τιμών για τη διαμόρφωση προσφοράς και ζήτησης στη λιανική αγορά καυσίμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Άρθρο 105

Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Πολ.Δ.

Με τις **παραγράφους 1,2 και 3** του άρθρου 105 επέρχονται τροποποιήσεις στα άρθρα 691 παρ. 4 και 5 και 693 παράγραφος 1 του Κ.Πολ.Δ.

Ο σκοπός της τροποποίησης της παραγράφου 4 του άρθρου 691 είναι η ταχεία εκδίκαση των υποθέσεων ασφαλιστικών μέτρων σε περίπτωση εκδόσεως προσωρινής διαταγής, και σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης της αίτησης, η αποφυγή του γνωστού φαινομένου με τη συνήθως συναινετική διατήρηση της προσωρινής διαταγής της δημιουργίας επί μακρότατο χρόνο καταστάσεων που δημιουργούν δικαιώματα και υποχρεώσεις με μία προσωρινή διαταγή. Επίσης αποσκοπεί τη χορήγηση μόνο μία φορά προσωρινής διαταγής και αν το σχετικό αίτημα απορριφθεί να μπορεί ο δικαστής που δίκασε κατ' ουσία την υπόθεση να τη χορηγήσει μετά την κατ' ουσία συζήτηση της υποθέσεως. Επίσης διατηρείται η ήδη υπάρχουσα ευχέρεια του δικαστηρίου να παρατείνει την ισχύ της προσωρινής διαταγής μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί των ασφαλιστικών μέτρων. Με τη διάταξη της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου 691, όπως τροποποιείται ορίζεται ότι, αν δικαστής χορηγήσει ή παρατείνει την ισχύ της προσωρινής διαταγής, οφείλει να εκδώσει την απόφαση μέσα σε είκοσι ημέρες από τη συζήτηση. Διαφορετικά βέβαια η ισχύς της προσωρινής διαταγής παραμένει, διότι δεν είναι δίκαιο να θεσπισθεί κύρωση σε βάρος του διαδίκου, που δεν τον βαρύνει υπαιτιότητα για την καθυστέρηση. Σε κάθε άλλη περίπτωση η απόφαση εκδίδεται σε τριάντα ημέρες. Με τη διάταξη του άρθρου 693 παρ. 1, όπως τροποποιείται, επαναφέρεται η ρύθμιση που εισήχθη με το άρθρο 4 ε παρ. 1 του ν. 3388/2005, με τη διαφορά ότι στην εξαίρεση της υποχρεώσεως ασκήσεως αγωγής, πέραν των συναινετικών προσημειώσεων

υποθήκης προστέθηκε και η περίπτωση των ασφαλιστικών μέτρων νομής ή κατοχής, αφενός μεν διότι οι σχετικές αγωγές υπόκειται σε βραχύτατη (ενός έτους) παραγραφή, αφετέρου δε διότι η μη άσκηση αγωγής και η εξ αυτής άρση της ισχύος του ασφαλιστικού μέτρου δημιουργεί χωρίς λόγο δίκες μεταξύ των πολιτών. Δίδεται όμως και η ευχέρεια στο δικαστήριο να ορίσει μεγαλύτερη προθεσμία, αν κρίνει ότι η σύνταξη της αγωγής απαιτεί, λόγω της φύσης της διαφοράς περισσότερο χρόνο.

Με την **παράγραφο 4** του ίδιου άρθρου προστίθεται παράγραφος 2 στο άρθρο 672 Α, με σκοπό να μην διαιωνίζεται η σχετική διαφορά με διαδοχικές αναβολές, στις περιπτώσεις επικαλουμένης άκυρης απόλυσης εργαζομένου. Ορίζεται ότι αναβολή επιτρέπεται μόνο μία φορά και μόνο αν συντρέχει περίπτωση ανώτερης βίας, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο, το οποίο αίρεται επίσης και σε περίπτωση ματαιώσεως της συζητήσεως. Επίσης ορίζεται ότι η απόφαση εκδίδεται μέσα σε 60 ημέρες από τη συζήτηση της αγωγής, προθεσμία που είναι εύλογη για την έκδοση της αποφάσεως.

Άρθρο 106

Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις

Με το **άρθρο 106** εισάγονται μεταβατικές διατάξεις, οι οποίες αποσκοπούν στην ταχεία εκδίκαση των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων που εκκρεμούν, επί των οποίων έχει εκδοθεί προσωρινή διαταγή που διατάσσει την προσωρινή απασχόληση εργαζομένου και των αγωγών που επίσης εκκρεμούν και αφορούν άκυρη απόλυση εργαζομένου, για τις οποίες έχει διαταχθεί ως ασφαλιστικό μέτρο προσωρινή απασχόληση του εργαζομένου. Αυτό κρίνεται αναγκαίο, διότι στα δικαστήρια εκκρεμεί άγνωστος αριθμός τέτοιων αιτήσεων και αγωγών, οι οποίες έχουν προσδιορισθεί να συζητηθούν σε μακρινές δικασίμους ή έχουν αναβληθεί σε μακρινές δικασίμους, ο οποίος δεν μπορεί να ελεγχθεί με άλλο τρόπο, παρά μόνο με επίσπευση της συζητήσεως από τους διαδίκους.

Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται να εξαλειφθεί το φαινόμενο της διατηρήσεως επί μακρόν σε θέσεις εργασίας εργαζομένων, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας έχουν λήξει, με προσωρινές διαταγές και ασφαλιστικά μέτρα, δηλαδή με βάση πιθανολόγηση της βασιμότητας αυτών, και χωρίς κατ' ουσίαν εκδίκαση των διαφορών, δηλαδή να εξαλειφθεί το φαινόμενο της χρησιμοποίησεως κυρίως των προσωρινών διαταγών, με τη συμπαιγνία των διαδίκων μερών, ως μέσου για τη διαιώνιση συμβάσεων εργασίας, που έχουν λήξει, χωρίς έκπτωση από τα συνταγματικά και ατομικά τους δικαιώματα.

Η κατάργηση της διάταξης του άρθρου 232 Α είναι αναγκαία για το λόγο ότι εξαναγκάζει τον εργοδότη να απασχολήσει τον εργαζόμενο, ακόμη και αν δεν υπάρχει θέση εργασίας.

Άρθρο 107

Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/25/ΕΕ

Στο τεύχος L 158/10.06.2013 της Επίσημης Εφημερίδας της Ε.Ε. δημοσιεύθηκε το οριστικό κείμενο της Οδηγίας 2013/25/ΕΕ του Συμβουλίου της 13^{ης} Μαΐου 2013 για την προσαρμογή ορισμένων οδηγιών στον τομέα του δικαιώματος εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας. Η παρούσα Οδηγία τροποποιεί μεταξύ άλλων τις Οδηγίες 77/249/ΕΟΚ περί διευκόλυνσεως της πραγματικής ασκήσεως της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών από δικηγόρους και 98/5/ΕΚ για τη διευκόλυνση της μόνιμης άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος σε κράτος μέλος διάφορο εκείνου στο οποίο αποκτήθηκε ο επαγγελματικός τίτλος. Δεδομένου ότι η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/25/ΕΕ πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την προσχώρηση της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ήτοι μέχρι την 1^η/7/2013) προωθείται **το άρθρο 107** για το μέρος της Οδηγίας που άπτεται της αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ήτοι σε ό,τι αφορά τα νομικά επαγγέλματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

Άρθρο 108

Με το **άρθρο 108** ορίζεται ότι για το προσωπικό της καταργηθείσας ΕΡΤ Α.Ε. και των θυγατρικών της, των οποίων οι συμβάσεις λύθηκαν από τη δημοσίευση της διάταξης του άρθρου 3 της υπ'αριθμ. ΟΙΚ 02/11.6.2013 κοινής απόφασης του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και του Υπουργού Οικονομικών (Β' 1414) δεν θα εφαρμοστεί η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967, με την οποία καθοριζόταν ανώτατο όριο για τον καθορισμό των αποζημιώσεων αυτών.

Άρθρο 109

Έναρξη ισχύος

Με το **άρθρο 109** καθορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ